

Guvernul României
Ministerul Afacerilor Interne
Inspectoratul General al Jandarmeriei Române

**DOCUMENT CADRU PENTRU MANAGEMENTUL RISCURILOR
SOCIALE ȘI DE MEDIU**
pentru

**Consolidarea Infrastructurii și Îmbunătățirea Pregătirii
Personalului pentru Situații de Urgență**
elaborat de Inspectoratul General al Jandarmeriei Române

Noiembrie 2018

Cuprins

1	INTRODUCERE	6
1.1	CADRUL GENERAL	6
1.2	ROLUL IGJR ÎN SITUAȚIILE DE URGENȚĂ.....	8
1.3	CONCEPȚIA PROIECTULUI.....	9
1.3.1	Obiective de Dezvoltare a Proiectului	9
1.3.2	Componentele proiectului.....	10
1.4	CLĂDIRILE VIZATE ÎN CADRUL PROIECTULUI	11
2	CADRUL DE POLITICI, JURIDIC ȘI ADMINISTRATIV.....	15
2.1	CADRUL DE REGLEMENTARE PENTRU MEDIU ȘI SOCIAL DIN ROMÂNIA	15
2.2	POLITICILE ȘI PROCEDURILE DE SALVGARDARE ALE BĂNCII MONDIALE.....	19
2.3	ANALIZA DIFERENȚELOR	23
2.4	CATEGORIA PROIECTULUI ȘI POLITICILE DE MEDIU ȘI SOCIALE DECLANȘATE.....	24
3	EPECTELE ȘI RISCURILE LEGATE DE MEDIU	26
3.1	PROCEDURA DE ÎNCADRARE ÎN EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI	27
3.2	RECOMANDĂRI GENERALE PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI.....	29
3.2.1	Eficiență energetică, izolare și ventilație	36
3.2.2	Instalații electrice	36
3.2.3	Lucrări de demolare.....	36
3.2.4	Selecția materialelor de construcții și a metodelor de construcții	37
3.2.5	Gestionarea deșeurilor.....	37
3.2.6	Gestionarea traficului	37
3.2.7	Sănătatea și securitatea la locul de muncă.....	37
4	RISURI ȘI EFECTE DE NATURĂ SOCIALĂ.....	39
4.1	RISURI DE NATURĂ SOCIALĂ ȘI MĂSURI DE REDUCERE A ACESTORA	39
4.2	PROCESUL DE MANAGEMENT AL RISCURILOR SOCIALE	52
4.3	RECOMANDĂRI GENERALE DE MANAGEMENT A RISCURILOR SOCIALE.....	55
5	PLANURILE DE MANAGEMENT ALE RISCURILOR SOCIALE ȘI DE MEDIU.....	59
6	MECANISME INSTITUȚIONALE ȘI DE IMPLEMENTARE	61

7	MECANISMUL DE SOLUȚIONARE A RECLAMAȚIILOR.....	63
8	MONITORIZARE ȘI SUPRAVEGHERE.....	65
9	CONSULTĂRI PUBLICE ȘI PUBLICARE.....	66
	ANEXA 1. CADRUL LEGAL ȘI INSTITUȚIONAL PRIVIND EIM.....	68
	ANEXA 2 . PROCEDURILE DE ACORDARE A AUTORIZAȚIILOR ȘI AVIZELOR ÎN ROMÂNIA	73
	ANEXA 3. POLITICILE SOCIALE ȘI DE MEDIU ALE BĂNCII MONDIALE	85
	ANEXA 4. CONȚINUTUL UNUI PLAN DE MANAGEMENT AL RISCURILOR SOCIALE ȘI DE MEDIU ȘI A UNUI PLAN DE MONITORIZARE.....	88
	ANEXA 5. PLANUL DE MONITORIZARE DE MEDIU & SOCIAL.....	93
	ANEXA 6. LISTĂ DE VERIFICARE PMRSM PENTRU ACTIVITĂȚI DE CONSTRUCȚIE ȘI REABILITARE .	99
	ANEXA 7. GHID DE MEDIU PENTRU CONTRACTE DE LUCRĂRI CIVILE.....	106
	ANEXA 8. PRINCIPALELE PROBLEME PRIVIND MATERIALELE CU CONȚINUT DE AZBEST (MCA) ȘI DEȘEURILE DE AZBEST, CARE TREBUIE AVUTE ÎN VEDERE ÎN PMRSM-UL SPECIFIC FIECĂRUI AMPLASAMENT	107
	ANEXA 9. REZUMATUL REZULTATELOR PROCESULUI PRELIMINAR DE ANALIZĂ A RISCURILOR S&M	109
	ANEXA 10. LISTA PARTICIPANȚILOR LA CONSULTAREA PUBLICĂ DIN DATA DE 22.11.2018	113

Listă tabele

Tabel 1	Lista cu reglementările române relevante pentru identificarea riscurilor sociale	17
Tabel 2	Potențiale riscuri pentru mediu și măsuri de atenuare.....	31
Table 3	Riscuri sociale și măsuri propuse pentru reducere acestora.....	41
Table 4	Pașii de urmat pentru analiza riscurilor sociale	53
Table 5	Matrice de stabilire a severității și incidenței impacturilor sociale	54
Table 6	Interpretarea punctajelor acordate riscurilor sociale	55

Listă figuri

Figure 1	Distribuția clădirilor pe teritoriul României.....	11
Figure 2	Distribuția anilor de construcție	12
Figure 3	Distribuția suprafeței totale a clădirilor selectate.....	12

Figure 4 Jandarmeria intervenind în cazul unei inundații..... 39

ABREVIERI

AM	Autorizație de Mediu
BM	Banca Mondială
CBRN	Chimic, Biologic, Radiologic și Nuclear
CIIPPSU	Consolidarea Infrastructurii și Îmbunătățirea Pregătirii Personalului pentru Situații de Urgență
CSN	Contribuție stabilită la nivel național
DSU	Departamentul pentru Situații de Urgență
DCMRSM	Document Cadru pentru Managementul Riscurilor Sociale și de Mediu
EAC	Europa și Asia Centrală
EIM	Evaluarea Impactului asupra Mediului
EISM	Evaluarea Impactului Social și de Mediu
EM	Evaluarea de Mediu
HG	Hotărâre de Guvern
IGJR	Inspectoratul General al Jandarmeriei Române
IGPR	Inspectoratul General al Poliției Române
IGSU	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MM	Ministerul Mediului
MC	Ministerul Culturii
MO	Monitorul Oficial al României
MOP	Manualul Operațional al Proiectului
MP	Metri pătrați
M&S	Mediu și Social
OG	Ordonanță a Guvernului
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului

PNAPM	Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului
PO	Politica Operațională
PMM	Plan de Management pentru Mediu
PMRSM	Plan de Management al Riscurilor Sociale și de Mediu
SSR	Serviciul de soluționare a reclamațiilor
SEP	Planul de Implicare a Părților Interesate (Stakeholder Engagement Plan)
UE	Uniunea Europeană
UIP	Unitatea de implementare a proiectului
TR	Termeni de referință

1 INTRODUCERE

1.1 CADRUL GENERAL

Dezastrele geofizice și climatice reprezintă o amenințare considerabilă pentru eforturile României de reducere a sărăciei și pentru creșterea sa economică durabilă; pierderile cauzate de dezastre cresc odată cu apariția schimbărilor climatice și a urbanizării. România este predispusă la o serie de dezastre naturale, în special cutremure, inundații, secetă și temperaturi extreme, care au avut un impact fizic, social și financiar semnificativ în ultimele decenii. Din 1990, s-au înregistrat 77 de dezastre naturale severe¹ în România, dintre care 44 de inundații, 15 evenimente meteorologice extreme, 7 furtuni, 2 cutremure, 1 secetă și 1 alunecare de teren, ceea ce a dus la daune directe de peste 3,5 miliarde de dolari. Impactul dezastrelor crește acum din mai multe motive, printre care: (a) expunerea sporită a persoanelor și a activelor economice, (b) finanțarea insuficientă pentru reducerea riscurilor și (c) efectele schimbărilor climatice.

Pentru a asigura eficiența pregătirii și a răspunsului la situații de urgență, numeroase instituții din România de la diferite niveluri administrative lucrează în coordonare cu sectorul privat și societatea civilă. Ministerul Afacerilor Interne (MAI) este autoritatea centrală pentru activitățile de pregătire și intervenție pentru toate tipurile de dezastre din țară. Prin Departamentul de Situații de Urgență (DSU), MAI coordonează agențiile-cheie implicate în intervenția de urgență, inclusiv Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU), Inspectoratul General al Jandarmeriei Române (IGJR) și Inspectoratul General al Poliției Române (IGPR). IGSU desfășoară o gamă largă de activități de pregătire și răspuns la situații de urgență: operaționalizează Platforma națională de reducere a riscurilor ce țin de dezastre, implementează Sistemul de Management Informațional pentru Situații de Urgență (SMISU), formează voluntari responsabili pentru situațiile de urgență și colaborează activ cu sectorul privat și cu societatea civilă locală pentru a îmbunătăți capacitățile de pregătire și răspuns. În situații de urgențe, Jandarmeria și Poliția suplimentează eforturile de răspuns conduse de IGSU și oferă intervenția în teren necesară pentru a salva vieți și a proteja proprietatea. În cazul unei urgențe majore care necesită un răspuns național, poate fi convocat Comitetul Național pentru Situații Speciale de Urgență (CNSSU). CNSSU cuprinde reprezentanți ai ministerelor și ale secretariatelor de stat din toate ministerele guvernamentale, inclusiv MAI și Ministerul Finanțelor Publice (MFP).

Jandarmeria, cu peste 24.000 de angajați, joacă atât roluri principale, cât și roluri de sprijin în diferite situații de urgență din România. Instituția cuprinde Inspectoratul General și unitățile sale subordonate, Direcția Generală de Jandarmi a Municipiului București, Brigada Specială de Intervenție a Jandarmeriei, 41 inspectorate de jandarmerie județene, instituții de

¹ Pentru a fi clasificat ca dezastru, un eveniment trebuie să îndeplinească cel puțin unul din următoarele criterii: 10 sau mai multe decese, 100 sau mai multe persoane afectate, declararea stării de urgență, sau solicitarea asistenței internaționale. D. Guha-Sapir, R. Below, and Ph. Hoyois, EM-DAT: Hoyois, EM-DAT: The CRED/OFDA International Disaster Database, Université Catholique de Louvain, Brussels, Belgium, www.emdat.be.

învățământ și alte unități specializate pentru suport medical și logistic. Funcțiile sale principale includ ordinea și siguranța publică, protecția drepturilor, libertăților și proprietății cetățenilor, prevenirea infracțiunilor, protecția instituțiilor fundamentale ale statului, și combaterea actelor teroriste. În situațiile de urgență, instituția este, de asemenea, mandată să acorde sprijin operațional după cum urmează: (i) în rolul principal, Jandarmeria conduce operațiunile de căutare și salvare (inclusiv salvarea montană) și asigură și restabilește ordinea publică după un dezastru; (ii) în rol de sprijin, sub coordonarea IGSU, Jandarmeria este responsabilă cu stabilirea și pregătirea punctelor de evacuare, deblocarea accesului vehiculelor de urgență și a ambulanțelor, monitorizarea zonelor afectate pentru pericole secundare și distribuirea apei și alimentelor către persoanele afectate și /sau evacuate. În 2017, au fost mobilizați 4079 de jandarmi pentru a răspunde la 936 intervenții de urgență.

În ciuda îmbunătățirilor recente ale aspectelor instituționale, juridice și operaționale ale managementului riscului de dezastre, România continuă să se confrunte cu provocări în ceea ce privește răspunsul la dezastre, inclusiv eforturile de salvare a vieților omenești și de reducere a daunelor asupra proprietății. Prima provocare rezultă din deteriorarea calității clădirilor sale de servicii esențiale. Personalul de urgență nu poate efectua activități esențiale de răspuns în caz de dezastre, în cazul în care propriile clădiri - de ex. stațiile de pompieri sau clădirile de poliție - sunt afectate în urma dezastrului. În cel mai rău caz, primii care ar trebui să intervină ar putea fi printre primele victime. Pentru a face față acestei provocări, Banca Mondială sprijină în prezent eforturile de îmbunătățire a rezilienței seismice a stațiilor de pompieri administrate de IGSU. Cu toate acestea, alte entități implicate în răspunsul la situații de urgență a căror activitate este complementară cu cea a IGSU nu au încercat în mod sistematic să consolideze rezistența la dezastre a propriilor lor clădiri. Cea de-a doua provocare rezultă din pregătirea operațională inadecvată a instituțiilor de urgență și a personalului acestora. Având în vedere că situațiile de urgență apar deseori cu puțin timp înainte sau fără niciun avertisment, răspunsul eficient necesită un grad ridicat de pregătire pentru a acționa imediat, ceea ce implică o planificare prealabilă, disponibilitatea echipamentelor de urgență esențiale și formare continuă pentru toate părțile implicate.

Consolidarea adaptării la dezastre și schimbări climatice este esențială pentru atingerea obiectivului dual al Băncii Mondiale, și anume a pune capăt sărăciei extreme și a promova prosperitatea comună. Obiectivul proiectului de față este de a spori rezistența clădirilor de o importanță critică în cadrul procesului de răspuns la dezastre la nivelul Jandarmeriei Române și de a consolida capacitățile instituționale pentru pregătire și răspuns în situații de urgență la nivelul instituției.

În cadrul acestui proiect vor fi finanțate mai multe subproiecte aparținând Jandarmeriei Române; se preconizează ca efecte negative asupra mediului și a comunităților locale să fie considerabil reduse. Cu toate acestea, efectele negative minore care pot apărea în timpul pregătirii și implementării proiectului vor fi gestionate de către agenția de implementare, Jandarmeria Română, în conformitate cu politicile și principiile Băncii Mondiale și ale Guvernului României.

Obiectivul acestui Document Cadru de Management al Riscurilor Sociale și de (DCMRSM) este de a asigura identificarea și evitarea sau gestionarea adecvată a efectelor adverse pentru mediu și comunitate de către agenția de implementare. Acesta acoperă procedurile și mecanismele care vor fi urmate de Proiect și subproiectele sale pentru a se conforma politicilor de mediu și sociale ale Băncii Mondiale, inclusiv PO/PB 4.01 Evaluarea de mediu, PO/BP 4.11 Resurse culturale tangibile, și Politica Băncii privind accesul la informații, și cu legislația și actele normative și legale ale României care guvernează pregătirea și implementarea cerințelor de protecție a mediului.

Ideea din spatele acestui document este integrarea preocupărilor de mediu și sociale la toate nivelurile de gestionare a ciclului proiectului. Astfel, aceste preocupări vor fi identificate și abordate în etapele fiecărui subproiect, într-o manieră care să permită respectarea politicilor și liniilor directoare prezentate în acest DCMRSM.

Documentul-cadru va funcționa ca un set de linii directoare privind abordarea aspectelor de mediu și sociale pentru unitatea de implementare a proiectului (UIP) în cadrul Inspectoratului General al Jandarmeriei Române, dar și pentru ceilalți membri ai personalului Jandarmeriei, contractori și sub-contractorii și consultanți implicați în implementarea proiectului. DCMRSM stabilește principiile, liniile directoare, procedurile și activitățile care vor fi incluse în planurile de management de mediu și social specifice, elaborate pentru fiecare subproiect inclusiv:

- Potențiale riscuri / impacturi de mediu și sociale;
- Procesul de evaluare și de reducere a impactului de mediu și social;
- Organizarea instituțională pentru implementarea corectă a activităților de evaluare și atenuare;
- Integrarea principiilor DCMRSM în toate celelalte componente ale proiectului (achiziții publice, consolidarea capacităților etc.)
- Asigurarea monitorizării indicatorilor de management al riscului de mediu și social la nivelul fiecărui subproiect;
- Implicarea părților interesate prin consultări publice, gestionarea reclamațiilor și mecanismul de feedback și schimbul de informații cu privire la impacturile benefice și potențial negative pentru mediu și social generate de proiect.

1.2 ROLUL IGJR ÎN SITUAȚIILE DE URGENȚĂ

Conform legii nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, IGJR participă la limitarea și înlăturarea consecințelor dezastrelor naturale, tehnologice, de mediu sau complexe, precum și la asigurarea ordinii și protecției zonelor în care a avut loc sau este iminent un pericol de incendiu, explozie sau alte situații de urgență care pun în pericol viața, integritatea fizică a persoanelor sau a proprietății acestora.

De asemenea, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 557/2016 privind gestionarea tipurilor de riscuri pentru salvarea persoanelor în timpul și imediat după situația de urgență, un rol important al Inspectoratului General al Jandarmeriei Române constă în faptul că deține

competența și capacitățile de a integra și coordona acțiunile întreprinse pentru a asigura managementul tipurilor de risc, implicit prevenirea, care vizează identificarea, evaluarea și reducerea riscurilor de situații de urgență pentru a proteja viața, mediul și bunurile de efectele lor negative, precum și instruirea, asupra tuturor măsurilor și acțiunilor prealabile incluse în activitățile de prevenire și de răspuns desfășurate pe o bază permanentă.

În acest context, în baza Ordinului nr. 181 din 12 august 2010 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență specifice tipurilor de risc alocate Ministerului Afacerilor Interne pentru îndeplinirea funcțiilor de suport în gestionarea situațiilor de urgență, IGJR și structurile subordonate execută următoarele tipuri de misiuni:

- a) stabilește și comunică, prin intermediul personalului în serviciu primele, date și informații privind efectele situațiilor de urgență care afectează domeniul de competență;
- b) informează, notifică și avertizează structurile competente despre posibilitatea apariției unor situații conflictuale care pot duce la perturbarea ordinii publice;
- c) participă, atunci când situația o cere, la acțiuni de căutare și salvare a captivilor în medii ostile sau a persoanelor declarate dispărute;
- d) monitorizează pericolele și riscurile specifice, precum și efectele lor negative;
- e) asigură securitatea zonelor largi de audiență în care se desfășoară acțiuni;
- f) asigură și monitorizează zonele afectate /evacuate;
- g) participă, atunci când este necesar, la transportul anumitor categorii de forțe și mijloace de intervenție, persoane evacuate și alte resurse, precum și distribuția apei și a alimentelor către persoanele și animalele afectate și evacuate;
- h) prevede măsuri pentru ordinea și protecția ordinii publice în zonele în care a apărut sau este iminent pericolul de situații de urgență și restabilește ordinea publică în zona afectată și în vecinătatea sa imediată;

Toate aceste intervenții se desfășoară cu subunitățile de intervenție ale Inspectoratelor de Jandarmi Județene, ale Grupărilor de Jandarmi Mobile, Brigăzii de Intervenție Specială a Jandarmeriei și Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București.

1.3 CONCEPȚIA PROIECTULUI

1.3.1 Obiective de Dezvoltare a Proiectului

Obiectivul proiectului curent vizează creșterea rezilienței infrastructurii critice de răspuns la dezastre și situații de urgență și consolidarea capacității instituționale de pregătire și răspuns la dezastre.

1.3.2 Componentele proiectului

Proiectul va avea trei componente: (i) Reziliența clădirilor de pregătire și răspuns la situații de urgență, (ii) Capacitate instituțională și sensibilizarea publicului, și (iii) Managementul proiectelor.

Componenta 1: Obiectivul principal al acestei componente, ce vizează **Reziliența clădirilor de pregătire și răspuns la situații de urgență** este de a îmbunătăți siguranța seismică și reziliența la dezastre și schimbări climatice a clădirilor critice din perspectiva răspunsului la dezastre și situații de urgență care sunt gestionate de Jandarmerie, prin investiții în infrastructura de construcții, consolidarea structurală și pentru modernizarea acesteia. Acest aspect este deosebit de important dacă avem în vedere că majoritatea clădirilor au fost construite înainte de anul 1990, respectiv anterior instituirii actualelor coduri de proiectare seismică. Prin îmbunătățirile mai sus menționate, se va asigura că aceste clădiri critice vor fi deplin operaționale înainte, în timpul și după un dezastru, pentru toate tipurile de dezastre, inclusiv cutremure, inundații, furtuni, fenomene meteorologice extreme, prin încorporarea măsurilor ce vizează creșterea rezilienței sistemelor critice (instalațiile de alimentare cu energie electrică și apă și sistemul de comunicații). Clădirile vor face obiectul unor îmbunătățiri și din perspectiva eficienței energetice, conform regulamentelor UE și naționale. Aceste intervenții sunt preconizate să contribuie la realizarea de economii în funcționare și la îndeplinirea Angajamentelor CSN ale României, cum ar fi reducerea așteptată de Emisii de Gaze de Seră (EGS).² În cele din urmă, toate lucrările de renovare care se vor executa asupra clădirilor vor asigura accesul universal și vor asigura un acces echitabil pentru bărbați și femei, prin adăugarea de facilități adecvate fiecărui sex (de exemplu, toalete pentru femei).

Activități propuse: Investițiile în reconsolidare structurală, modernizare funcțională și investițiile în eficiență energetică urmează să includă finanțarea pentru (i) pregătirea, revizuirea și analiza expertizelor tehnice, a auditurilor privind eficiența energetică, a studiilor de fezabilitate și a proiectelor tehnice; (ii) lucrări de construcție pentru reconsolidarea sau reconstrucția clădirilor prioritare, inclusiv îmbunătățirea funcționalităților acestora în conformitate cu standardele în vigoare, îmbunătățirea eficienței energetice și consolidarea rezilienței serviciilor de infrastructură critice, cum ar fi sistemele de alimentare electrică, apă și telecomunicații, instalarea de generatoare, instalații de stocare a apei și comunicații de rezervă); și (iii) supravegherea lucrărilor de construcții. Această componentă va finanța, de asemenea, activități de comunicare pentru a informa comunitățile locale în care au loc lucrări de modernizare sau reconstrucție.

Componenta 2: Componenta privind **Capacitatea instituțională și sensibilizarea publicului** își propune să crească capacitatea instituțională de pregătire și răspuns în situații de urgență prin următoarele activități propuse: (i) achiziționarea de echipamente și desfășurarea de exerciții,

² CNS la nivelul UE prevede o țintă colectivă obligatorie de cel puțin 40% reducere de reducere a emisiilor de gaze de seră în 2030, comparat cu 1990.

ateliere și instruiți pentru consolidarea pregătirii operaționale a personalului Jandarmeriei și îmbunătățirea mecanismelor de coordonare cu celelalte agenții implicate în reacția de urgență; (ii) planificarea investițiilor în reducerea riscurilor seismice și a rezilienței climatice pentru a sprijini orientarea viitoarelor investiții prioritare bazate pe dovezi de către jandarmerie pentru a spori reziliența clădirilor de urgență; și (iii) desfășurarea de campanii de conștientizare și de sensibilizare a opiniei publice, care informeze comunitățile locale despre cum își pot reduce riscurile și cum se pot pregăti pentru un eveniment; în cadrul campaniilor se vor explica rolurile-cheie ale Jandarmeriei în intervențiile de urgență și va comunica în mod clar obiectivul investițiilor fizice realizate în cadrul Componentei 1.

Componenta 3: Componenta de **Management al proiectului** va susține toate costurile legate de implementarea și gestionarea Proiectului, precum cele cu salariile angajaților (cei care nu sunt funcționari publici), angajarea de specialiști externi, consultanți achiziții, prioritizarea subproiectelor, gestionarea problemelor legate de politicile de mediu și sociale, management financiar, monitorizare și evaluare, și raportarea în cadrul proiectului, dacă este necesar. Componenta de management al proiectului va sprijini, de asemenea, cheltuielile operaționale suplimentare ale unităților de implementare a proiectului, precum și cheltuielile pentru bunuri, servicii de consultanță, servicii non-consultanță, instruire și audituri.

1.4 CLĂDIRILE VIZATE ÎN CADRUL PROIECTULUI

Un număr de 27 din totalul de aproximativ 1600 clădiri din România au fost identificate de IGJR ca fiind atât critice pentru răspunsul la situații de urgență, cât și cu risc ridicat de daune parțiale sau complete în timpul unui cutremur sau al altui dezastru natural. Clădirile identificate sunt bunuri publice ale Statului Român, în administrarea MAI prin unități din subordinea IGJR (și, prin urmare, nu se preconizează nici o strămutare sau achiziție de terenuri) și sunt situate în 14 județe din România.

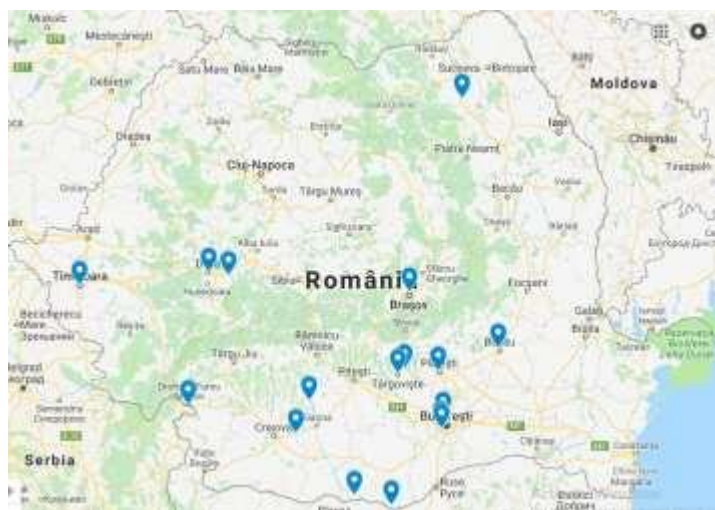

Figure 1 Distribuția clădirilor pe teritoriul României

Clădirile identificate reprezintă, totuși, o mică parte a inventarului general al clădirilor

publice cu risc care necesită reconstrucție sau reconsolidare, iar acest proiect va încerca să ajute IGJR să stabilească capacitatea, sistemele, cadrele și datele pentru o acțiune de reducere a riscurilor pe termen lung.

Funcționalitatea clădirilor selectate este împărțită în cinci categorii: sedii operaționale, detașamente, sedii de locuințe, clădiri administrative și clădiri cu rol educațional, inclusiv birouri, săli de întâlnire, săli de antrenament, depozite, cămine, expediții etc. Cea mai veche clădire din listă datează din 1833, iar cea mai nouă a fost construită în 1984. Anul mediu de construcție pentru clădirile selectate este 1934. Figura 1 prezintă distribuția clădirilor în funcție de anul de construcție.

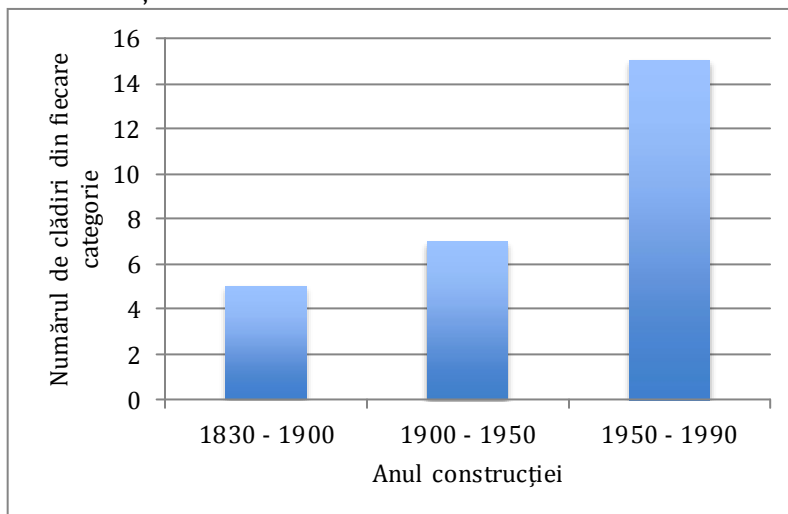

Figure 2 Distribuția anilor de construcție

La nivel de suprafață construită, suprafața medie a clădirilor selectate este de 1430 mp; cea mai mare clădire, din București, are 4548 mp și cea mai mică, din Balș, județul Olt, are 261 mp.

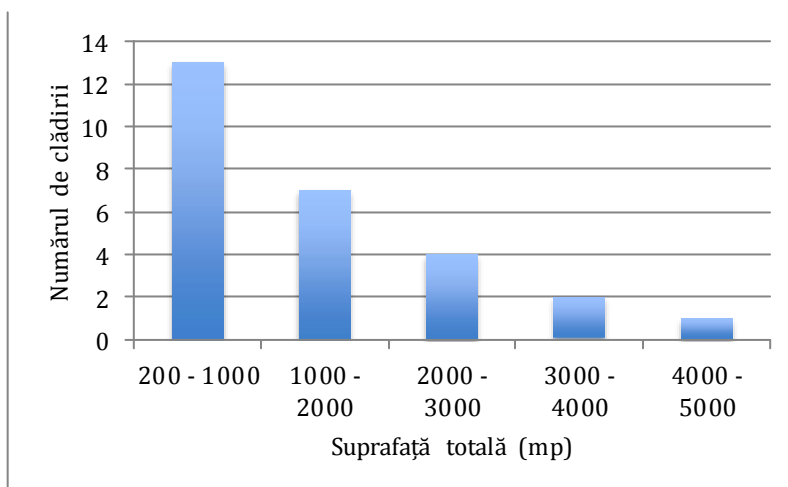

Figure 3 Distribuția suprafeței totale a clădirilor selectate

Următorii parametri au fost luați în considerare la prioritizarea clădirilor selectate pentru

programul de investiții:

- Anul construcției
- Pericol seismic: construcțiile realizate înainte de intrarea în vigoare a normelor de proiectare antisismică P100-78 și care se află în zone pentru care valoarea accelerației maxime a solului pentru un cutremur de proiectare de accelerație gravitațională (g), în conformitate cu zonarea hărții teritoriului României în codul de proiectare seismică P100-1, aprobat conform legii, este mai mare sau egală cu 0,16 g;
- Materialele din care au fost executate construcțiile.
- Prioritizarea lotului de construcție a fost făcută ținând cont de zona de intervenție (națională, regională, județeană și locală), respectiv construcții unde expertul tehnic a recomandat demolarea și reprezintă un pericol pentru personalul ce își desfășoară activitatea în ea(așa cum este cazul în Balș).

La momentul elaborării actualului DCMRSM, nu a fost posibil să se determine cu exactitate care dintre clădirile selectate vor trebui să fie reconstruite sau doar reabilitate, cu excepția cazurilor unde există o expertiză tehnică recentă care confirmă demolarea clădirilor și reconstrucția uneia noi. Cu toate acestea, pe baza unei evaluări tehnice preliminare, s-au făcut unele sugestii în legătură cu intențiile de a demola / reconstrui, care să permită o identificare generică a potențialelor riscuri sociale și de mediu, necesare pentru a sublinia recomandările din acest raport.

Deși nu există încă o listă finală de activități care vor fi întreprinse în cadrul componentei 1 a proiectului, pot fi definite următoarele activități pentru clădirile selectate:

- Demolarea și construirea de noi clădiri
- Reconsolidare / Modernizare:
  - Consolidare structurală:
    - Fundație;
    - Pereți;
    - Planșeu și tavan;
  - Modernizare
    - Căi de acces și intrări;
    - Activități care cresc capacitatea operațională a clădirii;
    - În unele cazuri, va fi necesară extinderea spațiilor clădirii existente pentru a satisface toate nevoile funcționale;
    - Sistemul de canalizare va fi monitorizat și verificat;
    - Unele dintre amplasamente ar putea avea nevoie de surse suplimentare de apă, prin urmare, forarea de puțuri de apă noi ar putea fi, de asemenea, o activitate în această categorie.
    - Investiții în eficiența energetică:
    - Îmbunătățirea eficienței energetice a anvelopei clădirii;
    - Îmbunătățirea eficienței energetice a sistemului de iluminat (și, posibil, proiectarea sistemului de iluminat în conformitate cu standardele naționale - majoritatea dintre ele sunt proiectate necorespunzător);

- Re-cablare /modernizarea sistemelor de servicii de construcții;
- Îmbunătățirea eficienței energetice a sistemelor termice;
- Contorizarea consumului (contoare inteligente);
- Instalarea de generatoare electrice alternative (regenerabile);
- Instalarea unui sistem HVAC (încălzire, ventilație, răcire cu aer) eficient din punct de vedere energetic;
- Instalarea unui sistem de management al energiei din clădire.

2 CADRUL DE POLITICI, JURIDIC ȘI ADMINISTRATIV

2.1 CADRUL DE REGLEMENTARE PENTRU MEDIU ȘI SOCIAL DIN ROMÂNIA

În această secțiune sunt descrise în mod concis principalele reglementări și standarde de mediu relevante pentru Proiect. De asemenea sunt prezentate instituțiile de la nivel local și național care sunt responsabile pentru eliberarea de autorizații și avize și care asigură respectarea standardelor de mediu. O listă mai cuprinzătoare a componentelor cadrului legal și instituțional este prezentată în Anexa 1.

Cadrul de reglementare în domeniul protecției mediului

Cadrul juridic pentru protecția mediului și activitățile conexe este definit de Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG) nr. 195/2005, aprobată prin Legea nr. 265/2006, de alte legi organice și principale din diferite domenii, de Convenții și Tratatate internaționale semnate și ratificate de România, de diferite Hotărâri de Guvern sau Ordine de Ministru, de Strategia Națională de Mediu și de Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului (PNAPM).

Legislația națională în materie de mediu include toate standardele UE și instituie patru principii generale ale politicii de mediu (poluatorul plătește, monitorizarea integrată, dezvoltarea durabilă, ONG-urile și participarea publică, cooperarea internațională, reabilitarea zonelor degradate). Această legislație adoptă și modalitățile generale de aplicare a principiilor menționate, precum: armonizarea politicilor de mediu și a programelor de dezvoltare, corelarea dintre dezvoltarea specifică și cea de mediu, obligativitatea utilizării procedurii de obținere a Autorizației de Mediu pentru anumite activități socio-economice care generează efecte semnificative asupra mediului, utilizarea de stimulente economice.

Agențiile (entitățile) care propun noi proiecte de investiții de natură a genera un impact semnificativ asupra mediului, trebuie să solicite eliberarea unui acord de mediu. Este posibil ca acest acord să fie eliberat numai după o evaluare serioasă a impactului asupra mediului, efectuată de experți acreditați, pentru a identifica impactul potențial, măsurile de atenuare a acestuia și sistemul de monitorizare necesar, care trebuie să fie evidențiate în cadrul acestui proces. După atribuirea proiectului, este necesară și obținerea Autorizației de Mediu. Aceasta poate fi eliberată după ce personalul LEPA a verificat respectarea dispozițiilor din Acordul de Mediu. În lipsa acestor certificate, este interzisă continuarea activității propuse. Eliberarea Acordului de Mediu se realizează simultan cu eliberarea altor aprobări necesare. Eliberarea Autorizației de Mediu este precedată de obținerea altor aprobări (pentru utilitățile de telecomunicații, rețeaua de gaze naturale, electricitate, Comandamentul Pompierilor, et c.), dintre acestea cea mai importantă fiind Avizul pentru alimentarea cu apă. Agenția responsabilă pentru gestionarea fiecărei activități are obligația să își stabilească propriul sistem intern sau de auto-monitorizare. Parametrii supuși monitorizării se stabilesc conform

dispozițiilor incluse în Acordul de Mediu și în Autorizația de Mediu. Datele trebuie să fie înregistrate și puse la dispoziția personalului din cadrul autorităților de mediu.

Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM). Realizarea unei EIM complete, ca bază pentru eliberarea Acordului de Mediu, este obligatorie pentru toate activitățile enumerate în Anexa I a Hotărârii de Guvern (HG) nr. 445/2009 privind procedura-cadru pentru evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, precum și pentru toate proiectele propuse a se realiza în zona de coastă și cele propuse a se realiza în zonele de protecție hidrogeologică. Proiectele enumerate în Anexa II a aceluiași act normativ, proiectele propuse a se realiza într-o arie naturală protejată și cele desemnate pentru managementul ariilor naturale protejate, fac obiectul procedurii de încadrare (screening). Rezultatul procedurii de încadrare constă într-o decizie în baza căreia proiectul este sau nu supus în continuare realizării EIM. Conform regulamentelor aplicabile, informațiile furnizate de entitatea care gestionează procesul EIM vor cuprinde măsurile avute în vedere pentru evitarea, reducerea și, acolo unde este posibil, compensarea efectelor adverse semnificative.

Procedura EIM presupune implicarea obligatorie a publicului; toate comentariile exprimate de public sunt luate în considerare în cadrul procedurii EIM. Autoritățile publice cu responsabilități în domeniul protecției instituie și conduc Comisiile de Analiză Tehnică, obligatorii în temeiul procedurii naționale pentru EIM.

Procedura națională pentru realizarea EIM este detaliată în Monitorul Oficial (MO) nr. 135/2010 și se aplică cu luarea în considerare și a liniilor directoare din MO nr. 863/2002 (Încadrare, Definirea domeniului de evaluare și Linii Directoare pentru Revizuire) și, după caz, a cerințelor din MO nr. 864/2002 cu privire la procedura EIM în context transfrontalier.

Nu se preconizează ca investițiile propuse să declanșeze necesitatea realizării unei EIM complete conform legislației din România (OUG nr. 195/2005). Cu toate acestea, s-ar putea înregistra situații în care autoritățile naționale/locale pentru protecția mediului ar putea solicita parcurgerea unei proceduri EIM simplificate. În astfel de cazuri, se vor aplica liniile directoare pentru pregătirea EIM, prezentate în Anexa 2.

România dispune de un sistem bine dezvoltat de protejare a patrimoniului cultural, responsabilitatea pentru monitorizare și aplicare aparținând Ministerului Culturii (MC), conform Legii (nr. 422 din 2001) privind protecția monumentelor istorice.

MAI/IGJR trebuie să inițieze un proces de consultare cu reprezentanții ISU locale și ai autorităților locale din zona în care sunt amplasate clădirile pre-selectate.

Cadrul de reglementare în domeniul social

Legislația din România nu impune realizarea unei evaluări sociale pentru proiectele de investiții, realizarea acestei evaluări nereprezentând o cerință pentru eliberarea niciunei autorizații. Cu toate acestea, cadrul juridic care reglementează procesele prevăzute în cadrul acestui proiect include evaluarea beneficiilor și costurilor sociale, analiza contextului socio-

economic, dispoziții privind consultările publice, evaluarea impactului asupra proprietăților învecinate, sănătatea și siguranța ocupațională și a populației, compensațiile pentru orice pierderi cauzate de acest proces. Evaluarea impactului asupra mediului (EIM) pregătită pentru procedura națională de autorizare a României, precum și procedurile de autorizare includ capitole privind aspectele sociale care sunt în concordanță cu scopul prezentului raport.

Principalele acte legislative, regulamente și politici guvernamentale care prezintă relevanță pentru evaluarea impactului social sunt enumerate în tabelul de mai jos:

Tabel 1 Lista cu reglementările române relevante pentru identificarea riscurilor sociale

Lege	Scop
Legea nr. 22/2001 privind ratificarea Convenției privind Evaluarea Impactului asupra Mediului în context transfrontalier Hotărârea de Guvern nr. 918/2002 privind stabilirea procedurii-cadru de Evaluare a Impactului asupra Mediului	Pe lângă faptul că o EIM se realizează cu scopul de a determina măsurile necesare pentru a preveni efectele negative asupra mediului, cauzate de implementarea anumitor obiective și tipuri de activități planificate, evaluarea vizează, într-o anumită măsură, și aspecte de ordin social ce țin de pregătirea și implementarea proiectului.
Legea nr. 53/2003 - Codul Muncii	Reglementează toate raporturile de muncă individuale și colective, aplicarea regulamentelor cu privire la raporturile de muncă și jurisdicția muncii.
Legea nr. 319/2006 - Sănătatea și securitatea la locul de muncă	Prevede cadrul general pentru sănătate și securitate la locul de muncă, roluri și responsabilități, organisme de monitorizare.
Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă	Are în vedere un set integrat de activități specifice, de măsuri și sarcini de tip organizatoric, tehnic, operativ, umanitar și de informare a publicului, care sunt planificate, organizate și puse în aplicare cu scopul de a preveni și a reduce riscurile de dezastre și de a proteja populația, bunurile și mediul, împotriva efectelor negative ale situațiilor de urgență.
Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap (republicată în 2008)	Reglementează drepturile și obligațiile persoanelor cu handicap, stabilite cu scopul integrării și incluziunii sociale a acestora.
Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați	Reglementează măsurile care vizează promovarea egalității de șanse și de tratament între bărbați și femei, cu scopul de a elimina toate formele de discriminare pe bază de sex,

Lege	Scop
	din toate sferele vieții publice din România.
Legea nr. 544/2001 cu privire la liberul acces la informațiile de interes public	Prevede principiul transparenței în administrația publică și accesul liber și nerestricționat al cetățenilor la informații de interes public, definite conform acestei legi; acesta reprezintă unul dintre principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane și autoritățile publice, în conformitate cu Constituția României și cu documentele internaționale ratificate de Parlamentul și Guvernul României.
Legea nr. 50 / 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții	Legea definește procesul de autorizare a lucrărilor de construcții, reabilitare, extindere, demolări, și include prevederi pentru evaluarea proprietăților învecinate, consultarea și consimțământul vecinilor, în cazurile în care se preconizează că proiectul va influența proprietățile apropiate, așa cum sunt definite de normele tehnice.
HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice	Definește elementele și etapele de elaborare a documentației tehnice pentru investițiile finanțate din fonduri publice, inclusiv cerințele de evaluare a impactului asupra clădirilor din patrimoniul cultural, proprietăților apropiate, măsuri de protecție pentru proprietățile învecinate etc.
Legea nr. 10/1995 privind asigurarea calității în construcții	Definește rolurile și responsabilitățile de asigurare a aplicării normelor și standardelor de construcție în clădiri, inclusiv accesul persoanelor cu handicap, utilizarea materialelor ecologice, dimensiunea de gen etc.
Legea nr. 233/2002 pentru aprobarea OG nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor	Definește principiul referitor la drepturile cetățenilor de a înainta petiții autorităților publice, precum și procedurile și responsabilitățile de înregistrare / răspuns / soluționare a petițiilor, întrebărilor sau sugestiilor cetățenilor.
Legea asistenței sociale (292/2011)	Stabilește prestațiile esențiale de securitate socială și serviciile sociale aplicabile grupurilor vulnerabile din România.
Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanism	Definește rolurile și responsabilitățile în domeniul urbanismului în România.

Lege	Scop
Legea nr. 287/2009 - Noul Cod Civil	Noul Cod Civil al României prevede indicații și reglementări privind accesul la proprietățile învecinate, drepturi la despăgubiri, principiile de bună vecinătate.

Principalele instituții implicate în procesul de autorizare și monitorizare a lucrărilor de construcție planificate pentru investiția curentă includ:

- Inspecția Muncii - monitorizează implementarea aspectelor de sănătate și securitate ocupațională și implementarea Codului Muncii; sunt prezente unitățile teritoriale (Inspectorate Teritoriale de Muncă) în fiecare județ al României
- Unități administrative locale / Ministere desemnate - responsabile de emiterea autorizațiilor de execuție a lucrărilor de construcții, în conformitate cu Planurile de Urbanism și legislația națională;
- Inspectoratul de Stat în Construcții - asigură aplicarea legilor, normelor și standardelor de calitate în construcții, în particular Direcția Generală Logistică prin serviciul de specialitate;
- Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării - prevenirea, medierea, monitorizarea, asistența pentru aplicarea legislației române în domeniul discriminării;
- Inspectoratul General pentru Situații de Urgență - prevenirea și răspunsul în caz de incendiu, prim ajutor și alte urgențe în caz de accidente și dezastre;
- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului - la nivel național / Departamentele de Asistență Socială la nivel local - responsabile cu problemele persoanelor și grupurilor vulnerabile din punct de vedere social;

2.2 POLITICILE ȘI PROCEDURILE DE SALVGARDARE ALE BĂNCII MONDIALE

Principala politică BM pentru salvagardarea mediului este **PO 4.01, Evaluarea de Mediu**, care reprezintă una dintre cele zece politici de salvagardare pe care trebuie să le respecte proiectele pentru care se solicită finanțare din partea Băncii.

Cele zece politici de salvagardare, precum și Politica privind *Accesul la informații* constituie cadrul mecanismelor de salvagardare aplicat de BM, cu scopul de a evita impactul advers asupra mediului și vieții oamenilor, și de a minimiza și atenua și atenuarea impactului impactul ce nu poate fi evitat. Lista de mai jos cuprinde cele zece politici de salvagardare:

1. Evaluarea de Mediu (OP 4.01);
2. Habitatele Naturale (PO 4.04);
3. Managementul Dăunătorilor (PO 4.09);

4. Resursele Culturale tangibile (PO 4.11);
5. Silvicultura (PO 4.36);
6. Siguranța barajelor (PO 4.37);
7. Strămutarea involuntară (PO 4.12);
8. Populația indigenă (PO 4.10);
9. Proiecte privind cursurile de apă internaționale (PO 7.50);
10. Proiecte în zone disputate (PO 7.60);
- +1. Accesul la Informații

Primele șase politici sunt politici de mediu și sunt vizate în mod preponderent pe parcursul pregătirii Evaluării de Mediu. Politicile cu nr. 7 și 8 sunt de natură socială, iar politicile cu nr. 9 și 10 sunt de natură juridică.

Obiectivele acestor politici vizează:

- a) Evitarea efectelor negative, dacă este posibil; dacă nu, minimizarea, reducerea, atenuarea, identificarea unor alternative viabile;
- b) Corelarea nivelului de analiză, atenuare și supraveghere, cu nivelul riscului și al impactului;
- c) Informarea publicului și asigurarea participării acestuia la luarea deciziilor care îi afectează;
- d) Integrarea aspectelor de mediu și de ordin social în procesul de identificare, elaborare și implementare a proiectelor.

Principiile PO 10+ 1:

- În cazul unei neconcordanțe între cerințele PO 10+1 și cele stipulate în normele legislației naționale, vor prevala dispozițiile care au caracterul cel mai strict;
- În cazul unui conflict între PO 10+1 și reglementările naționale cu privire la protecția mediului, vor prevala politicile BM (chiar dacă anumite părți ale proiectului sunt finanțate de Guvernul României sau de terți).

Temeiul juridic pentru o astfel de abordare este dat de Acordul ratificat de Parlamentul României, care are putere de tratat internațional și prevalează asupra actelor legislative naționale.

Cerințele majore ale politicilor de mediu se regăsesc în Anexa 3. Lista de mai jos oferă o scurtă prezentare a principalelor dispoziții din politicile de mediu și sociale relevante pentru acest proiect.

PO 4.01 EVALUAREA DE MEDIU (EM)

Banca efectuează încadrarea în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, pentru fiecare propunere de proiect, cu scopul de a determina amploarea și tipul EM. Banca include proiectele propuse în una din patru categorii, în funcție de tipul, localizarea, gradul de sensibilitate și amploarea proiectului și de natura și magnitudinea impactului potențial generat asupra mediului.

- **Categoria A:** O propunere de proiect se încadrează la Categoria A dacă aceasta este de natură a genera efecte adverse semnificative asupra mediului, efecte care sunt sensibile, diferite sau fără precedent. Aceste efecte pot afecta o zonă mai extinsă decât locațiile sau facilitățile supuse lucrărilor fizice. EM pentru un proiect din Categoria A examinează efectele potențiale negative și pozitive ale proiectului asupra mediului, le compară cu efectele alternativelor fezabile (inclusiv cu situația "fără proiect") și recomandă măsurile necesare pentru prevenirea, minimizarea, atenuarea sau compensarea efectelor adverse și pentru îmbunătățirea performanțelor de mediu. Pentru un proiect din Categoria A, beneficiarul este responsabil de pregătirea unui raport, în mod normal a unei EIM (sau a unei EM cu un grad de cuprindere adecvat la nivel regional sau sectorial).
- **Categoria B:** O propunere de proiect se încadrează la Categoria B dacă efectele de mediu potențial adverse ale acesteia asupra populației sau zonelor importante de mediu - inclusiv zonele umede, pădurile, pășunile și alte habitate naturale - sunt mai puțin nocive decât cele aferente proiectelor din Categoria A. Aceste efecte sunt specifice locației; doar puține dintre acestea, dacă există, sunt ireversibile; și, în majoritatea cazurilor, măsurile de atenuare pot fi proiectate mai ușor decât în cazul proiectelor din Categoria A. Sfera de aplicare a EM pentru un proiect din Categoria B poate varia de la un proiect la altul, însă este mai redusă decât pentru Categoria A. La fel ca și în cazul Categoriei A, EM examinează efectele potențiale negative și pozitive ale proiectului asupra mediului și recomandă măsurile necesare pentru prevenirea, minimizarea, atenuarea sau compensarea efectelor adverse și pentru îmbunătățirea performanței de mediu.
- **Categoria C:** O propunere de proiect se încadrează la Categoria C dacă este probabil ca aceasta să genereze un efect minimal sau niciun efect asupra mediului. În afară de încadrare, pentru un proiect din Categoria C nu este necesară nicio altă acțiune suplimentară de EM.
- **Categoria FI:** O propunere de proiect se încadrează la Categoria FI dacă aceasta presupune realizarea de investiții din fondurile Băncii, printr-un intermediar financiar, pentru subproiecte care pot genera efecte adverse asupra mediului.

PO 4.11 Resurse Culturale tangibile

Această politică se referă la resursele culturale tangibile, sunt definite ca obiecte mobile, imobile, situri, structuri, grupuri de structuri și caracteristici naturale și peisaje care prezintă o importanță arheologică, paleontologică, istorică, arhitecturală, religioasă, estetică sau culturală de alt tip.

Resursele culturale tangibile pot fi amplasate în medii urbane sau rurale, și pot fi deasupra sau sub nivelul solului sau al apă. Interesul lor cultural poate fi de nivel local, provincial sau

național, sau al comunității internaționale. Resursele culturale tangibile sunt importante ca surse de informații științifice și istorice valoroase, ca bunuri pentru dezvoltarea economică și socială și ca părți integrante ale identității și practicilor culturale ale unui popor.

Banca ajută țările să evite sau să atenueze impactul negativ asupra resurselor culturale tangibile din proiectele de dezvoltare pe care le finanțează. Impactul asupra resurselor culturale tangibile care rezultă din activitățile proiectului, inclusiv măsurile de atenuare, nu poate contraveni nici legislației naționale a împrumutului, nici obligațiilor care îi revin în temeiul tratatelor și acordurilor internaționale de mediu relevante.

România are un sistem bine dezvoltat de protecție a patrimoniului cultural, responsabil cu monitorizarea și aplicarea legii fiind Ministerul Culturii (MC). Cadrul legal pentru conservarea patrimoniului cultural este evidențiat în Legea 422/2001 pentru protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările aduse de mai multe acte legislative, ultima fiind OG nr. 10/2016. Direcția pentru Monumente Istorice a MC trebuie să aprobe toată documentația tehnică pentru clădirile înregistrate oficial și să poată numi specialiști în calitate de membri ai consiliului consultativ, după caz. Proiectanții, antreprenorii și diriginții de șantier care lucrează la un proiect de investiții care vizează un monument istoric, trebuie să fie pre-certificați și recunoscuți de către MC.

Autorizația de construcție pentru lucrările de reabilitare la astfel de clădiri ale instanțelor judecătorești include cerințe speciale pentru gestionarea oricărui impact potențial asupra unor astfel de proprietăți culturale, pe baza unui permis specific eliberat de MC în conformitate cu procedurile prevăzute în Legea 422/2001. În timpul executării lucrărilor de construcție, acestea necesită, de asemenea, serviciile diriginților de șantier certificați în domeniul clădirilor istorice. În plus, documentele de licitație pregătite pentru aceste clădiri de instanță includ criterii specifice de calificare pentru antreprenori, pentru a-și dovedi expertiza și certificarea pentru aceste tipuri de lucrări.

Faza de proiectare a monumentelor istorice se bazează pe o expertiză tehnică specifică pentru aceste tipuri de clădiri, cu scopul de a dezvolta un concept unificat de intervenție asupra monumentului istoric, cu variante de intervenție maximă și minimă și cu stabilirea priorităților lucrărilor.

În cazul în care se găsesc bunuri culturale (descoperiri întâmplătoare) în timpul lucrărilor de construcții (excavări), se vor lua măsurile prevăzute în Legea 422/2001, inclusiv înființarea unei zone de protecție în conformitate cu Legea 422/2001, raportarea către birourile locale ale Ministerului Afacerilor Externe și obținerea unui permis special pentru executarea lucrărilor în legătură cu bunurile culturale găsite.

PO 4.12. Strămutarea involuntară

PO 4.12 privind politica de Strămutare Involuntară se declanșează în situațiile de strămutare fizică sau economică, de pierdere sau restricționare a accesului la resursele naturale și de pierdere (permanentă sau temporară) a mijloacelor de trai. Politica are trei obiective, respectiv: (1) Evitarea sau minimizarea strămutării, prin explorarea tuturor alternativelor viabile de structuri de proiect; (2) Asistarea persoanelor afectate de proiect în eforturile

depuse de acestea pentru îmbunătățirea mijloacelor de trai și a standardelor de viață sau cel puțin pentru restabilirea acestora, în termeni reali, la nivelul de dinainte de strămutare; tratarea strămutării ca un program de dezvoltare durabilă; (3) Asigurarea de oportunități pentru persoanele afectate, pentru ca acestea să participe la planificarea și la implementarea planurilor de strămutare. Pentru proiectul curent, această politică nu este declanșată, deoarece nu se anticipează achiziția de terenuri sau strămutarea persoanelor ori relocarea proprietăților acestora.

Politica Băncii Mondiale cu privire la Accesul la Informare

Banca Mondială recunoaște faptul că transparența și responsabilitatea au o importanță fundamentală pentru procesul de dezvoltare și pentru îndeplinirea misiunii pe care și-a asumat-o cu privire la reducerea sărăciei. Transparența este esențială pentru inițierea și menținerea dialogului public și pentru intensificarea sensibilizării publicului în legătură cu rolul și misiunea Băncii în procesul de dezvoltare. Totodată, transparența este critică și pentru consolidarea bunei guvernante, a responsabilizării și a eficacității procesului de dezvoltare. Deschiderea promovează colaborarea cu părțile interesate, ceea ce duce, mai departe, la îmbunătățirea structurării și implementării proiectelor și politicilor și la consolidarea rezultatelor procesului de dezvoltare. Prin transparență se facilitează supravegherea publică a operațiunilor realizate cu finanțarea Băncii, pe parcursul pregătirii și implementării acestora, ceea ce asigură nu numai demascarea cazurilor de ilegalități și corupție, dar sporește și șansele ca problemele să fie identificate și abordate la un stadiu timpuriu.

2.3 ANALIZA DIFERENȚELOR

Ca stat membru al Uniunii Europene, România și-a armonizat reglementările și standardele de mediu în conformitate cu directivele CE. O listă cuprinzătoare a cadrului juridic și instituțional a fost analizată pe parcursul procesului de elaborare a actualului DCMRSM, cu concluzia că reglementările de mediu sunt în conformitate cu politicile de mediu și sociale ale BM.

În ceea ce privește impactul social, legislația română este în concordanță cu cerințele și politicile de mediu și sociale ale BM în ceea ce privește sănătatea și siguranța persoanelor, consultarea publicului sau prevederi pentru abordarea relației și impactului proiectului asupra proprietăților și comunităților vecine.

Consultarea și implicarea publicului sunt acoperite de legislația națională, inclusiv dreptul de a adresa petiții, de a solicita informații despre proiectele desfășurate de organismele publice, consultarea vecinilor și a comunităților etc; cu toate acestea, procesele de abordare a persoanelor și a comunităților potențial afectate pot fi îmbunătățite pentru a încorpora principiile WB, prin comunicarea activă cu aceste persoane/grupuri, în special cu grupurile vulnerabile în cazul în care astfel de situații vor apărea. Aceste aspecte sunt tratate în

documentul actual, în conformitate cu dispozițiile privind Mecanismul de soluționare a reclamațiilor, și măsurile privind consultarea publică și diminuarea riscurilor sociale.

2.4 CATEGORIA PROIECTULUI ȘI POLITICILE DE MEDIU ȘI SOCIALE DECLANȘATE

CIIPPSU nu va finanța activități care generează efecte semnificative sau ireversibile asupra mediului, fiind astfel declanșată **politica de salvagardare a BM privind mediul, PO 4.01, Evaluarea de Mediu**, cu clasificare în Categoria de Mediu "B" - evaluare parțială.

Principalele intervenții ale proiectului se referă la lucrări de reabilitare și, construcții noi la nivelul clădirilor IGJR.

Toate investițiile sunt efectuate pe terenuri publice și nu este necesară achiziționarea sau exproprierea de terenuri în cadrul acestui proiect, așa cum se menționează în acest document. Clădirile expuse riscului de inundații sau alunecări de teren nu sunt incluse în proiect.

Proiectul nu va finanța activități din Categoria A sau activități care vizează habitate naturale sau arii protejate și vor fi interzise acele activități care pot cauza o pierdere sau o degradare semnificativă a oricărui habitat natural important. Prin procesul de încadrare se va verifica prezența resurselor culturale tangibile. De asemenea, toate contractele de lucrări vor include proceduri privind patrimoniul cultural/descoperirile întâmplătoare.

Proiectul declanșează, de asemenea, **PO/PB 4.11, Resurse culturale tangibile** pentru a include proceduri și responsabilități pentru gestionarea lucrărilor în zonele de importanță culturală și istorică și descoperirea accidentală sau întâmplătoare a unor artefacte culturale, pentru a se asigura că bunurile de patrimoniu cultural nu sunt afectate negativ de proiecte finanțate de Banca Mondială.

DCMRS include cerințe atât pentru beneficiar, cât și pentru antreprenori, care vor fi reflectate în PMRS-urile specifice locației și în POM. Aceste cerințe se referă la măsuri specifice care trebuie întreprinse pentru a respecta legile și procedurile din România cu privire la resursele culturale tangibile, dar și cerințele Băncii Mondiale pentru gestionarea efectelor asupra bunurilor culturale.

Proiectul de față nu declanșează niciuna dintre următoarele politici:

- **Habitatele Naturale (PO 4.04)** - Proiectul nu va întreprinde activități de modificare a habitatelor naturale;

- **Managementul Dăunătorilor (PO 4.09)** - În cadrul Proiectului nu se vor derula activități care vizează managementul dăunătorilor;
- **Silvicultura (PO 4.36)** - Proiectul nu va viza păduri și suprafețe împădurite;
- **Siguranța barajelor (PO 4.37)** - Proiectul nu finanțează lucrări de construire sau reparare a barajelor;
- **Strămutarea involuntară (OP 4.12)** - Nu se preconizează ca intervențiile în cadrul CIIPPSU să genereze achiziționarea de terenuri și/sau strămutarea involuntară; Proiectul va sprijini reconsolidarea sau reconstruirea clădirilor publice care se află pe teren public și nu fac obiectul unui litigiu. Este de așteptat ca accesul pe proprietățile învecinate să fie limitat, dar numărul exact va fi stabilit numai după ce va fi efectuată expertiza tehnică pentru fiecare clădire. În astfel de cazuri, dispozițiile privind abordarea aspectelor sociale sunt reglementate de legislația română în ceea ce privește consultarea și consimțământul vecinilor și compensarea oricăror pierderi suferite, în plus față de măsurile care asigură siguranța proprietăților învecinate în timpul lucrărilor de construcție.
- **Populația indigenă (PO 4.10)** - CIIPPSU nu afectează populația indigenă, minoritățile etnice sau grupurile tribale;
- **Proiecte privind cursurile de apă internaționale (PO 7.50)** - Nu se preconizează ca intervențiile CIIPPSU să afecteze în mod negativ calitatea sau cantitatea apei în aval de statele riverane;
- **Proiectele în Zone Disputate (7.60)** - CIIPPSU nu va fi implementat în zone disputate, așadar această strategie nu va fi declanșată.

3 EFECTELE ȘI RISCURILE LEGATE DE MEDIU

Se preconizează că Proiectul va genera un impact pozitiv net asupra mediului, prin reducerea riscului de deteriorare și de prăbușire a clădirilor selectate, în caz de cutremur—un impact pozitiv direct asupra siguranței publice; totuși, pot fi generate anumite efecte adverse.

Niciuna dintre clădirile selectate nu intră sub incidența reglementărilor specifice de mediu privind zonele protejate, de ex. rezervație naturală sau parc național. De asemenea, niciuna dintre ele nu se află în apropierea oricărui habitat sensibil, de ex. rezervații naturale, zone protejate etc.

Locațiile nu se află în apropierea unei zone inundabile sau într-o zonă de protecție a apei; de asemenea, nu există cursuri de apă la nivelul amplasamentelor. Datorită faptului că pentru cele mai multe dintre locațiile nu existau informații semnificative privind geologia / hidrogeologia de sub amplasament în acest stadiu, informații relevante ar putea fi furnizate la cerere. Cu toate acestea, nu s-au raportat alunecări de teren sau inundații la momentul pregătirii acestui DCMRSM pe șantierele de construcții selectate.

Contractorul va evita generarea poluanți sau, în cazul în care evitarea nu este posibilă, va minimiza și controla concentrația, utilizând nivelurile de performanță și măsurile specificate în legislația națională în materie de mediu. Acest lucru se aplică generării de poluanți în aer, apă și sol datorită operațiunilor de rutină, dar și prin împrejurări neobișnuite și accidentale.

Antreprenorul va evita generarea de deșeuri periculoase sautoxice. În cazul în care generarea de deșeuri nu poate fi evitată, iar deșeurile nu pot fi refoșite, reciclate sau recuperate, evacuarea deșeurilor trebuie efectuată într-o manieră sigură pentru sănătatea umană și pentru mediu.

Potențialele efecte negative ale implementării proiectului vor fi limitate și temporare și se referă în principal la lucrările de construcție; ele pot include:

- i creșterea poluării din cauza deșeurilor din construcții;
- ii generarea de praf, zgomot și vibrații, din cauza deplasării mașinilor și utilajelor pentru construcții;
- iii riscurile asociate cauzate de eliminarea necorespunzătoare a deșeurilor din construcții, a azbestului și a materialelor care conțin azbest, sau scurgerilor minore, în timpul funcționării sau accidentale, de combustibil și lubrifianți din utilajele de construcții;
- iv intensificarea traficului pe durata lucrărilor de construcții, ceea ce poate afecta comunitatea;
- v impactul asupra sănătății și siguranței muncitorilor și comunității, pe durata lucrărilor de construcții;
- vi refacerea necorespunzătoare a șantierele după finalizarea lucrărilor;
- vii efectele negative posibile asupra clădirilor cu importanță culturală;
- viii practici necorespunzătoare în exploatarea clădirii.

Toate aceste efecte potențiale asupra mediului sunt ușor de identificat, reduse ca amploare, și au un impact minimal. Ele pot fi prevenite, minimizate sau atenuate în mod eficient prin includerea în contractele de lucrări a unor măsuri specifice care să fie întreprinse de antreprenori, sub stricta supraveghere a IGJR-UIP, care va asigura respectarea măsurilor menționate.

În România, procesul de reglementare în domeniul construcțiilor include prevederi privind materialele periculoase, eliminarea deșeurilor, efectele generate pe șantier și efectele asupra patrimoniului cultural. Aprobările din partea administrației publice locale și centrale sunt solicitate în etapa de proiectare preliminară, ceea ce obligă agenția responsabilă și proiectanții acesteia să ia în considerare întreaga gamă de aspecte de mediu aferente investiției propuse. De asemenea, toate contractele de construcții aferente proiectului vor cuprinde proceduri de atenuare a impactului asupra mediului și vor detalia responsabilitățile care îi revin antreprenorului pentru a respecta procedurile și regulamentele locale. Trebuie avute în vedere cerințele care vizează inspectarea, identificarea și manipularea materialelor periculoase și a deșeurilor din construcții. Sunt stabilite cerințe cu privire la măsurile de prevenție și de atenuare pe care trebuie să le întreprindă antreprenorii în situația în care sunt identificate materiale periculoase. De asemenea, toate contractele de construcții aferente proiectului vor cuprinde proceduri de atenuare a impactului și vor detalia responsabilitățile care îi revin antreprenorului pentru a respecta procedurile și regulamentele locale, și pentru a include măsuri preliminare de inspectare, identificare și gestionare și manipulare a materialelor periculoase și a deșeurilor din construcții.

3.1 PROCEDURA DE ÎNCADRARE ÎN EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

Procedura de încadrare și de analiză la nivelul amplasamentelor specifice trebuie ia în considerare următoarele aspecte:

- Praful și zgomotul cauzate de lucrările de demolare și construcție;
- Aruncarea deșeurilor din construcții
- Scurgerile accidentale de ulei de motor, lubrifianți etc.

În cazul unei clădiri noi (care include și demolarea vechii clădiri, plus strângerea deșeurilor și neutralizarea acestora), se va elabora un PMRSM specific pe baza unei Evaluări a Impactului asupra Mediului parțială în cadrul subproiectelor.

În situația în care sunt avute în vedere numai clădiri existente / extensii ale acestora, cu volume relativ mici, fără impact semnificativ, atunci în locul PMRSM se va utiliza o „Lista de verificare PMM” (Plan de Management al Mediului). Cu toate acestea, toate subproiectele vor fi încadrate în categoria "B".

Potențialele efecte adverse ale implementării proiectului au fost identificate în timpul unui proces de încadrare preliminar în scopul acestui DCMRSM și vor fi limitate și temporare. Toate aceste aspecte în principal legate de lucrări de construcție și pot include:

1. creșterea poluării din cauza deșeurilor din construcții; elementele constructive existente (pereți, fundații, șape din ciment etc.) trebuie demolate cu grijă, iar deșeurile trebuie să fie sortate și eliminate. Toate deșeurile din construcții și deșeurile de lemn vor fi depozitate în șantier. Deșeurile de lemn vor fi depozitate separat și se va încerca reciclarea acestora, și nu eliminarea lor. Este interzisă arderea în aer liber și eliminarea ilegală a deșeurilor.
2. toate materialele de valoare (uși, ferestre, obiecte sanitare etc.) trebuie demontate cu grijă și transportate la spațiul de depozitare stabilit în acest scop; Materialele de valoare trebuie reciclate în cadrul proiectului sau vândute.
3. pentru reducerea zgomotului, lucrările de construcții vor fi restricționate în anumite intervale orare, stabilite prin contract cu antreprenorii. Pentru reducerea zgomotului, lucrările de construcții vor fi restricționate în anumite intervale orare, stabilite prin contract cu antreprenorii.
4. riscurile asociate cauzate de eliminarea necorespunzătoare a deșeurilor din construcții, a azbestului și a materialelor care conțin azbest, sau scurgerilor minore, în timpul funcționării sau accidentale, de combustibil și lubrifianți din utilajele de construcții; Chiar dacă nu a fost raportat azbest sau vopsea cu plumb la niciuna din clădirile incluse în acest proiect, procedura de orientare și liniile BM au fost subliniate în cadrul acestui DCMRSM. Dacă în fazele ulterioare de pregătire și implementare a proiectului se va identifica azbest, transportul, manipularea și depozitarea vor fi evaluate și incluse în PMRSM pentru acel subproiect.
5. intensificarea traficului pe durata lucrărilor de construcții, ceea ce poate afecta comunitatea; Perturbarea traficului a fost abordată în identificarea riscurilor sociale. Perturbările în trafic trebuie să fie evitate prin operațiuni de planificare internă și prin gestionarea temporară a traficului. Asigurarea panourilor și luminilor de semnalizare și a accesului temporar prin rute ocolitoare, pentru siguranță și confort.
6. O mare parte din clădirile selectate sunt înconjurate, pe marginea terenului pe care îl ocupă, de diferite specii de copaci sau de vegetație a gardurilor vii; măsurile speciale de protecție sunt deja subliniate în acest DCMRSM referitor la conservarea corespunzătoare în timpul lucrărilor de construcție. Dacă tăierea arborilor este inevitabilă, legislația națională privind replantarea este aplicabilă acestui proiect.

Procedura de evaluare a impactului de mediu pentru sub-proiectele încadrate în Categoria „B“

După evaluarea de mediu inițială a propunerii de subproiect, pentru subproiectele încadrate în Categoria „B“ implementatorii trebuie să inițieze o EIM specifică și să elaboreze și PMRSM-ul specific amplasamentului respectiv. Subproiectele care implică activități de construcții și/sau reconstrucție de mică amploare nu necesită decât întocmirea unei Liste de Verificare

PMM pentru a se putea identifica, evalua și preveni posibilele impacturi de mediu și pentru a se putea identifica măsurile de atenuare care pot fi incluse în documentația de proiectare.

Listă de verificare PMM pentru proiectele de construcție și reconstrucție de mică amploare.

În cazul sub-proiectelor care în mod normal ar implica activități de reabilitare de mică amploare, s-a propus utilizarea unei liste de verificare tip PMM („Lista de verificare PMM”), elaborată de Banca Mondială pentru a furniza „bune practici internaționale”, concepută astfel încât să fie ușor de utilizat și compatibilă cu cerințele politicilor de mediu și sociale (consultați Anexa 6). Formatul de listă de verificare încearcă să cuprindă abordările de prevenție și atenuare tipice tuturor contractelor de lucrări civile obișnuite, cu impact restrâns. Se anticipează că acest format va putea furniza elementele-cheie ale PMRSM în vederea respectării cerințelor din Evaluarea de Mediu formulate de Banca Mondială (conform PO/PB 4.01). Lista de verificare PMM are patru părți:

- **Partea 1** este o parte narativă („pașaportul terenului”) și descrie aspectele specifice ale subproiectelor în ceea ce privește amplasamentul fizic, descrierea și lista avizelor sau a procedurilor de notificare, care trebuie să fie conforme reglementărilor relevante. Pot fi adăugate anexe pentru includerea de informații suplimentare, dacă este necesar.
- **Partea a 2-a** include informații privind politicilor de mediu și sociale.
- **Partea a 3-a** include analiza de mediu și socială, precum și măsurile de diminuare, în format simplu „da/nu”.
- **Partea a 4-a** reprezintă un plan de monitorizare specific amplasamentului respectiv pentru activitățile care trebuie desfășurate în timpul activităților de construcție/reabilitare.

3.2 RECOMANDĂRI GENERALE PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI

Lista cu recomandări prezentată în continuare nu este exhaustivă, ci evidențiază cele mai relevante măsuri de atenuare a impactului, care vor fi avute în vedere în etapa lucrărilor de construcții. Secțiunile de mai jos includ recomandări mai detaliate, în funcție de tipul impactului.

- Manipularea necorespunzătoare a materialelor periculoase precum azbestul și vopselele pe bază de plumb în etapele de transport și de manipulare aferente lucrărilor de construcții, se va minimiza prin utilizarea apei și prin alte metode, precum împrejmuirea șantierelor.
- Pentru reducerea zgomotului, lucrările de construcții vor fi restricționate în anumite intervale orare.

- Toate deșeurile din construcții și deșeurile de lemn vor fi depozitate în șantier.
- Deșeurile de lemn vor fi depozitate separat și se vor lua măsuri pentru reciclarea acestora, și nu pentru eliminarea lor.
- Este interzisă arderea în aer liber și eliminarea ilegală a deșeurilor.
- Se vor stabili locații adecvate pentru eliminarea pământului/argilei și nisipului și se va obține aprobarea prealabilă din partea autorităților relevante pentru eliminarea acestora.
- Se va evita acumularea de stocuri de deșeuri din construcții pe șantier, iar deșeurile vor fi eliminate periodic, la o rampă de deșeuri autorizată. Se vor asigura jgheaburi pentru transferul deșeurilor de la nivelurile superioare, la sol.
- Perturbările în trafic trebuie să fie evitate prin operațiuni de planificare internă.

Tabelul de mai jos prezintă potențialele riscuri pentru mediu care ar putea genera impacturi negative înainte, în timpul sau după faza de construcție a proiectului.

Tabel 2 Potențiale riscuri pentru mediu și măsuri de atenuare

Impact/risc de mediu potențial	Tipuri de activități	Principalele tipuri de impact asupra mediului	Măsuri de prevenire/atenuare	Responsabil	Monitorizare
Creșterea nivelului de poluare din cauza deșeurilor de construcții	Organizare de șantier, lucrări de construcții	Contaminarea zonelor, solurilor și surselor de apă învecinate. Acoperirea cu praf.	<p>Înainte de demararea lucrărilor, trebuie aplicate metode de colectare și eliminare a deșeurilor, împreună cu localizarea principalelor tipuri de deșeurile produse în timpul lucrărilor de demolare și construcție.</p> <p>Deșeurile minerale provenite de la lucrările de demolare și construcție trebuie separate de deșeurile obișnuite și de cele organice, lichide și chimice, prin sortare și depozitare în containere speciale.</p> <p>Toate documentele privind eliminarea și distrugerea deșeurilor trebuie păstrate în mod corespunzător, ca dovadă a managementului corespunzător al deșeurilor pe șantier.</p> <p>Atunci când este posibil, antreprenorul asigură reciclarea materialelor (cu excepția azbestului). Materialele care conțin azbest vor fi îngropate fără întârziere.</p> <p>Colectarea și eliminarea corespunzătoare a deșeurilor de construcții trebuie efectuate de o firmă de specialitate contractată în acest scop.</p> <p>În privința deșeurilor menajere, instalarea recipientelor de colectare și eliminarea deșeurilor trebuie planificată cu firmele locale de colectare a deșeurilor.</p>	Antreprenorii	IGJR-UIP, dirigenții de șantier, autoritățile statului

Posibil deșeuri care conțin azbest	Eliminarea necorespunzătoare a deșeurilor din construcții, a azbestului și a materialelor care conțin azbest sau scurgeri minore sau accidentale de combustibili și lubrifianți de la utilajele de construcții	Contaminarea zonelor, solurilor și surselor de apă învecinate.	<p>Identificarea deșeurilor care conțin azbest</p> <p>Stabilirea codurilor pentru deșeurile sortate, conform Deciziei 532/2000/CE privind întocmirea unei liste a deșeurilor</p> <p>Contractarea unui operator autorizat de gestionare a deșeurilor pentru eliminarea deșeurilor care conțin azbest, cu utilizarea echipamentului de protecție corespunzător</p> <p>Eliminarea deșeurilor care conțin azbest la un depozit de deșeuri autorizat pentru depozitarea acestui tip de deșeuri</p> <p>Executarea lucrărilor respective cu firme/specialiști autorizați</p>	Antreprenorii	IGJR-UIP, direcții de șantier, autoritățile statului
Intensificarea traficului în faza de construcție	Organizare de șantier, lucrări de construcții	Posibilă perturbare a traficului pietonal și rutier și riscuri aferente la adresa siguranței	<p>Controlul traficului</p> <p>Reguli de trafic temporare</p> <p>Menținerea fluxurilor de trafic pietonal și rutier și a accesului publicului la amplasamentele învecinate.</p> <p>Asigurarea panourilor și luminilor de semnalizare și a accesului temporar prin rute ocolitoare, pentru siguranță și confort</p> <p>Menținerea fluxurilor de trafic pietonal și rutier și a accesului publicului la amplasamentele învecinate.</p> <p>Asigurarea panourilor și luminilor de semnalizare și a accesului temporar prin rute ocolitoare, pentru siguranță și confort</p>	Antreprenorii Autoritățile locale	IGJR-UIP, direcții de șantier, autoritățile statului

Impact asupra sănătății și siguranței angajaților și comunității	Condiții generale ale lucrărilor	Accidente de muncă	<p>Comunitățile locale vor fi informate corespunzător asupra lucrărilor prin intermediul anunțurilor și/sau înștiințărilor în mass-media și/sau al panourilor amplasate în locuri publice (și pe șantier). Suplimentar, se vor instala garduri; în cazul în care se excavează șanțuri, se va asigura iluminatul.</p> <p>Au fost obținute toate autorizațiile prevăzute prin lege pentru utilizarea loturilor de teren, a resurselor naturale, a depozitelor de deșeuri, precum și avize sanitare etc în cadrul lucrărilor de construcție și reabilitare.</p> <p>Mijloacele de protecție individuală trebuie să corespundă standardelor de siguranță (utilizarea obligatorie a căștilor, măștilor de protecție a feței, după caz, ochelariilor de protecție, centurilor de siguranță și bocancilor de protecție).</p> <p>Șantierul va fi prevăzut cu panouri și modalități de semnalizare corespunzătoare prin care muncitorii sunt informați în privința regulilor și normelor care trebuie respectate în timpul executării lucrărilor.</p>	Antreprenorii	IGJR-UIP, dirigenții de șantier, autoritățile statului
--	----------------------------------	--------------------	---	---------------	--

Reabilitarea necorespunzătoare a șantierelor după finalizarea lucrărilor	Lucrări de construcții	<p>Deteriorarea calității peisajului existent sau afectarea confortului vizual</p> <p>Deteriorarea și tăierea plantațiilor.</p> <p>Perturbarea habitatului.</p>	<p>Evitarea, reducerea și, dacă este posibil, remedierea sau contrabalansarea efectelor negative asupra mediului generate de lucrările propuse</p> <p>Soluționarea efectelor negative rămase/reziduale generate de lucrările propuse</p> <p>Soluționarea problemelor generate de impactul vizual și de impactul asupra peisajului</p> <p>Relocarea și împrejmuirea copacilor lor. Lucrările de tăiere a copacilor necesare vor fi convenite cu agențiile locale de protecție a mediului.</p> <p>Zonele de habitat marcate și ariile protejate adiacente șantierelor nu trebuie afectate sau utilizate în timpul operațiunilor.</p>	Antreprenorii Proiectanții	IGJR-UIP, dirigenții de șantier, autoritățile statului
Situri istorice și culturale	Deteriorarea și degradarea structurilor sitului	Posibil impact negativ asupra clădirilor cu valoare culturală	<p>În cazul lucrărilor executate într-o zonă de protecție a unui monument istoric sau în proximitatea sau pe locul unui sit istoric, autoritățile locale vor fi înștiințate în acest sens. Dacă este necesar, trebuie obținute autorizațiile specifice. Odată obținute, lucrările se vor executa în strictă conformitate cu prevederile și normele actelor normative locale și naționale.</p> <p>Se vor planifica lucrări pentru a asigura că toate artefactele și orice alte obiecte descoperite întâmplător în timpul lucrărilor de excavații și construcții sunt corespunzător luate în evidență și documentate.</p>	Antreprenorii Proiectanții	IGJR-UIP, dirigenții de șantier, autoritățile statului Locuitorii din a cele zone

Practici nesigure în faza de exploatare a clădirii		Contaminarea zonelor, sursei lor și surselor de apă învecinate. Acoperirea cu praf.		Antreprenorii Proiectanții	IGJR-UIP, dirigenții de șantier, autoritățile statului
Impactul asupra vegetației	Lucrări de construcție care dăunează, degradează sau chiar duc la tăierea arborii din amplasament	Impact posibil asupra vegetației sau a gardurilor vii	Măsurile speciale de protecție privind conservarea corespunzătoare în timpul lucrărilor de construcție. Dacă tăierea arborilor este inevitabilă, legislația națională privind replantarea este aplicabilă acestui proiect.	Antreprenorii	IGJR-UIP, dirigenții de șantier, autoritățile statului

•

3.2.1 Eficiență energetică, izolare și ventilație

Izolația trebuie să fie adaptată la efectele sezoniere ale climei, la sarcina termică internă și la caracteristicile expunerii. Bariere împotriva vaporilor ar trebui să prevină instalarea umidității în izolația acoperișului, în golurile pereților exteriori și se vor utiliza straturi impermeabile.

Amplasarea ferestrelor se va stabili în funcție de vedere, ventilație, lumină, aport termic, asigurarea intimității și funcțiile spațiului interior.

Sistemele de înaltă eficiență pentru încălzirea apei menajere (inclusiv sistemele solare) și pentru încălzirea interioarelor trebuie selectate având în vedere costurile de întreținere și de funcționare pe termen lung.

Lucrările de instalații sanitare trebuie realizate în mod coordonat, pentru a minimiza această activitate și pentru a include alimentarea cu apă a toaletelor și camerelor utilitare. O atenție adecvată trebuie acordată și robinetelor care asigură economisirea apei, rețelelor de alimentare și altor dispozitive. Materialele de construcții trebuie să fie conforme cu reglementările naționale și standardele acceptate la nivel internațional cu privire la siguranță și la efectele asupra mediului.

3.2.2 Instalații electrice

Cablurile de intrare ar trebui pozate subteran. Este prudent ca intrarea principală și tabloul principal să fie amplasate departe de locurile de desfășurare a activității și de așteptare, pentru a evita câmpurile electromagnetice. Împământarea cablurilor defecte de lângă corpurile de instalații sanitare reprezintă o precauție. Prin selectarea obiectelor de iluminat, lămpilor, aparatelor și echipamentelor cu cea mai ridicată eficiență energetică se va reduce cererea de energie, însă se pot genera câmpuri electromagnetice nedorite. Trebuie ținut cont de faptul că imediată apropiere de corpurile și lămpile de iluminat cu halogen, fluorescente, cu înaltă eficiență, plasate pe birou sau planșeu, poate genera expunere la câmpuri electromagnetice dăunătoare.

3.2.3 Lucrări de demolare

Elementele constructive existente (pereți, fundații, șape din ciment etc.) trebuie demolate cu grijă, iar deșeurile trebuie să fie sortate și eliminate conform dispozițiilor PMRSM (urmează a se stabili pe parcursul etapei de pregătire a proiectului). Toate materialele de valoare (uși, ferestre, obiecte sanitare etc.) trebuie demontate cu grijă și transportate la spațiul de depozitare stabilit în acest scop. Materialele de valoare trebuie reciclate în cadrul proiectului sau vândute.

3.2.4 Selecția materialelor de construcții și a metodelor de construcții

Se vor selecta bunuri și servicii ecologice. Se va acorda prioritate produselor care respectă standardele aplicabile pentru simboluri internaționale sau naționale recunoscute. Se va acorda prioritate materialelor și metodelor tradiționale, consacrate, și nu tehnicilor noi, necunoscute. Șantierele de construcții trebuie împrejmuite, pentru a preveni intrarea publicului și trebuie instituite măsuri generale de siguranță. Neplăcerile temporare cauzate de lucrările de construcții ar trebui să fie minimizate prin operațiuni de planificare și coordonare cu antreprenorii, vecinii și autoritățile. În zonele dens populate, activitățile generatoare de zgomot sau vibrații ar trebui limitate, în sensul realizării strict pe timpul zilei.

3.2.5 Gestionarea deșeurilor

Deșeurile din construcții vor fi manipulate în conformitate cu regulamentele locale și naționale, conform specificațiilor din PMM și descrierii de mai sus cu privire la șantier. Aceste regulamente sunt elaborate și aplicabile în România. Monitorizarea va cădea în responsabilitatea dirigintilor de șantier, precum și a specialistului de mediu care lucrează în cadrul IGJR-UIP. În toate cazurile specifice în care antreprenorii trebuie să demoleze sau să elimine materialele care conțin azbest, aceste categorii de lucrări vor fi realizate exclusiv cu personal calificat și în deplină conformitate cu legislația specifică în acest domeniu.

Anexa 8 prezintă cerințele speciale pentru manipularea și gestionarea materialelor care conțin azbest.

3.2.6 Gestionarea traficului

În funcție de localizarea fiecăreia dintre clădirile propuse a fi incluse în proiect, se pot înregistra situații în care traficul local poate fi perturbat pe parcursul etapei de construcție. În cazul în care activitățile de construcții exercită un impact direct asupra drumurilor sau trotuarelor, IGJR-UIP va redacta un plan pentru gestionarea traficului.

3.2.7 Sănătatea și securitatea la locul de muncă

În perioada de desfășurare a activităților de construire este obligatorie utilizarea: căștilor, mănușilor, ochelarilor de protecție, atunci când este cazul, și a uniformelor de lucru. Toate aceste reguli minime de protecție, dublate de evitarea suprasolicitării muncitorilor, duc la prevenirea vătămărilor și a altor accidente de muncă generate de manipularea repetitivă, excesivă și manuală a materialelor de construcții.

Recomandările privind prevenirea și controlul celor de mai sus se referă la cunoașterea celor mai frecvente cauze ale vătămărilor în lucrările de construcții și dezafectare, prin:

- Instruirea muncitorilor cu privire la ridicarea și manipularea materialelor, la tehnici aplicate în proiectele de construcții și dezafectare, inclusiv cu privire la stabilirea de limite de greutate a căror depășire presupune utilizarea de asistență mecanizată.
- Organizare de șantier corespunzătoare, astfel încât se evite manipularea manuală pe distanțe mari a încărcăturilor/ echipamente grele.
- Selectarea instrumentelor și proiectarea activităților astfel încât să se reducă nevoia utilizării forței fizice.
- Implementarea de controale administrative în cadrul proceselor de lucru, de exemplu rotația pe post și pauze de odihnă.

4 RISCURI ȘI EFECTE DE NATURĂ SOCIALĂ

4.1 RISCURI DE NATURĂ SOCIALĂ ȘI MĂSURI DE REDUCERE A ACESTORA

Creșterea capacității de intervenție în cazul dezastrelor va avea un impact pozitiv asupra comunităților locale deservite de către Jandarmeria Română. Condițiile îmbunătățite de lucru, dotarea logistică și pregătirea personalului se vor materializa în creșterea capacității de răspuns și asistență la nivelul comunităților deservite în cazul unor dezastre naturale sau de altă natură. Reabilitarea clădirilor în care operează unități ale Jandarmeriei Române, clădiri cu risc seismic ridicat sau în stare avansată de degradare, va avea un impact benefic asupra condițiilor de muncă ale angajaților instituției.

Măsurile de eficientizare energetică a clădirilor selectate pentru acest program vor genera, la rândul lor, impacturi pozitive prin contribuția la obiectivele naționale și europene de reducere a consumului de energie și a emisiilor de gaze cu efect de seră. Măsurile de bune practici în materie de eficiență energetică care vor fi aplicate acestor clădiri se vor putea constitui în modele de sustenabilitate în ceea ce privește reabilitarea clădirilor publice la nivel local.

Jandarmeria Română e organizată pe principii militare, ca un sistem unitar de forțe și mijloace dispus conform organizării administrativ-teritoriale a României. Instituția îndeplinește o serie de roluri și misiuni, incluzând misiuni de protecție și pază, intervenții la obiective, apărarea ordinii publice și menținerea păcii și participă la limitarea și înlăturarea consecințelor dezastrelor naturale, tehnologice, de mediu sau complexe, cât și asigurarea ordinii publice și protecției zonelor în care riscuri iminente asupra populației există ca și consecință a dezastrelor.

Figure 4 Jandarmeria intervenind în cazul unei inundații

Clădirile selectate deservesc angajații Jandarmeriei iar accesul publicului este restricționat, dat statutul militar al instituției. Cetățenii pot accesa clădirile doar în baza unei programări

prealabile. Facilități pentru persoane cu dizabilități (rampă acces, grupuri sanitare, etc.) există doar în puține cazuri, urmând ca programul de investiții să prevadă dotarea clădirilor cu astfel de facilități.

În pregătirea documentului cadru a fost realizată o analiză de evaluare a riscurilor și impacturilor sociale la nivelul clădirilor incluse în programul de investiții. Rezultatele acestei analize preliminare au concluzionat că nu există nicio situație care să implice strămutarea sau evacuarea unor persoane ca urmare a lucrărilor de construcție prevăzute în cadrul proiectului. Toate lucrările se vor realiza pe terenurile publice pe suprafața cărora operează în curent unitățile selectate. Aceste terenuri nu fac obiectul unor procese de revendicare, situația proprietății fiind clar definită.

Nu se preconizează ca proprietățile aflate în vecinătatea obiectivelor de investiții să fie afectate în timpul lucrărilor de construcție, date fiind măsurile de evaluare, protecție, consultare și consimțire prevăzute de cadrul legal din România. Cu toate acestea, posibila avariere a clădirilor/proprietăților aflate în imediata vecinătate a clădirilor vizate de investiție, este tratată ca un posibil risc de natură socială. Urmare a evaluării preliminare, există un număr redus de astfel de situații, în care ar putea fi afectate proprietățile învecinate sau ar fi nevoie de accesul pe proprietățile învecinate pentru a realiza lucrări de construcție la obiectivele vizate.

Nu au fost identificate cazuri de locuire informală în clădirile selectate, acestea fiind funcționale în prezent. De asemenea, niciuna din clădirile vizate nu se află în vecinătatea unor zone/păduri cu resurse naturale de suprafață, în consecință nu există situații de limitare a acestor activități în cadrul proiectului.

În cadrul evaluării preliminare a posibilelor impacturi sociale, următoarele informații au fost identificate ca fiind relevante pentru etapele următoare de analiză și abordare a dimensiunii sociale a proiectului:

- Clădirile vizate de investiții au fost construite în contexte socio-economice diferite și nu mai reflectă în curent necesitățile de funcționare ale Jandarmeriei Române (ex. sisteme electrice care nu mai fac față infrastructurii informatice, spații insuficiente pentru personal, birouri aglomerate, consumuri mari de energie, etc.);
- Clădirile selectate au fost construite istoric pentru a deservi un personal compus din bărbați, în consecință, există puține cazuri care prevăd facilități dedicate femeilor, cum ar fi grupuri sanitare, vestiare, etc.
- Clădirile propuse pentru investiții sunt în zone urbane centrale, inclusiv în zone rezidențiale (case și blocuri) și sunt deseori situate în imediata vecinătate a altor proprietăți (uneori atașate altor clădiri) sau în apropierea unor comunități vulnerabile din punct de vedere social (Roma);
- Există un număr limitat de clădiri selectate care se află în vecinătatea altor instituții publice;
- Unitățile Jandarmeriei cuprinse în proiect nu sunt deschise publicului, accesul fiind restricționat și controlat;

- Condițiile de lucru pentru angajații care își desfășoară activitatea în clădirile vizate sunt supuse unor situații nefavorabile, cum ar fi aglomerarea spațiilor, calitatea scăzută a aerului, absența ventilației, iluminatul neconform;
- Există posibilitatea ca accesul către anumite secțiuni ale unora dintre clădirile selectate să fie realizat prin intermediul proprietăților învecinate (publice sau private);

Secțiunea de mai jos oferă o imagine de ansamblu asupra riscurilor identificate în etapa preliminară de evaluare a dimensiunii sociale a proiectului. Aceste riscuri sunt, la momentul elaborării acestui document cadru, generice și vor trebui confirmate sau infirmate la nivelul fiecărui sub-proiect, în baza unei evaluări a riscurilor sociale bazate pe rezultatele expertizei tehnice și a detalierii lucrărilor necesare pentru fiecare clădire. Tipurile de riscuri sociale prevăzute în secțiunea următoare sunt împărțite în două categorii care țin de natura lucrărilor de construcție previzionate: (i) demolarea și reconstrucția și (ii) reabilitarea clădirilor (incuzând aici și posibilele extensii):

i) Lucrări de demolare și reconstrucție

- Avariarea proprietăților din imediata vecinătate (construcții sau curți, fără impacte care implică afectarea mijloacelor productive, cum ar fi livezi);
- Disconfort pentru vecinii care rezidă în vecinătate, instituții publice sau afaceri (praf, zgomot);
- Dificultăți în identificarea unor locații temporare care să deservească toate funcțiile îndeplinite la momentul de față de clădirile existente, în cazul relocării unităților incluse în proiect (birouri, săli de întâlniri, grupuri sanitare, infrastructură tehnică);
- Creșterea traficului în zonă datorită utilajelor de mare tonaj;
- Creșterea riscului de accidente rutiere pentru pietoni în general, și pentru copii în particular, în special copii aparținând comunităților Roma care locuiesc în zonă;
- Întreruperea serviciilor de utilitate publică datorită posibilelor accidente sau intervențiilor planificate (apă, gaz, electricitate);

ii) Reabilitarea și extensia clădirilor

- Creșterea riscului la accidente la locul de muncă, în cazul lucrărilor care sunt operate fără relocarea personalului;
- Disconfort pentru vecini sau instituții aflate în vecinătate, datorită lucrărilor de construcție;
- Înăutățirea condițiilor de muncă (ex. aglomerare, zgomot) în cazul situațiilor în care personalul nu este relocat pe perioada construcțiilor;
- Perturbarea activității unităților selectate, datorită lucrărilor de construcție;
- Dificultăți întâmpinate de personalul unităților ca urmare a relocării;

Tabelul de mai jos prezintă riscuri care ar putea genera impacturi sociale negative pe durata implementării proiectelor.

Table 3 Riscuri sociale și măsuri propuse pentru reducere acestora

Tipul activităților	Riscuri sociale	Persoane posibil afectate	Măsuri de evitare/reducere a riscurilor
ÎNAINTEA LUCRĂRILOR DE CONSTRUCȚIE			
Relocarea Unităților de Jandarmerie vizate	Reducerea capacității de răspuns/intervenție	Cetățeni/comunități deservite de Unitățile de Jandarmerie vizate	<p>Procesul de relocare a unităților vizate va fi confirmat în baza expertizei și a altor studii tehnice care vor indica necesitatea operării lucrărilor de construcție în absența personalului. La momentul respectiv și în baza unei decizii de relocare, un Plan de Relocare va fi elaborat și inclus în Planul de Atenuare a Riscurilor Sociale, secțiune cuprinsă în PMRSM. Planul de Relocare va prevedea toate măsurile necesare asigurării unei continuități a activității Secției/Direcției vizate. Planul va include, printre altele, informații despre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procesul de identificare a unei locații temporare care să deservească activitatea Secției vizate (spații de birouri, parcare, electricitate calibrată nevoilor, încălzire și ventilație, internet, grupuri sanitare, etc.); - Detalii privind organizarea unui comitet consultativ cu autoritățile relevante în procesul de relocare (administrație locală, DSU, Poliția Rutieră, Unități ale Jandarmeriei învecinate, personalul SSM, IGJR, etc.) care pot oferi asistență și suport și care pot asigura reducerea la minimum a riscurilor legate de capacitatea de răspuns în situații de urgență; - Coordonarea cu alte secții și departamente pentru a asigura acoperirea unor funcții pe perioada relocării, acolo unde este cazul;

Tipul activităților	Riscuri sociale	Persoane posibil afectate	Măsuri de evitare/reducere a riscurilor
			<ul style="list-style-type: none"> - Programul de informare publică privind locațiile temporare; - Asigurarea măsurilor de SSM, instruire și semnalizare pentru personal și vizitatori în locația propusă pentru relocare; <p><i>Responsabilitate: UIP</i> <i>Monitorizare: IGJR, MAI</i></p>
	Deteriorarea condițiilor de muncă pentru angajații relocați	Personalul secțiilor/departamentelor relocate	<p>Locațiile selectate pentru relocarea personalului vor trebui să asigure cel puțin condițiile de muncă prezente la nivelul obiectivelor de investiții. Un proces de consultare cu autoritățile locale și centrale (identificate în Planul de Relocare) va fi implementat la nivelul fiecărui sub-proiect pentru asigurarea soluțiilor optime de relocare și amenajarea locațiilor temporare, acolo unde este cazul.</p> <p>Planificarea turelor de lucru va fi utilizată, unde este posibil, pentru evitarea situațiilor de aglomerare a angajaților.</p> <p><i>Responsabilitate: UIP</i> <i>Monitorizare: UIP</i></p>
ÎN PERIOADA LUCRĂRILOR DE CONSTRUCȚIE			
Lucrări de demolare (parțiale sau integrale)	Avariarea proprietăților învecinate	Proprietarii/Utilizatorii clădirilor/terenurilor învecinate	Analiza detaliată a impacturilor sociale care va fi implementată la nivelul fiecărui sub-proiect va identifica proprietarii/utilizatorii proprietăților învecinate și va evalua efectele posibile ale

Tipul activităților	Riscuri sociale	Persoane posibil afectate	Măsuri de evitare/reducere a riscurilor
			<p>lucrărilor de demolare asupra acestora, în concordanță cu prevederile legale privind autorizarea lucrărilor de construcție.</p> <p>În baza rezultatelor expertizelor și studiilor tehnice, PMRSM va include detalierea pașilor de urmat de către contractor în cazul situațiilor de avariere (inclusiv detalii privind bugetarea intervențiilor de remediere). Alte componente ale procesului pot include:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Colectarea de informații privind construcțiile/terenurile care ar putea fi afectate de lucrări; - Adaptarea lucrărilor pentru evitarea sau reducerea la un minimum a oricărei posibile avarieri a proprietăților învecinate; - Organizarea de consultări publice cu posibile persoane afectate și informarea proprietarilor/utilizatorilor clădirilor învecinate despre procesul de demolare și riscurile implicate asupra acestora; - Evaluarea stării curente a clădirilor care ar putea fi afectate; - Monitorizarea efectelor demolării asupra proprietăților învecinate și consultarea constantă a proprietarilor/utilizatorilor pentru a evalua corect situația; - Evaluarea avariilor și implementarea/contractarea lucrărilor de remediere, acolo unde este cazul;

Tipul activităților	Riscuri sociale	Persoane posibil afectate	Măsuri de evitare/reducere a riscurilor
			<ul style="list-style-type: none"> - Consultarea cu proprietarii privind lucrările de remediere și încheierea recepției acestor lucrări; - Informarea constantă a vecinilor și comunității din zonă asupra progresului lucrărilor și a sistemului de plângeri/sugestii dedicat proiectului; <p><i>Responsabilitate: UIP</i> <i>Monitorizare: UIP</i></p>
	Deranjarea vecinilor și a perturbarea activităților din instituțiile învecinate	Locuitori în zonă, angajați și utilizatori ai instituțiilor învecinate, angajați și clienți ai afacerilor învecinate	<p>Secțiunea privind procesul de consultare și informare publică care va fi integrată în cadrul PMRSM dezvoltate la nivelul fiecărui sub-proiect, va identifica cele mai eficiente medii de comunicare și implicare a publicului pe plan local. Creșterea traficului în zonă, zgomotul sau praful se vor număra prin impacturile care vor afecta temporar comunitățile învecinate pe perioada lucrărilor de demolare/reconstrucție. Următorii pași vor fi prevăzuți pe parcursul procesului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea clădirilor publice aflate în raza de 150 m de construcție; - Informarea scrisă a comunității învecinate (inclusiv a instituțiilor) despre tipul și durata lucrărilor de construcție și descrierea procesului de preluare și soluționare a sugestiilor/reclamațiilor; - Realizarea unei consultări publice la nivelul fiecărei clădiri vizate de lucrări de demolare;

Tipul activităților	Riscuri sociale	Persoane posibil afectate	Măsuri de evitare/reducere a riscurilor
			<ul style="list-style-type: none"> - Monitorizarea reclamațiilor și adaptarea lucrărilor pentru acomodarea cerințelor publicului (acolo unde este posibil); - Instalarea panourilor de semnalizare a lucrărilor de construcție și informarea vecinilor/asociațiilor de locatari din zonă cu privire la durata lucrărilor și posibile impacturi asupra lor (scrisori/pliante/postere) <p>PMRSM va include cerințe pentru Cotractor/Constructor, cum ar fi: (1) asigurarea utilizării echipamentelor cu zgomot redus, unde este posibil, (2) reducerea prafului rezultat în urma lucrărilor prin utilizarea bunelor practici în construcții, (3) respectarea orelor de liniște și acomodarea unor măsuri de reducere a impacturilor asupra clădirilor învecinate care deservesc funcțiuni publice (ex. școli, spitale, etc.);</p> <p><i>Responsabilitate: UIP, Contractor/Constructor</i> <i>Monitorizare: UIP</i></p>
	Creșterea traficului și a blocajelor în trafic pe durata evacuării deșeurilor rezultate din lucrările de demolare	Participanți în traficul auto, pietoni	<p>PMRSM va cuprinde o analiză a traficului din zonă și măsuri de gestionare a transportului asociat cu lucrările de demolare/construcție, cum ar fi semnalizarea corespunzătoare, informarea publică și coordonarea cu Poliția Rutieră din localitățile vizate de investiții.</p> <p>Transportul deșeurilor rezultate din procesul de demolare se va realiza în baza unui Plan de Gestiune</p>

Tipul activităților	Riscuri sociale	Persoane posibil afectate	Măsuri de evitare/reducere a riscurilor
			<p>a Transportului și va prevedea un program prestabilit care va lua în calcul evitarea blocajelor suplimentare în trafic. Planul va fi realizat în consultare cu Poliția Rutieră și alte autorități/actor implicați în proces.</p> <p>Informarea comunităților învecinate și a publicului larg cu privire la posibilele impacturi asupra traficului și durata acestora se va realiza prin intermediul mass-media, platformelor online de socializare și a altor mijloace identificate la nivelul fiecărui sub-proiect.</p> <p><i>Responsabilitate: Contractor/Constructor</i> <i>Monitorizare: UIP</i></p>
Lucrări de construcție (reabilitare sau construire de noi clădiri)	Riscuri crescute de accidente la locul de muncă în cazurile care nu implică relocarea angajaților sau accidente ale vizitatorilor clădirilor vizate	Angajați și vizitatori ai secțiilor/departamentelor vizate	<p>Riscurile de accidente asupra angajaților/vizitatorilor pot apărea în cazurile care nu implică relocarea unităților vizate și lucrările se derulează în tandem cu activitatea zilnică a acestora. Pentru a evita și reduce la minimum aceste riscuri, PMRSM va include, în aceste cazuri, măsuri de asigurare a sănătății și securității angajaților și vizitatorilor, precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cerințe pentru implementarea și monitorizarea măsurilor de securitate și sănătate de către Contractor/Constructor; - Delimitarea zonelor de lucru și restricționarea accesului pentru angajați și vizitatori; - Instruiri pentru angajați privind măsurile de protecție pe durata lucrărilor de construcție;

Tipul activităților	Riscuri sociale	Persoane posibil afectate	Măsuri de evitare/reducere a riscurilor
			<ul style="list-style-type: none"> - Semnalizarea clară și vizibilă a lucrărilor și măsurilor de protecție în locurile frecventate de personal și vizitatori; - Sistemul de reclamații/sugestii dedicat proiectului funcțional pentru preluarea petițiilor cu privire la riscurile de sănătate și securitate; - Monitorizarea implementării măsurilor de SSM de către Contractor/Constructor și responsabilul PMRSM; - Înregistrarea accidentelor (chiar și cele minore) în Registrul Accidentelor de muncă; <p><i>Responsabilitate: Contractor/Constructor</i> <i>Monitorizare: UIP</i></p>
	Accidente rutiere ca urmare a creșterii traficului în zonă	Rezidenți, pietoni, în special copii	<p>Planul de Management al Transportului asociat lucrărilor de construcție va fi încorporat în PMRSM și va prevedea cartarea zonelor cu risc de accidente rutiere în cadrul traseelor selectate. În cazurile în care aceste zone de risc sunt în imediata apropiere a șantierului, consultarea și colaborarea cu autoritățile relevante (ex. școli), asociații ale locatarilor din zonă și Poliția Rutieră se impune ca măsură de reducere a riscurilor de accidente. Planul de Management al Transportului va include, printre altele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea zonelor cu risc crescut de accidente; - Procesul de consultare și colaborare cu Poliția

Tipul activităților	Riscuri sociale	Persoane posibil afectate	Măsuri de evitare/reducere a riscurilor
			<p>Rutieră pentru asigurarea asistenței în identificarea celor mai sigure rute de transport și pentru fluidizarea traficului pe parcursul orelor critice (ex. orele la care se termină cursurile la școlile din zonă);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procesul de implicare a școlilor și grădinițelor din zonă pentru informarea părinților, tutorilor și a copiilor și implementarea, acolo unde este necesar, unor ateliere de educație rutieră realizate în colaborare cu Poliția Rutieră; - Identificarea grupurilor/comunităților vulnerabile (ex. familii/comunități sărace, comunități Roma) care locuiesc în zonă, și în special identificare copiilor care nu sunt înrolați în sistemul public/privat de învățământ și se joacă deseori nesupravegheați (în aceste cazuri, consultarea și informarea pot fi realizate cu suportul Serviciilor de Asistență Socială sau a unor ONG-uri locale); - Instruirea șoferilor implicați în proiect de către Contractor/Constructor, cu privire la limitele de viteză și zonele cu risc crescut de accidente; - Planificarea transportului agabaritic și al utilajelor grele și evitarea orelor nepotrivite (ex. noaptea); - Informare publică a măsurilor preventive individuale care pot fi aplicate de cetățeni sau grupuri specifice (elevi) pentru reducerea riscului de accidente rutiere;

Tipul activităților	Riscuri sociale	Persoane posibil afectate	Măsuri de evitare/reducere a riscurilor
			<p><i>Responsabilitate: Contractor/Constructor</i> <i>Monitorizare: UIP</i></p>
	Disconfort pentru proprietățile rezidențiale, instituțiile și afacerile din vecinătatea clădirii vizate	Locuitori, angajați ai instituțiilor și afacerilor învecinat, Clienți	<p>Atenuarea acestui impact presupune două abordări: (1) consultarea din timp și proactivă a posibilelor persoane/entități afectate, și (2) asigurarea de către Contractor/Constructor a măsurilor de reducere a prafului și zgomotului (așa cum este prevăzut de legislația națională și bunele practici internaționale) și a integrării sugestiilor specifice ale publicului, acolo unde e posibil. Procesul va trebui să urmeze următorii pași:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea vecinilor și a entităților învecinate (persoane fizice, asociații de locatari, afaceri, instituții) care ar putea fi afectați de zgomot și praf provenind din lucrările de construcție; - Informarea scrisă a tipului și duratei lucrărilor și invitarea formulării de sugestii; - Derularea unei consultări/dezbateri publice la nivelul fiecărui sub-proiect; - Informarea privind sistemul de reclamații/sugestii dedicat proiectului; - Monitorizarea reclamațiilor/petițiilor și adaptarea lucrărilor în funcție de acestea, acolo unde este cazul; - Instalarea panourilor de informare și utilizarea altor metode de informare (pliante, afișe, etc.) <p>PMRSM va include cerințe pentru Contractor/Constructor, cum ar fi: (1) asigurarea</p>

Tipul activităților	Riscuri sociale	Persoane posibil afectate	Măsuri de evitare/reducere a riscurilor
			<p>utilizării echipamentelor cu zgomot redus, unde este posibil, (2) reducerea prafului rezultat în urma lucrărilor prin utilizarea bunelor practici în construcții, (3) respectarea orelor de liniște și acomodarea unor măsuri de reducere a impacturilor asupra clădirilor învecinate care deservește funcțiuni publice (ex. școli, spitale, etc.);</p> <p><i>Responsabilitate: UIP, Contractor/Constructor</i> <i>Monitorizare: UIP</i></p>
	Întreruperea serviciilor de utilitate publică	Cetățeni/afaceri/instituții racordate la rețelele de utilitate publică care ar putea fi afectate pe perioada lucrărilor	<p>Întreruperea furnizării de utilități publice nu este previzionată, dar poate apărea ca urmare a unor circumstanțe accidentale sau a unor lucrări planificate. Consultarea furnizorilor de servicii de utilitate publică se va realiza în faza de proiectare pentru evita sau reduce la minimum asemenea situații. În cazurile care implică întreruperea planificată a serviciilor, acestea vor fi reduse ca timp iar publicul larg va fi informat din timp asupra impacturilor și duratei perturbărilor.</p> <p><i>Responsabilitate: UIP, Contractor/Constructor</i> <i>Monitorizare: UIP</i></p>

Riscurile identificate în acest tabel sunt generice și vor trebui confirmate și evaluate la momentul realizării documentației tehnice (expertiză, studiu fezabilitate) urmate de un proces de evaluare a riscurilor și impacturilor. În baza informațiilor preliminare nu se așteaptă ca sub-proiectele să genereze riscuri sociale majore.

4.2 PROCESUL DE MANAGEMENT AL RISCURILOR SOCIALE

În baza evaluării preliminare a riscurilor sociale derulate în pregătirea acestui documentu cadru, a devenit evident că soluțiile tehnice vor varia considerabil de la un proiect la altul. Secțiunea de mai jos evidențiază necesitatea elaborării Plan de Management al Riscurilor Sociale și de Mediu pentru fiecare dintre sub-proiectele prevăzute în programul de investiții care face obiectul prezentului document:

- La momentul elaborării documentului, intențiile de reabilitare sau demolare/reconstrucție sunt bazate pe interpretări preliminare și vor trebui confirmate de expertiza tehnică și alte documentații tehnice aferente fiecărui sub-proiect;
- Clădirile variază ca perioadă de construcție, materiale folosite și funcționalități; în consecință este dificil de proiectat tipul de impacturi sociale generate pe parcursul lucrărilor de construcție;
- Evaluarea preliminară a riscurilor sociale nu a analizat în detaliu impactul asupra proprietăților învecinate;
- Procesul de evaluare preliminară a oferit Jandarmeriei Române o mai bună înțelegere a riscurilor posibile; analiza de impacturi de la nivelul fiecărui proiect va prevedea informații detaliate necesare elaborării planurilor de management pentru evitarea sau reducerea impacturilor asupra comunității;
- În baza evaluării preliminare nu se așteaptă ca sub-proiecte să genereze impacturi sociale majore. Cu toate acestea, evaluarea proprietăților învecinate poate concluziona riscuri de avariere a acestora; în aceste cazuri, PMRSM va prevedea pașii care trebuie urmați de către Contractor/Constructor în implementarea măsurilor compensatorii ;
- Monitorizarea impacturilor sociale dintr-o perspectivă locală și cu integrarea contextului socio-economic local pot asigura evitarea sau reducerea impacturilor majore, cum ar fi accidente în trafic sau avariarea proprietăților învecinate;

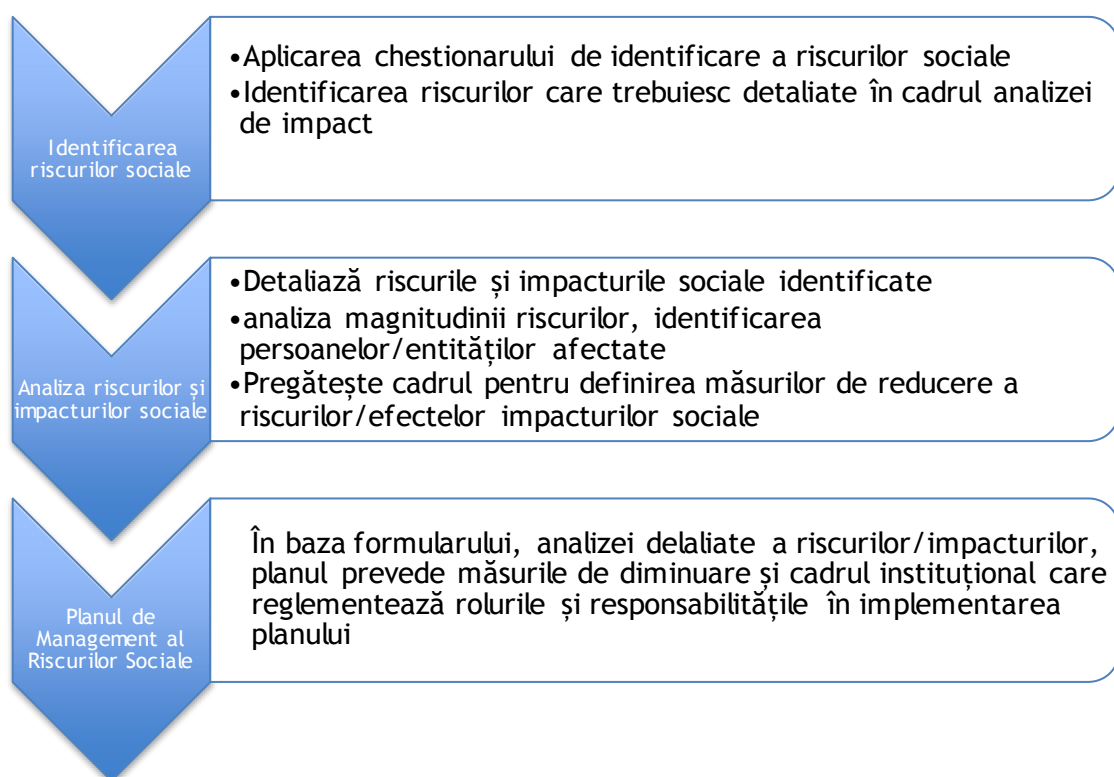
Elaborarea Planurilor de Management de Mediu și Social vor asigura o mai bună înțelegere a contextului local. Fiecare unitate va pregăti acest plan la nivelul sub-proiectului, în baza procesului de colectare de date și a rezultatelor expertizei tehnice care va decide tipul de lucrări aplicat (reabilitare, extensie, demolare, reconstrucție, etc.).

Secțiunea de mai jos indică pașii de urmat în procesul de evaluare și gestionare a potențialelor impacturi sociale generate de fiecare sub-proiect. Trei pași sunt esențiali pentru asigurarea mecanismelor de identificare și reducere a acestor riscuri:

- **Identificarea impacturilor sociale** va lua în calcul riscurile generice cuprinse în sub-capitolul precedent și va urma modele sugerate în anexele prezentului document;

- **Analiza Impacturilor Sociale**, se va baza pe analiza detaliată a riscurilor identificate (de ex. posibilitatea avarierii proprietăților învecinate) și pe colectarea de date suplimentare (interviuri, consultări, măsurători, expertiză tehnică, etc.);
- **Planul de Management al Riscurilor Sociale**, identificarea măsurilor de reducere a riscurilor și impacturilor sociale, alocările bugetare pentru aceste măsuri, responsabilități și roluri în implementare (Unitățile Jandarmeriei, Departamente, Contractor/Constructor, alte entități), identificarea părților afectate/interesate, indicatori de monitorizare, etc. Planul va fi parte integrantă a PMRSM, și va fi consultat cu publicul și va sta la baza gestionării și monitorizării riscurilor sociale de-a lungul implementării proiectului.

Table 4 Pașii de urmat pentru analiza riscurilor sociale

Etapă 1. Evaluarea și încadrarea riscurilor sociale

Evaluarea și încadrarea preliminară a riscurilor sociale a fost realizată pentru elaborarea prezentului document, dar expertiza tehnică și alte documentații tehnice vor detalia tipul de lucrări (demolare clădirilor existente) și vor da indicații asupra efectelor pe care aceste lucrări

Expertul Social din cadrul UIP-IGJR va aplica chestionarul de verificare și va întocmi un raport cu rezultatele analizei, necesitatea investigațiilor suplimentare pentru definirea măsurilor de management a acestor riscuri/impacturi.

le au asupra funcționării unităților selectate în program. În cazul lucrărilor de demolare sau consolidare a fundației, informații suplimentare sunt necesare pentru a evidenția impactul asupra operării unităților selectate, angajaților sau proprietăților învecinate. Această etapă de evaluare va concluziona tipul de impacturi sociale și procesul de colectare de informații suplimentare necesare definirii măsurilor de management al riscurilor. Responsabilul social din cadrul UIP va integra documentația aferentă politicilor Băncii Mondiale.

Rezultatele evaluării (bazate pe formularul de verificare din anexă) vor fi consultate cu expertul social al Băncii Mondiale și se va discuta punctual privind necesitatea unor analize suplimentare ale efectelor sociale pentru riscurile identificate.

Etapa 2.

Cercetarea în detaliu a efectelor cu caracter social se va realiza în cazul în care analiza preliminară stabilește necesitatea derulării unor procese de colectare de date suplimentare.

Expertul social din cadrul PIU-IGJR va coordona procesul de analiză suplimentară, încadrare și raportare a impacturilor identificate.

În cazul în care impacturi majore asupra unor persoane, proprietăți private sau bunuri economice sunt identificate în cadrul acestei etape, expertul social va solicita/realiza activități de colectare de date suplimentare, de exemplu, prin aplicarea unor chestionare pentru a evalua posibile avarieri/efecte negative asupra proprietăților/bunurilor/activităților afectate.

Impacturile vor fi analizate în baza modelului de mai jos

Table 5 Matrice de stabilire a severității și incidenței impacturilor sociale

Gravitatea impactului		Probabilitatea apariției				
		Nepreconizat dar predictibil	Rar	Posibil	Preconizat	Preconizat și repetabil
1	Foarte scăzut sau fără efect	1	2	3	4	5
2	Scăzut	2	4	6	8	10
3	Moderat	3	6	9	12	15
4	Ridicat	4	8	12	16	20
5	Foarte ridicat	5	10	15	20	25

Nivelurile riscurilor, așa cum rezultă de mai sus, precum și acceptabilitatea acestora, sunt explicate mai jos.

Table 6 Interpretarea punctajelor acordate riscurilor sociale

Punctaj	Nivelul riscului	Descriere
1-4	Redus	Riscurile reduse sunt acceptabile în mare măsură, fac obiectul unor analize periodice sau după manifestarea unei modificări semnificative.
5-12	Moderat	Riscurile Moderate ar trebui să fie tolerate doar pe termen scurt și doar în condițiile planificării și aplicării unor măsuri de control suplimentare, într-o perioadă de timp definită. Riscurile Moderate pot reprezenta cel mai important risc cu care se confruntă o entitate și un aspect foarte sensibil, datorită faptului că acestea pot fi tolerate pe termen scurt.
15-25	Ridicat	Activitățile cu Risc Ridicat ar trebui oprite imediat, până la introducerea unor măsuri de control suplimentare pentru atenuarea riscurilor.

Pentru riscurile/impacturile identificate și analizate în cadrul acestei secțiuni, măsuri de management al acestora vor fi prevăzute în cadrul unui Plan de Management al Riscurilor Sociale (parte a PMRSM).

Etape 3. Plan de Management al Riscurilor Sociale (parte a PMRSM).

În baza informațiilor obținute în urma aplicării chestionarului de evaluare și a analizei de detaliu a riscurilor/impacturilor sociale, Planul de management va include măsurile de evitare sau reducere pentru fiecare dintre aceste riscuri/impacturi (impact minor identificat în cadrul aplicării chestionarului, cum ar fi poluarea fonică, sau un impact cu efecte negative mai mari, cum ar fi daune aduse proprietății private).

Expertul social din cadrul UIP va coordona componentelor sociale ale Planului de Management de Mediu și Social.

4.3 RECOMANDĂRI GENERALE DE MANAGEMENT A RISCURILOR SOCIALE

Această secțiune tratează o serie de recomandări specifice unor riscuri devenite relevante pe parcursul evaluării preliminare, riscuri care țin de bunăstarea comunităților și a personalului din zona de influență a fiecăruia dintre sub-proiecte.

Relocarea Unităților Jandarmeriei vizate de investiții

- Relocarea unităților vizate este recomandată pentru toate tipurile de lucrări, în special în cazul lucrărilor complexe, precum demolările și reconstrucțiile sau extensia clădirilor curente;
- În cazul în care se decide relocarea într-un alt spațiu pe perioada lucrărilor (integrală în cadrul lucrărilor de demolare, sau parțială în cadrul lucrărilor de reabilitare/extensie), aceasta se va realiza în baza unui Plan de Relocare, care va fi integrat în cadrul PMRSM-urilor realizate la nivelul fiecărui sub-proiect;
- Procesul de relocare va presupune derularea unui proces consultativ cu MAI, autorități publice locale și alte instituții (ex. Ministerul Apărării) în vederea identificării unor locații temporare care să deservească aceleași funcții prezente la nivelul clădirilor care vor fi supuse lucrărilor;
- În cazul în care nu pot fi identificate spații temporare libere aparținând fondului public, IGJR împreună cu MAI vor alocă fonduri pentru închirierea unor spații private care să deservească funcțiile prezente ale unităților vizate;
- Spațiul utilizat pentru relocare va trebui să fie echipat cu toate facilitățile necesare activității curente ale unităților vizate (spații birouri, grupuri sanitare, săli de instruire, internet, încălzire, dușuri, parcuri pentru flota unității, etc.)
- Locația acestor spații temporare va trebui să fie în relativă apropiere de clădirile care fac obiectul investiției, pentru a asigura timpii de răspuns necesari deservirii unei anume comunități/regiuni;
- Riscurile legate de asigurarea continuității serviciilor unităților selectate vor fi identificate de UIP și vor fi adresate într-un cadru consultativ cu reprezentanți ai conducerii IGJR, MAI, autorități locale, DSU, astfel încât aceste riscuri să fie evitate sau efectele lor să fie reduse la minimum;
- Personalul ce urmează să fie relocat va fi consultat pe parcursul procesului, concluziile fiind analizate de către UIP pentru a determina posibile efecte negative ale relocării asupra angajaților și măsuri de reducere a acestor efecte (ex. creșterea timpului și a costurilor de deplasare în situația în care locația temporară este considerabil la o distanță mare decât sediul actual);
- Informarea publicului asupra locațiilor temporare se va realiza în cadrul unor campanii punctuale, care vor implica comunicare mass-media și social media, detalii website și la locația actuală a unității de Jandarmerie. Adresele privind sistemul de petiționare va fi modificat conform cu noua locație.

Managementul riscurilor legate de proprietățile și comunitățile învecinate

- În urma rezultatelor expertizei tehnice și a altor documentații tehnice necesare autorizării vor fi identificate persoanele din imediata învecinătate care ar putea fi afectate de lucrări și se va analiza condiția lor socio-economică;
- Analiza vecinătății va avea în vedere și adresarea utilizatorilor acestor clădiri (ex. chiriași) în completarea comunicării și implicării proprietarilor imobilelor posibil afectate;

- În situațiile în care regimul proprietății imobilelor învecinate este neclar sau documentația de proprietate nu este prezentă, vor fi consultate/implicate autorități care pot oferi asistență și suport în clarificarea acestor situații;
- Implicarea serviciilor de asistență socială din cadrul administrațiilor locale sau a ONG-urilor cu profil social se impune în cazurile în care anumiți vecini au dificultăți în ceea ce privește participarea la procesul de consultare (ex. comunități Roma, persoane cu dizabilități, persoane în vârstă, persoane cu grad de alfabetizare redus, minorități etnice);
- Asigurarea mecanismului de primire și soluționare a reclamațiilor și sugestiilor dedicat proiectului, inclusiv a cutiilor pentru sugestii/reclamații, atât la nivelul clădirilor unde se efectuează lucrări cât și la spațiile temporare și asigurarea informării publicului asupra dreptului de petiționare, asigurat de cadrul legal;
- Înregistrarea reclamațiilor/petițiilor legate de proiect se va realiza în baza unui registru special, cu respectarea normelor din legislația românească și a cerințelor Băncii Mondiale, norme ce țin de timpul de răspundere și soluționarea petițiilor;
- Consultarea și implicarea instituțiilor și organizațiilor de la nivel local în procesul de conștientizare a riscurilor legate de traficul greu, în special programe și campanii adresate copiilor din școli și grupurilor vulnerabile care locuiesc în zona obiectivelor de investiții;
- Menținerea unei atitudini proactive de implicare constantă și transparentă a persoanelor/grupurilor care pot fi afectate de-a lungul procesului și alocarea unor resurse umane dedicate în cazul în care impacturile sunt moderate sau însemnate;

Impacturi potențiale în relația cu grupurile vulnerabile

- Implicarea serviciilor de Asistență Socială și/sau a ONG-urilor locale care pot facilita diseminarea informațiilor despre proiect și a posibilelor riscuri la nivelul comunităților vizate (în special în ceea ce privește copiii care aparțin acestor grupuri);
- Creșterea capacității personalului de intervenție în cazul unor situații de urgență va trebui să ia în calcul asumarea unor mecanisme de identificare a comunităților vulnerabile, care locuiesc în locuințe informale sau construcții dezafectate în zonele deservite de unitățile care fac obiectul investițiilor; scopul acestei asumări este de a înțelege provocările intervențiilor în situații de urgență (ex. accesul vehiculelor) în cadrul acestor comunități, în special comunitățile Roma, dar și conștientizarea riscurilor crescute în fața dezastrelor, luând în calcul condițiile de locuire în spații improvizate;
- Adaptarea consultării și campaniilor de informare pe specificul anumitor grupuri sociale (minorități etnice, persoane nevăzătoare, persoane cu grad redus de alfabetizare) identificate în cadrul analizelor de impact social derulate de proiect;

Proiectarea și operarea unor clădiri incluzive

- Proiectarea unor noi clădiri sau reabilitarea celor existente va trebui să ia în calcul asigurarea accesului și a facilităților necesare acomodării persoanelor cu dizabilități, fie ele cetățeni care vor accesa aceste clădiri, fie angajați prezenți și viitori, în conformitate cu cerințele legale din domeniu;

- În ceea ce privește egalitatea de șanse între femei și bărbați, noile clădiri sau cele reabilitate vor lua în calcul asigurarea facilităților separate dedicate femeilor, cum ar fi vestiare, grupuri sanitare, dușuri, etc.;
- Proiectarea noilor clădiri sau a extensiilor celor curente va lua în calcul proiecția pe termen mediu și lung a necesarului de personal (inclusiv creșterea numărului de femei angajate) pentru a evita aglomerarea în birouri în cazul unor creșterei de personal în viitor;

5 PLANURILE DE MANAGEMENT ALE RISCURILOR SOCIALE ȘI DE MEDIU

IGJR-UIP va urma mecanismul de elaborare și semnare a documentelor sociale și de mediu (safeguards documents) în conformitate cu lista corelativă, pe parcursul tuturor etapelor de elaborare a PGRD 3, cu respectarea cerințelor instituite în legislația de mediu/socială și cu politicile sociale și de mediu ale Băncii Mondiale.

Pe baza acestui DCMRSM, se va elabora un Plan de Management al Riscurilor Sociale și de Mediu (PMRSM) individual (specific locației), pentru fiecare subproiect, care va include stadiul evaluării de mediu și sociale, activitățile prin care se asigură măsurile de atenuare a impactului de mediu și social, cadrul instituțional pentru mecanismele de prevenire, programul de monitorizare a impactului asupra mediului și a celui social, așa cum este prezentat în Anexa 4, folosindu-se formatele predefinite care se găsesc în Anexele 5 și 6.

PMRSM va evidenția măsurile de atenuare, monitorizare și consolidare instituțională care urmează a fi întreprinse pe parcursul pregătirii, implementării și derulării proiectului, cu scopul de a evita sau elimina impactul negativ, social și cel asupra mediului. Pentru proiectele cu risc de mediu/ social moderat (Categorie B), PMRSM poate reprezenta o modalitate eficientă de a sumariza activitățile necesare pentru a realiza o atenuare eficientă a efectelor negative asupra mediului/efectelor sociale.

Încadrarea de mediu și analiza, pentru fiecare locație

Ca parte a DCMRSM/PMRSM-urilor, toate activitățile sprijinite prin proiectul privind construcția/demolarea/reabilitarea clădirilor IGJ vor face obiectul unui proces de încadrare și analiză de mediu și sociale, specifice locației, conform cerințelor din Legea privind protecția mediului. În conformitate cu legislația națională, autoritățile locale pentru protecția mediului au obligația de a transmite Autorizația de Mediu pentru lucrările civile avute în vedere. Acest proces se bazează pe atenuarea efectelor de mediu specifice locației și folosește un format standard de evaluare care cuprinde, fără a se limita la aceasta, o analiză cu privire la:

- a) actualele probleme de mediu din respectiva locație (eroziunea solului, contaminarea surselor de apă, etc.);
- b) efectele potențiale asupra mediului, dacă există, din cauza proiectului (eliminarea deșeurilor din construcții, manipularea și eliminarea deșeurilor, zgomotul și praful generat de lucrările de construcții etc.);
- c) orice bunuri culturale care ar putea fi găsite în locația lucrărilor de construcții, și
- d) perturbările potențiale în circulația pietonilor și vehiculelor și riscurile asociate legate de siguranța publică.

Pentru activitățile de reconstrucție la scară mică incluse în cadrul acestui proiect, se vor folosi listele de verificare DCMRSM, care vor acoperi și abordări tipice de prevenție și atenuare pentru contracte obișnuite de lucrări civile, cu impact local, la scară mică. Se anticipează că acest format va oferi elementele cheie ale unui document social și de mediu, pentru a satisface cerințele de EM din Politica Băncii Mondiale (PO/BP 4.01).

Supravegherea

Impactul asupra mediului, inclusiv măsurile de atenuare a acestui impact, ar trebui supravegheat periodic de personalul IGJR-UIP și de personalul local din amplasamentul în care sunt executate lucrările de reabilitare.

Având în vedere dimensiunea relativ mică a majorității investițiilor și faptul că aceste investiții sunt localizate în zone urbane deja dezvoltate, nu se anticipează manifestarea unui impact neobișnuit asupra mediului. Se preconizează că aceste investiții vor fi benefice pentru mediu, întrucât se vor realiza în conformitate cu noi standarde îmbunătățite de planificare și proiectare; nu se preconizează ca vreuna dintre unitățile finanțate să se confrunte cu un impact pe scară largă, semnificativ și/sau ireversibil.

Se preconizează că impactul negativ potențial asupra mediului va fi localizat și va fi atenuat pe parcursul etapei de implementare. În plus, în România există o serie de reglementări de mediu și sociale în temeiul cărora controlul și supravegherea lucrărilor de construcții sunt obligatorii. De exemplu, contractele vor include clauze privind eliminarea corespunzătoare a deșeurilor din construcții, inclusiv a materialelor periculoase care pot fi întâlnite în timpul implementării. Regulamentele existente vor fi transpuse în documentații de licitație, specificând interdicția de utilizare a materialelor inacceptabile din punct de vedere al mediului. Liniile directoare cu privire la gestionarea mediului, care sunt prezentate în Anexa 7, ar trebui puse la dispoziția antreprenorilor implicați în executarea lucrărilor civile prevăzute prin proiect și ar trebui să fie parte integrantă din contractele de lucrări civile.

6 MECANISME INSTITUȚIONALE ȘI DE IMPLEMENTARE

Responsabilitatea de ansamblu pentru implementarea prevederilor actualului DCMRSM revine UIP din cadrul IGJR, care se va ocupa în mod dedicat de acest proiect. IGJR-UIP va acționa pe baza unor termeni de referință (TR) detaliați pentru gestionarea proiectului și va avea personal format inclusiv din specialişti în achiziții și din ingineri în construcții civile, care se vor axa în special pe Componenta 1. Planurile aferente fiecăreia dintre clădirile IGJR care urmează a fi reabilitate vor include măsuri prin care se va asigura că mediul social și natural nu este afectat în mod negativ pe parcursul derulării proiectului. Inițiatorii lucrărilor de reabilitare/demolare/reconstrucție/construcție nouă a clădirilor vor fi responsabili pentru pregătirea dosarului cererii, parcurgând următoarele etape:

- pregătirea întregii documentații tehnice impuse de legislație; aceasta ar trebui să conțină și o descriere a sistemului de monitorizare internă;
- solicitarea unui Certificat de urbanism de la Consiliul Local, Consiliul Județean sau MAI (în temeiul procedurilor interne pentru emiterea unor astfel de certificate);
- obținerea tuturor aprobărilor cerute prin Certificatul de Urbanism mai sus menționat.

IGJR-UIP va stabili mecanisme de monitorizare a aspectelor de mediu aferente proiectelor aprobate, pe întreaga durată a proiectului. Pe parcursul implementării proiectului, IGJR-UIP îi va reveni responsabilitatea globală pentru operațiunile de supraveghere, cu scopul de a se asigura că măsurile indicate în DCMRSM/PMRSM-uri sunt puse în aplicare în mod corespunzător.

IGJR-UIP, în colaborare cu autoritățile locale responsabile pentru clădirile selectate, va realiza monitorizarea de mediu atât în etapa de construcție, cât și în etapa de exploatare, conform cerințelor incluse în planul de monitorizare din PMRSM. Proiectul va fi reglementat de legile din România (complet aliniate la acquis-ul comunitar al UE), care stabilesc procesul de obținere și revizuire a Autorizației de Mediu.

Problematicile principale sociale și cele legate de mediu, aferente implementării proiectului (e.g., în cazul accidentelor) vor fi abordate prin implicarea autorităților desemnate, relevante pentru respectivele aspecte, cu sprijinul IGJR-UIP și cu implicarea BM.

Fiecare PMRSM va fi monitorizat de specialiști pe mediu și social, care fie fac parte din echipa UIP, sau sunt consultanți externi. Având în vedere aspectele complexe asociate implementării pe termen lung și aranjamentele de monitorizare, specialiștii pe mediu ar trebui să aibă experiență sectorială relevantă. În cadrul PGRD2 echipa UIP, personalul relevant din IGJR, antreprenorii și reprezentanții comunității vor beneficia de o instruire corespunzătoare privind politicile sociale și de mediu ale Băncii, pe durata fazelor de pregătire și implementare.

Pentru expertiza socială, funcțiile de informare și implicare a publicului sunt cele mai importante. În acest sens, IGJR și fiecare unitate implicată în proiect beneficiază de prezența unor ofițeri de relații publice, care sunt responsabili cu informarea publicului și cu mecanismul intern de soluționare a reclamațiilor, în raport cu actualul cadru legislativ din România.

Însă în continuare este necesară dezvoltarea capacității sau expertiză externă pentru gestionarea riscului social la nivel de UIP, dar și pentru consultări relevante cu comunitățile, grupurile vulnerabile, personalul intern, și pentru monitorizarea impacturilor sociale în timpul pregătirii și implementării proiectului.

Crearea, în cadrul IGJR-UIP, a expertizei cu privire la impactul de mediu și social

Specia listii în M&S din cadrul IGJR-UIP vor fi responsabili pentru asigurarea unei coordonări și supravegheri complete a planurilor sociale și de mediu și a măsurilor de atenuare a riscurilor întreprinse în cadrul proiectului. Experții vor lucra în strânsă colaborare cu personalul de coordonare și tehnic al proiectului de supraveghere și vor:

- a) coordona activitățile de instruire pentru tematici de mediu, destinate personalului, proiectanților și antreprenorilor locali;
- b) disemina actualele linii directoare privind managementul sănătății și securității și cele ale mediului și vor dezvolta linii directoare în legătură cu aspectele neacoperite de regulamentele existente (e.g., interacțiune publică proactivă cu instituțiile și comunitățile vecine), în conformitate cu bunele practici ale Băncii și cele din UE pentru implementarea, monitorizarea și evaluarea măsurilor de atenuare;
- c) asigura că procesele de contractare pentru lucrările de construcții și furnizare de echipamente includ trimiteri la liniile directoare și la standardele corespunzătoare; și
- d) efectua vizite periodice în locație, pentru a inspecta și aproba planurile și pentru a monitoriza respectarea acestora.

Experții IGJR-UIP vor fi responsabili și pentru a se asigura că politicile sociale și de mediu ale BM sunt avute în vedere în mod corespunzător și eficient pe parcursul implementării proiectului. Capacitățile de implementare a acestor politici ar trebui consolidate, prin identificarea competențelor lipsă (cunoștințe, abilități, atitudini), pentru care se vor organiza și implementa cursuri de instruire dedicate. Prin aceste acțiuni trebuie să se asigure și egalitatea de șanse din perspectiva dimensiunii de gen.

7 MECANISMUL DE SOLUȚIONARE A RECLAMAȚIILOR

Comunitățile și persoanele care sunt afectate în mod negativ de un proiect sprijinit de BM pot depune reclamații prin intermediul mecanismelor instituționale existente de soluționare a reclamațiilor, incluzând Departamentul de Relații cu Publicul din cadrul MAI, Departamentul de Relații Publice din IGJR sau la Serviciul de Soluționare a Reclamațiilor (SSR) din cadrul BM.

Transmiterea unei solicitări sau reclamații către unitățile IGJR se poate realiza prin transmitere directă la adresa instituției, prin fax sau prin intermediul unui formular online (solicitare sau reclamație) care se poate completa pe pagina web a instituției. Indiferent de modalitatea de transmitere, aceste tipuri de solicitări sau reclamații se supun dispozițiilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile publice.

Pe lângă MSR-ul existent, unitățile IGJR prinse în program au la dispoziție și un sistem de depunere a petițiilor la nivel local, prin poștă, email sau online. În scopul PGRD 3, IGJR ar putea avea în vedere implementarea unui MSR specific proiectului, care ar putea include următoarele componente:

- Un formular pe suport de hârtie, disponibil în unitățile teritoriale ale IGJR, care ar putea fi completat și trimis biroului local de relații cu publicul sau biroului de relații cu publicul din IGJR;
- O cutie pentru reclamații, existentă în fiecare clădire/locăție, unde publicul își poate depune plângerile și propunerile;
- O pagină dedicată pe pagina de internet a IGJR-ului, cu informații despre proiect și un formular de reclamații/sugestii;
- Un sistem de monitorizare, care împarte pe categorii toate solicitările legate de proiect, primite la nivel local și central;

În momentul de față, în fiecare unitate de jandarmerie există o persoană sau un departament (Birou sau ofițer de relații cu publicul) care se ocupă cu a centraliza și răspunde la plângeri/solicitări la nivel local. Aceste persoane/departamente vor înregistra toate plângerile legate de proiect și o versiune centralizată a acestor plângeri/sugestii va fi elaborată de specialişti în domeniul social din cadrul IGJR - UIP, cu sprijinul departamentului de RP cu IGJR.

Acest MSR specific proiectului va permite o reacție imediată la orice plângeri/sugestii, astfel asigurându-se că externalitățile proiectului (atât cele pozitive cât și cele negative) sunt soluționate la timp și în mod corespunzător.

România respectă Regulamentul general privind protecția datelor și petițiile vor fi gestionate într-un mod care asigură protecția informațiilor cu caracter personal.

Petițiile pot fi trimise către:

- Departamentul de Relații Publice din MAI:

Piața Revoluției nr.1 A, sector 1, București

Tel: 021/264.87.05

Fax: 021/264.86.77

email: petitii@mai.gov.ro

- Inspectoratul General al Jandarmeriei Române
- Str. Jandarmeriei nr. 9 -11, sector 1, București, cod poștal 013894

Tel: 021.409.65.34

Fax: 021.319.80.41

Email: petitii@jandarmeriaromana.ro

Serviciul Băncii Mondiale de Soluționare a Reclamațiilor (SSR)

SSR se asigură că reclamațiile primite sunt analizate cu promptitudine, cu scopul de a aborda preocupările referitoare la proiect. Comunitățile și persoanele afectate de proiect pot transmite reclamații la Comisia independentă de Inspecție a BM, care stabilește dacă s-a înregistrat, sau s-ar putea înregistra un prejudiciu, ca urmare a nerespectării, de către BM, a propriilor politici și proceduri. Reclamațiile pot fi depuse la orice moment după ce preocupările au fost aduse direct în atenția Băncii Mondiale, iar conducerea Băncii a avut ocazia de a răspunde.

Pentru informații privind modalitatea de transmitere a reclamațiilor către Serviciul corporativ pentru Soluționarea Reclamațiilor (SSR) al Băncii Mondiale, accesați <http://www.worldbank.org/GRS>. Pentru informații privind modalitatea de transmitere a reclamațiilor către Comisia de Inspecție a Băncii Mondiale, accesați www.inspectionpanel.org.

8 MONITORIZARE ȘI SUPRAVEGHERE

Monitorizarea va fi realizată de echipa UIP din cadrul IGJPR, pe baza liniilor directoare privind monitorizarea, prezentate în Anexa 5.

IGJR-UIP trebuie să realizeze o monitorizare periodică, pentru a se asigura de implementarea corespunzătoare a cerințelor DCMRSM. Acest proces de monitorizare ar trebui să acopere toate componentele și să includă indicatorii de mediu prezentați în anexe, dar și următorii indicatori sociali:

- Numărul de reclamații înregistrate, soluționate și încă în așteptare, pentru fiecare sub-componentă
- Cerințele de instruire identificate la nivelul diferitelor componente
- Numărul total al persoanelor instruite
- Numărul de femei care au participat la cursurile de instruire
- Numărul consultărilor publice derulate
- Numărul de persoane/instituții implicate în procesul de consultare
- Numărul de vecini ale căror bunuri au fost deteriorate și care beneficiază de acțiuni compensatorii
- Numărul accidentelor de muncă apărute în timpul lucrărilor de construcție
- Numărul accidentelor rutiere din cauza lucrărilor de construcție

Pe baza acestor indicatori, IGJR-UIP va redacta rapoarte lunare de progres care evidențiază implementarea DCMRSM/PMRSM.

9 CONSULTĂRI PUBLICE ȘI PUBLICARE

Consultarea publică și publicarea tuturor informațiilor relevante despre proiect vor fi esențiale pentru a se asigura că toate riscurile sociale și de mediu sunt evitate sau reduse la minimum. Legislația română și prevederile BM sprijină publicarea actualului DCMRSM și a PMRSM-urilor specifice fiecărei locații, pentru consultări publice, astfel încât orice îngrijorări cu privire la abordare, procesul de identificare a riscurilor și măsurile de atenuare sunt abordate încă din fazele incipiente ale pregătirii și implementării proiectului.

În acest document au fost identificați actorii relevanți și au fost propuse acțiuni de interacțiune și consultare pentru toate procesele care implică identificarea și atenuarea riscurilor de mediu și sociale. Printre actori se numără instituțiile responsabile cu implementarea legislației relevante de M&S din România, personal, vecini și comunități afectate, publicul larg, etc.

În 22 noiembrie 2018, prezentul DCMRSM a făcut obiectul unei dezbateri publice organizate de GIRG. Întâlnirea a fost organizată după un proces de consultare de 10 zile care a implicat răspandirea DCMRSM pe site-urile web ale GIRG și ale altor unități teritoriale (pe 9 noiembrie 2018) și aportul de sugestii sau plângeri potențiale. Lista participanților poate fi găsită în anexa 10.

Dezbaterea publică a inclus prezentarea rolului Jandarmeriei în situații de urgență, obiectivele și componentele proiectului, precum și procesul și exemple privind gestionarea riscurilor sociale și de mediu. Prezentările au fost susținute de șeful GIRG, colonelul Sindil Ionuț Cătălin și de managerul de proiect, Brancoveanu Marian.

Două sugestii au fost transmise de unul dintre participanți în legătură cu schimbarea denumirii proiectului, astfel încât scopul acestuia să fie mai bine înțeles și în legătură cu transpunerea unor funcții de monitorizare (deșeuri periculoase, accidente de muncă, executarea de lucrări și altele) din UIP către unitățile teritoriale care beneficiază de investiții, așa cum se subliniază în DCMRSM de față. Cele două observații au fost notate și analizate în realizarea variantei finale a DCMRSM.

Nu au existat sugestii sau comentarii primite în timpul perioadei de publicare a DCMRSM.

La momentul elaborării PMRSM-urilor specifice, documentele vor fi transmise la nivel central în București precum și în fiecare zonă de subproiecte conexe. Acest proces va include:

- Pregătirea unui pliant scurt cu informații despre proiect și detalii despre activitățile de construcție, perioada, impactul etc. pentru fiecare sit inclus în proiect.
- în cazul în care se va efectua o evaluare a impactului asupra mediului, aceasta va urma și va efectua toate activitățile de prezentare a informațiilor conform cerințelor autorităților de mediu.

- GIRG-PIU va supraveghea organizarea de consultări publice pentru comunitățile care pot fi afectate de subproiect, înainte de finalizarea planurilor specifice de management de mediu și sociale. După cum este descris în capitolele anterioare, grupurile potențial afectate vor fi identificate (de exemplu, rezidenții apropiați) în faza de pregătire a proiectului. Alte părți interesate pot include: reprezentanți ai ONG-urilor locale, autorități centrale / locale de mediu, sindicate, etc.
- Același proces ca și în cazul publicării și consultării actualului DCMRSM va fi aplicabil la nivelul fiecărui PMRSM: (i) publicarea documentului cu cel puțin 10 zile înainte de consultarea publică; și (ii) informațiile referitoare la scopul, localizarea și calendarul consultării vor fi făcute publice în timp util;
- Consultările publice vor lua forma unor reuniuni, permițând prezentarea detaliată a subproiectului, iar părțile interesate să își exprime preocupările sau să facă sugestii pentru îmbunătățirea procesului; unde persoanele vulnerabile (de exemplu persoanele cu handicap, persoanele în vârstă) vor fi identificate ca părți potențial afectate, modalitățile de consultare a acestora vor ține cont de situația lor (de exemplu, vizitele la domiciliu);
- După consultarea și aprobarea finală, fiecare PMRSM va fi trimis la nivelul GIRG și al fiecărui subproiect, astfel încât să se țină seama de contextul local.

ANEXA 1. CADRUL LEGAL ȘI INSTITUȚIONAL PRIVIND EIM

Legislația internațională

1. Articolul 11(2) al Constituției României (revizuită prin Legea nr. 429/2003) prevede că tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern.

2. Următoarele tratate la care România este parte se referă la protecția habitatelor naturale:

- Convenția asupra zonelor umede (Ramsar, 1971), ratificată de România la 21/9/91.
- Delta Dunării și Insula Mică a Brăilei au fost desemnate situri Ramsar.
- Convenția privind conservarea speciilor migratoare (Bonn, 1979), ratificată de România la 1/7/98.
- Convenția privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro, 1992), ratificată de România la 17/8/94.
- Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa (Bern, 1979), la care România a aderat la 18/5/93.
- Convenția privind protecția patrimoniului mondial cultural și natural (Paris, 1972), la care România a aderat la 16/5/90. Mai multe zone, inclusiv Delta Dunării, fac parte din patrimoniu mondial al UNESCO.
- Convenția pentru protecția fluviului Dunărea, semnată în 1994.

includ: 3. În ceea ce privește evaluarea de mediu, tratatele relevante ratificate de România

- Convenția CEE/ONU privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu (Aarhus, 1998), ratificată de România prin Legea nr.86/2000.
- Convenția CEE/ONU de la Espoo privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier (Espoo, 1991), ratificată de România prin Legea nr.22/2001.

4. Următoarele tratate ratificate de România vizează patrimoniu cultural:

- Convenția Europeană privind protecția patrimoniului arheologic (revizuită) (Varese, 1992), ratificată de România la 20/11/97.

- Convenția privind protecția patrimoniului mondial cultural și natural (Paris, 1972), la care România a aderat la 16/5/90. Mai multe zone, inclusiv Delta Dunării, fac parte din patrimoniul mondial al UNESCO.

“Acquis communautaire” al Uniunii Europene

5. Textele juridice relevante includ:

- Tratatul privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană, semnat de statele membre UE și de Bulgaria și România la Luxembourg, pe 25 aprilie 2005.
- Protocolul privind condițiile și aranjamentele referitoare la admiterea Republicii Bulgaria și a României în Uniunea Europeană (Anexa VII; lista prevăzută de articolul 20 al protocolului; măsuri tranzitorii, România; secțiunea 9 privind protecția mediului).

Evaluarea de mediu

- Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului.
- Directiva 2001/42/CE privind evaluarea strategică de mediu.

Prevenirea și controlul poluării; autorizații integrate

- Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării).

Managementul deșeurilor

- Directiva Consiliului 1999/31/CE din 26 aprilie 1999 privind depozitele de deșeuri.
- Regulamentul (CE) nr. 1013/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 Iunie 2006 privind transferurile de deșeuri.
- Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile.
- Directiva Consiliului 86/278/CEE din 12 iunie 1986 privind protecția mediului, în special a solului, atunci când se utilizează nămoluri de epurare în agricultură (modificată de Directiva 91/676/CEE, CE nr. 807/2003 din 14 aprilie 2003, CE nr. 219/2009).
- Directiva Consiliului 94/62/CE din 20 decembrie 1994 privind ambalajele și deșeurile din ambalaje (implementată prin Deciziile Comisiei 97/129/CE și 97/138/CE și modificată de Directiva 2004/12, Directiva 2005/20, Regulamentul 219/2009, Directiva 2/2013, Directiva 720/2015).

Apă și ape reziduale

- Directiva Consiliului 91/271/CEE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale, modificată de Directiva Comisiei 98/15/CE, Regulamentul 1882/2003, Regulamentul 1137/2008, Directiva 2013/64/EU.
- Directiva Consiliului 98/83/CE din 3 noiembrie 1998 privind calitatea apei destinate consumului uman, modificată de Regulamentul 1882/2003, Regulamentul 596/2009.
- Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei.
- Directiva 2006/11/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 februarie 2006 privind poluarea cauzată de anumite substanțe periculoase deversate în mediul acvatic al Comunității.

Protecția naturii

- Directiva Consiliului 92/43/CEE din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică.

Calitatea aerului

- Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa.

Legislația din România

- Legislația română relevantă include:

Evaluarea de mediu

- OUG 195/2005 privind protecția mediului, aprobată prin Legea nr.265/2006. Legea-cadru privind protecția mediului.
- HG 445/2009 (publicată în M. Of nr. 481 din 13/07/2009). Procedura -cadru privind evaluarea impactului asupra mediului, și aprobarea listei de proiecte publice și private care fac obiectul acestei proceduri.
- OM 135/2010 (publicat în M. Of nr. 274 din 04/27/2010) pentru aprobarea Metodologiei de aplicare a EIM.
- OM 863/2002 (publicat în M. Of nr. 52 of 01/30/2003). Ghiduri metodologice privind EIM (încadrarea proiectului, definirea domeniului evaluării, analiza calității raportului).
- OM 864/2002 (publicat în M. Of nr. 397 din 06/09/2003) privind procedurile și consultarea publică în cazul impactului transfrontalier.

- OM 1026/2009 (publicat în M. Of nr. 562 din 08/12/2009) privind aprobarea condițiilor de elaborare a raportului de mediu, EIM și altor documentații de mediu.
- OM 1798/2007 (publicat în M. Of nr. 808 din 11/27/2007) Metodologia de emitere a autorizației de mediu.

Evaluarea strategică de mediu

- HG 1076/2004 (publicată în M. Of nr. 707 din 05.08.2004) privind procedurile de evaluare a impactului de mediu al planurilor și programelor.
- OM 995/2006 privind lista planurilor și proiectelor care fac obiectul procedurii de evaluare de mediu.

Protecția naturii

- OUG 57/2007 privind ariile naturale protejate și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.
- HG 230/2003.
- OM 552/2003.
- OM 1052/2014.

Apă, ape reziduale, aer și poluare fonică

- OM 662/2006 privind aprobarea procedurilor și competențelor de emitere a avizelor și autorizațiilor de gospodărire a apelor
- Legea apelor 107/1996 cu modificările ulterioare
- OM nr. 1012/ 2005 pentru aprobarea procedurii privind mecanismul de acces la informațiile de interes public privind gospodărirea apelor
- OM nr. 1182/2005 MMGA și 1270 /2005 MAPDR privind aprobarea Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, modificat prin OM 990/2015.
- OM nr. 296/216/2005 privind aprobarea Programului-cadru de acțiune tehnic pentru elaborarea programelor de acțiune în zone vulnerabile la poluarea cu nitrați din surse agricole
- OM nr. 242/197/2005 privind sistemul de monitoring al solului în zone vulnerabile și potențial vulnerabile
- Legea 458/2002 privind calitatea apei potabile, republicată
- HG 974/2004 privind inspecția sanitară și monitorizarea calității apei potabile
- HG 349/2005 privind managementul deșeurilor solide

- HG 188/2002 pentru aprobarea unor norme privind condițiile de descărcare în mediul acvatic a apelor uzate
- HG 235/2007 privind gestionarea uleiurilor uzate
- Legea 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje
- HG 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și colectarea deșeurilor solide și aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase
- Legea 211/2011 privind deșeurile solide
- Legea 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător.
- HG 1470/2004 privind aprobarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și a Planului național de gestionare a deșeurilor.

Patrimoniul cultural

- Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată
- OG 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic, republicată

Legea 150/1997 privind ratificarea Convenției europene pentru protecția patrimoniului arheologic (Valetta, 1996).

ANEXA 2 . PROCEDURILE DE ACORDARE A AUTORIZAȚIILOR ȘI AVIZELOR ÎN ROMÂNIA

Introducere

Procesul decizional al EIM referitor la emiterea autorizației de construire și a permisului de exploatare este bine pus la punct, în conformitate cu Ordonanța de urgență nr.195/2005 privind protecția mediului, inclusiv actele normative prin care aceasta a fost modificată - Hotărârea de Guvern nr. 445/2009, și OM nr. 863/2002 și 135/2010. Regulamentul privind protecția mediului stabilește cerințele și principiile EIM; HG 445/2009 stabilește procedurile, iar OM 863/2002 și 135/2010 prezintă în detaliu procedurile privind EIM și emiterea acordului de mediu.

În baza legislației din România, orice construcție nouă sau modificare a uneia existente necesită aprobarea unei EIM înainte ca ALPM să aprobe avizul de mediu (acordul de mediu) și permisul de exploatare (autorizația de mediu). Pentru activitățile care nu sunt incluse în lista EIM obligatorii (Anexele I și II ale HG nr. 445/2009), ALPM utilizează criterii de selecție pentru a stabili dacă acele activități ar putea avea un impact semnificativ asupra mediului. Clădirile existente necesită obținerea unei autorizații de mediu de la ALPM, care include evaluarea conformității cu standardele de mediu (de ex., condiții privind aerul, apa și solul, care reflectă standardele existente).

HG 445/2009 prezintă etapele procedurii, cerințele pe care persoanele fizice sau juridice trebuie să le îndeplinească pentru pregătirea studiilor de impact și lista activităților care fac obiectul procedurii EIM. În ansamblul său, procedura EIM include o etapă de încadrare, o etapă de definire a domeniului evaluării și o etapă de validare.

Proceduri pentru obținerea autorizației de construire (sau a acordului de mediu)

Procedura pentru emiterea autorizației de construire este descrisă detaliat mai jos, cu toate etapele sale, și ilustrată în grafic.

Etapă 1. Etapa inițială de încadrare a noului proiect/a investiției

Aceasta se stabilește de către APM care deservește localitatea (comună, oraș) unde se va dezvolta investiția. Atunci când solicită o autorizație de construire, *Beneficiarul are responsabilitatea de a prezenta APM locale sau MMAP o fișă tehnică*, cuprinzând următoarea documentație:

- Formularul Cerere EM în conformitate cu OM nr. 135/2010; această cerere este adresată APM locale sau MMAP, în funcție de localizarea geografică a proiectului;
- Certificatul de urbanism și avizele și acordurile aferente (obținute în etapa studiului de fezabilitate), în condițiile legii;
- Contractele cu companie de gestionare a deșeurilor solide pentru colectarea deșeurilor solide și cu “*Apele Române*” pentru alimentarea cu apă și evacuarea apelor reziduale (se pot solicita și alte autorizații pentru utilități, în funcție de necesități);
- Memoriul tehnic (format standard), în conformitate cu Anexa nr. 2 a OM nr. 1798/2007 (pregătit de consultantul/firma care a elaborat studiul de fezabilitate);
- Nota tehnică (format standard) în conformitate cu OM nr. 839/2009 (pregătită de consultantul/firma care a elaborat studiul de fezabilitate);
- Taxe (diferă, în funcție de etapa din cadrul procesului EM);
- A anunț public/ dezbateri publice privind cererea de obținere a autorizației de mediu în conformitate cu Anexa nr. 3 a OM nr. 1798/2007.

În cadrul APM, se constituie Comisia de analiză tehnică (TAC), care include reprezentanți ai APM locale, ai Gărzii Naționale de Mediu (GNM), ai Administrației Naționale “*Apele Române*”, instituțiilor din domeniul sănătății și planificării urbane și ai autorităților responsabile de emiterea autorizațiilor de mediu. Membrii TAC analizează documentația prezentată în dosarul tehnic și încadrează proiectul de investiții în una dintre următoarele trei categorii: (i) activități cu impact nesemnificativ asupra mediului, prin urmare proiectul NU face obiectul procedurii de evaluare a impactului de mediu; (ii) activități cu impact redus asupra mediului, pentru care se aplică procedura simplificată de autorizare de mediu; și (iii) activități cu impact semnificativ asupra mediului, pentru care se aplică procedura completă de autorizare de mediu. În plus, (pentru cazurile (ii) și (iii)), autoritățile de protecție a mediului împreună cu membrii TAC și cu beneficiarul vizitează locul viitoarei investiții în scopul de: (i) a verifica amplasamentul, conform celor prezentate în dosarul tehnic; și (ii) a completa lista de control întocmită conform OM nr. 863/2002.

Etapă 2. Pregătirea raportului EIM

AMP analizează și aprobă lista de control care include concluziile prezentate de TAC, iar în baza acestor documente comunică beneficiarului obligația de a elabora studiul EIM (studiul de impact).

Beneficiarul are următoarele obligații:

- Întocmirea raportului EIM în conformitate cu OM nr. 863/2002. Raportul EIM se elaborează numai de către persoanele fizice sau firmele de consultanță independente angajate de beneficiar și de persoana care a redactat studiul de fezabilitate, care sunt acreditate pentru elaborarea unor astfel de studii tehnice pentru proiecte de infrastructură/investiții, în condițiile stipulate de OM nr. 1026/2009;
- Angajarea, pe bază de contract și concurs prin procesul de expresie a interesului/invitație de înaintare a propunerilor, a firmei/persoanei fizice care va întocmi raportul EIM;
- Pr eg ă t ir ea și sponsor iza r ea a n un ță ului public de definire a proiectului (aceasta este cea de-a doua informare publică în cadrul aprobării procesului EIM);

Etapa 3. Analiza raportului EIM

În această etapă, APM duce la îndeplinire următoarele etape: (i) completează lista de control pentru procesul de analiză a raportului EIM; (ii) pregătește consultarea publică; și (iii) comunică rezultatele beneficiarului.

Beneficiarul are următoarele obligații:

- Pr ezint ă APM locale raportul EIM, cu ajutorul firmei de consultanță care a elaborat EIM;
- Pr eg ă t eș t e și la n sea z ă consultarea publică în prezența celor interesați, ONG-uri sau persoane interesate, inclusiv prezentarea proiectului și a raportul EIM în cadrul unei dezbateri publice;
- Eva lua e z ă discuțiile și concluziile primite în cadrul procesului de consultare publică;
- R ă spunde comentariilor și solicitărilor publice, prezentând o soluție tehnică viabilă.

Etapa 4. Luarea deciziei și aprobarea autorizației de construire

APM emite autorizația de construire pentru demararea investiției în termen de 30 de zile de la adoptarea deciziei finale.

Beneficiarul are următoarele obligații:

- A n un ță ă publicul în privința aprobării avizului de mediu;
- Solicit ă per m isul de ex ploa t a r e

Puncte suplimentare:

- Raportul EIM este pregătit la nivelul studiului de fezabilitate al proiectului, în conformitate cu HG nr. 445/2009;
- Informațiile minime prezentate de beneficiar împreună cu cererea de obținere a avizului de mediu se vor completa conform condițiilor recomandate de donatorii străini (BERD, BM, BEI) și/sau conform cerințelor prevăzute de legislația UE și de legislația română în vigoare;
- În cazul investițiilor obținute prin fonduri ISPA sau SAPARD, condițiile pe parcursul implementării proiectului stabilite prin autorizația de mediu vor lua în considerare limitările evacuării de poluanți impuse de legislația europeană și română. Cu toate acestea, limitele naționale vor prevala, în cazul în care acestea sunt mai restrictive decât cele impuse prin legislația UE.
- Avizul de mediu este valabil pe toată perioada construcției obiectivului, însă expiră dacă lucrările de investiții nu încep în termen de maximum 2 ani după aprobarea acestuia. În timpul perioadei de construcție, autoritățile de protecție a mediului de la nivel local vor monitoriza condițiile impuse prin avizul de mediu (secțiunea următoare cuprinde informații detaliate privind procesul de monitorizare);
- Beneficiarul este obligat prin lege să informeze în scris autoritățile de protecție a mediului atunci când intervin modificări semnificative ale condițiilor inițiale ale proiectului, în baza cărora a fost emis avizul de mediu actual.

Proceduri pentru obținerea permisului de exploatare

Permisul de exploatare în cazul investițiilor cu impact semnificativ asupra mediului este emis de APM în conformitate cu OM nr. 1798/2007. APM locală, împreună cu reprezentanții Gărzii Naționale de Mediu, precum și reprezentanți ai Administrației Naționale „Apele Române”, inspectează amplasamentul după construcție și emit o notă tehnică cu observații de la fața locului (de ex., audit de mediu).

Auditul de mediu al construcțiilor existente se efectuează numai de persoane autorizate contractate de investitor și include: (i) o listă de verificare incluzând elementele caracteristice ale investiției; (ii) un studiu de mediu incluzând colectarea datelor și analiza tehnică a tuturor aspectelor de mediu, înainte de luarea unei decizii privind amploarea impactului asupra mediului, potențial sau existent; și (iii) investigații la fața locului pentru cuantificarea dimensiunii potențiale a contaminării. De obicei, în baza auditului de mediu, se impun programe de conformitate.

Beneficiarul are următoarele atribuții:

- Solicită autorizația de mediu de la APM locală;

- Pregătește un *dosar tehnic*, ca și în cazul anterior;
- Anunță publicul în privința solicitării de demarare a activităților;
- Reînnoiește anual autorizația, după emiterea acesteia (este valabilă timp de 5 ani).

În general, se urmează standarde (limitări privind aerul ambiental și emisiile) privind protecția mediului, conform cerințelor UE. În prezent există standarde privind calitatea aerului, nivelul zgomotelor, deșeurile și deversarea anumitor substanțe în apă.

Capacitatea de monitorizare în timpul etapei de construcție și după emiterea permisului de exploatare

În timpul construirii, APM locale împreună cu GNM și “Apele Române” au obligația de a vizita șantierul și de a verifica conformitatea cu aspectele privind protecția mediului stipulate în autorizația de mediu și în avizul de mediu.

Inspectorii GNM pot însoți inspectorii AMP locale în vizite la fața locului, conform unui program de inspecție. În urma vizitelor la fața locului și a verificării conformității, inspectorii întocmesc un raport în baza căruia pot consilia operatorii în privința respectării standardelor și a condițiilor prevăzute în autorizație. În cazul în care un obiectiv/proiect nu se conformează standardelor relevante, într-o primă etapă, inspectorul emite un avertisment, acordându-se și un interval de timp necesar pentru aplicarea măsurilor care să asigure conformitatea cu cele stipulate de autorizație.

Implementarea

Activitățile de atenuare a impactului asupra mediului și de monitorizare vor fi realizate în paralel cu activitățile de construcție. Având în vedere că este vorba despre clădiri existente, deja date în exploatare, proiectul nu va monitoriza operațiunile după implementarea activităților de modernizare.

Colectarea datelor: datele de monitorizare vor fi colectate lunar de consultanții locali/firmele private acreditate de ME, și se vor întocmi rapoarte lunare.

Analiza datelor: va fi efectuată de specialistul de mediu. Rezultatele analizei vor fi utilizate pentru a verifica eficacitatea măsurilor de atenuare și, dacă este cazul, pentru a revizui/modifica planul de atenuare.

Raportare: specialistul de mediu va întocmi trimestrial raportul de monitorizare.

PLAN DE MANAGEMENT AL MEDIULUI

A. PLAN DE ATENUARE

			Cost	Responsabilitate instituțională	Observații
Fază	Aspect	Măsură de atenuare	Operare	Instalare Operare	
1	2	3	5	6	7
I. Proiectare și planificare	Servicii infrastructură	Toate clădiri deja există și sunt racordate la rețelele de infrastructură existente.	NA	NA	
II. Construcție	Praf ridicat pe amplasamentul șantierului și de camioanele care transportă materiale.	Stropirea drumurilor cu apă în perioadele secetoase (Legea nr. 137/1995 privind protecția mediului, art. 61, a - menținerea curățeniei străzilor)	Acoperit de bugetul de construcție	Antreprenorii care obțin avizul de mediu pentru fiecare șantier de la autoritățile locale	

	Zgomote generate de utilajele construcții	<p>-respectarea Legii nr. 137/1995 privind protecția mediului, art.43, d; art.47, e</p> <p>Norme tehnice privind pragul fonic și limitarea nivelului de zgomot</p> <p>Măsuri speciale și dotări pentru izolarea fonică și protecție împotriva surselor de zgomote și vibrații</p> <p>- Conform STAS 6161/1-79 nivelul maxim admisibil de zgomot este 50 dB (A), măsurat în exterior, la 2 m de zona de construcții</p> <p>- permis numai în timpul orelor de lucru normale</p>	Acoperit de bugetul de construcție	Antreprenorii care obțin avizul de mediu pentru fiecare șantier de la autoritățile locale	
	Eliminarea deșeurilor nepericuloase în conformitate cu Legea nr. 137/1995 privind protecția mediului, art.23	a) Colectarea în spații temporare special amenajate, delimitate corespunzător în cadrul șantierelor de construcții	Minore, acoperite de bugetul de construcție	Antreprenorii care obțin avizul de mediu pentru fiecare șantier de la autoritățile locale	
		b) Transportul și eliminarea la depozite de deșeuri municipale, autorizate de autoritățile locale	Acoperit de bugetul de construcție	Antreprenorii care obțin avizul de mediu pentru fiecare șantier de la autoritățile locale	

		c) Posibila reciclare a materialelor nepericuloase excavate; utilizarea pământului excavat pentru depozite de deșeuri	Acoperit de bugetul de construcție	Antreprenorii care obțin avizul de mediu pentru fiecare șantier de la autoritățile locale	
	Eliminarea deșeurilor periculoase (azbest, vopsele cu plumb etc.) în conformitate cu Legea nr. 137/1995 privind protecția mediului, art.23	a) Colectarea în spații temporare special amenajate, delimitate corespunzător în cadrul șantiierelor de construcții, însă separat de deșeurile nepericuloase	Minore, acoperite de bugetul de construcție	Antreprenorii care obțin avizul de mediu pentru fiecare șantier de la autoritățile locale	
		b) Identificarea, tratarea și eliminarea materialelor de construcții periculoase în conformitate cu Legea nr.426/2001 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.78/2000 privind regimul deșeurilor, 19 - Tratarea deșeurilor	Acoperit de bugetul de construcție	Antreprenorii care obțin avizul de mediu pentru fiecare șantier de la autoritățile locale	
		c) Transportul și eliminarea la depozite de deșeuri municipale, autorizate de autoritățile locale	Acoperit de bugetul de construcție	Antreprenorii care obțin avizul de mediu pentru fiecare șantier de la autoritățile locale	

	Perturbarea traficului pietonal	Planificarea traficului pe trotuare și amplasarea semnelor de circulație corespunzătoare. (Numai în cazul clădirilor situate lângă domeniul public)	Acoperit de bugetul de construcție	Antreprenorii	
--	---------------------------------	--	------------------------------------	---------------	--

B. PLAN DE MONITORIZARE

						Cost		Responsabilitate
Fază	Ce parametru va fi monitorizat?	Unde va fi monitorizat parametrul?	Cum va fi monitorizat parametrul?	Când va fi monitorizat parametrul?	De ce trebuie monitorizat parametrul?	Instalare	Operare	Instalare și operare
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Proiectare și planificare	Această fază a fost deja finalizată prin luarea în considerare a măsurilor de atenuare prevăzute în "Planul de atenuare"							

II. Construcție	Praf	La șantierele de construcții	Vizual	Zilnic	Pentru a asigura respectarea Legii nr. 137/1995 privind protecția mediului, art.43 a și e și pentru a atenua orice impact potențial negativ asupra mediului	NA	Bugetul proiectului	Specialist de mediu
	Zgomot	Lângă șantierele de construcții	Sonometru (dispozitiv de măsurare a nivelului de zgomot) utilizat de structurile județene ale Ministerului Mediului	În timpul activităților de construcție	Pentru a asigura respectarea Legii nr. 137/1995 privind protecția mediului, art.43, d; art.47, e și pentru a atenua orice impact potențial negativ asupra mediului	NA	Bugetul proiectului	Specialist de mediu.

	Eliminarea deșeurilor nepericuloase	<ul style="list-style-type: none"> - La locul de stocare temporară - Verificați autorizația antreprenorilor 	Vizual	<ul style="list-style-type: none"> - Săptămânal - O dată la trei luni 	Pentru a asigura respectarea Legii nr. 137/1995 privind protecția mediului, art.23 și pentru a atenua orice impact potențial negativ asupra mediului	NA	Bugetul proiectului	Antreprenorii care obțin avizul de mediu pentru fiecare șantier de la autoritățile locale.
	Eliminarea deșeurilor periculoase	<ul style="list-style-type: none"> - La locul de stocare temporară - Verificați autorizația antreprenorilor 	Vizual	<ul style="list-style-type: none"> - Săptămânal - O dată la trei luni 	Pentru a asigura respectarea Legii nr. 137/1995 privind protecția mediului, art.23 și pentru a atenua orice impact potențial negativ asupra mediului	NA	Bugetul proiectului	Antreprenorii care obțin avizul de mediu pentru fiecare șantier de la autoritățile locale Municipalitate

	Furnizarea de materiale	<ul style="list-style-type: none"> - La cariere și stațiile de betoane - Documentația de licitație cuprinde un certificat conform căruia nu se furnizează materiale periculoase precum azbestul sau vopselele cu plumb 	Analiza autorizațiilor și inspecția calității de către proiectant	Înainte de a începe construcția	Pentru a atenua orice impact potențial negativ asupra mediului	NA	Bugetul proiectului	Specialist de mediu
--	-------------------------	--	---	---------------------------------	--	----	---------------------	---------------------

ANEXA 3. POLITICILE SOCIALE ȘI DE MEDIU ALE BĂNCII MONDIALE

Prezentăm mai jos extrasele relevante din PO care prezintă mecanismele preventive ale Băncii Mondiale și contribuie la înțelegerea și analizarea informațiilor privind politicile de mediu, sociale și juridice.

PO 4.01 Evaluarea de mediu

EM reprezintă un proces a cărui amploare, profunzime și tip de analiză depind de natura, amploarea și potențialul impact asupra mediului al proiectului propus. EM evaluează riscurile de mediu și impactul asupra mediului potențiale în zona de influență a proiectului; analizează alternativele proiectului; identifică modalități de îmbunătățire a selecției, amplasării, planificării, proiectării și implementării proiectului, prin prevenirea, reducerea la minimum, atenuarea sau compensarea impactului negativ asupra mediului și intensificarea impactului pozitiv; și include procesul de atenuare și gestionare a impactului negativ asupra mediului pe toată perioada implementării proiectului.

EM ia în considerare mediul natural (aer, apă și sol); sănătatea și siguranța populației; aspecte sociale (strămutare involuntară, populații indigene și resurse culturale materiale); și aspecte de mediu transfrontaliere și globale.

AM analizează în mod integrat aspectele naturale și sociale. EM este demarată cât mai curând posibil în procesul de elaborare a proiectului și este atent integrată în analiza economică, financiară, instituțională, socială și tehnică a proiectului propus.

PO 4.04 Habitate naturale

Banca promovează și sprijină conservarea habitatelor naturale și utilizarea optimă a terenurilor prin finanțarea proiectelor vizând conservarea mediului. Banca promovează reabilitarea habitatelor naturale degradate și nu sprijină proiectele care implică transformarea semnificativă sau degradarea habitatelor naturale vitale.

PO 4.09 Combaterea dăunătorilor

Pentru a sprijini beneficiarii împrumuturilor să combată dăunătorii care afectează agricultura sau sănătatea publică, Banca susține o strategie care promovează utilizarea metodelor de control biologic sau ecologic și reduce utilizarea pesticidelor chimice sintetice.

Banca impune ca pesticidele pe care le finanțează să fie produse, ambalate, etichetate, manipulate, depozitate, eliminate și utilizate conform standardelor acceptate de Bancă. Liniile directoare pentru ambalarea pesticidelor ale FAO (Roma, 1985), Liniile directoare privind etichetarea pesticidelor (Roma, 1985), și Liniile directoare privind eliminarea reziduurilor de pesticide și recipientele pentru pesticide depozitate la ferme (Roma, 1985) sunt utilizate ca standarde minime.

PO 4.11 Resurse culturale materiale

Această politică vizează resursele culturale materiale, definite ca obiecte, amplasamente, structuri, grupuri de structuri mobile sau imobile și caracteristici și peisaje naturale cu valoare arheologică, paleontologică, istorică, arhitecturală, religioasă, estetică sau culturală de altă natură. Resursele culturale materiale includ orice vestigii rămase în urma populațiilor antice (locuri sfinte și câmpuri de luptă) situri naturale unice, precum cascadele și canioanele.

Banca nu sprijină proiectele care constituie o amenințare la adresa resurselor culturale care constituie un bun public. Banca sprijină numai proiectele amplasate sau proiectate astfel încât să prevină efectele dăunătoare asupra mediului.

PO 4.36 Păduri

Managementul, protecția și dezvoltarea durabilă a ecosistemului forestier și a resurselor acestuia sunt necesare pentru reducerea sărăciei și dezvoltare durabilă.

Banca nu finanțează plantații care presupun schimbarea utilizării sau degradarea habitatelor naturale vitale din cauza posibilelor riscuri la adresa biodiversității.

Banca poate finanța operațiuni de recoltare efectuate de mici proprietari, de comunități locale în cadrul activităților de gospodărire a pădurilor, sau de entități implicate în activități comune de gospodărire a pădurilor, dacă aceste operațiuni:

(a) au atins un standard de gospodărire a pădurilor elaborat cu participarea substanțială a comunităților locale afectate, în concordanță cu principiile și criteriile privind gospodărirea responsabilă a pădurilor; sau

(b) își asumă un plan de măsuri cu termene clare pentru atingerea unui astfel de standard. Planul de măsuri trebuie întocmit cu participarea substanțială a comunităților locale afectate și trebuie acceptat de bancă.

PO 4.37 Siguranța barajelor

Banca face distincții între barajele mici și cele de proporții. Barajele mici sunt cele care nu depășesc înălțimea de 15 m. Această categorie include, de exemplu, iazurile de fermă, barajele care opresc aluviunile și digurile de protecție. Pentru barajele mici, în general sunt suficiente măsurile generale de siguranță a barajelor proiectate de ingineri calificați.

PO 7.50 Proiecte privind căile navigabile internaționale

Această politică se aplică următoarelor tipuri de căi navigabile internaționale: (a) orice fluviu, canal, lac sau corp de apă asemănător care formează o delimitare sau orice râu sau corp de apă de suprafață care curge prin două sau mai multe state; (b) orice afluent sau alt corp de apă de suprafață care face parte din căile navigabile descrise la litera (a) de mai sus.

Această politică se aplică următoarelor tipuri de proiecte: hidroelectrice, irigații, controlul inundațiilor, navigație, asanare, canalizare, industriale și alte proiecte asemănătoare care implică utilizarea sau posibila poluare a căilor navigabile internaționale descrise mai sus.

PO 7.60 Proiecte în zone aflate în litigiu

Proiectele din zone aflate în litigiu pot ridica diferite probleme delicate care afectează nu numai relațiile dintre Bancă și statele membre, ci și dintre țara în care se derulează proiectul și una sau mai multe țări învecinate. Pentru a nu aduce prejudicii poziției Băncii sau a țărilor în cauză, se va urmări soluționarea litigiilor în zonele în care se desfășoară un proiect în etapele incipiente.

Prezentăm mai jos documentele de referință privind OP BM, Procedurile privind evaluarea de mediu ale BM și politica privind protecția mediului a BM.

ANEXA 4. CONȚINUTUL UNUI PLAN DE MANAGEMENT AL RISCURILOR SOCIALE ȘI DE MEDIU ȘI A UNUI PLAN DE MONITORIZARE

Planul de management de mediu și social (PMRSM) descrie măsurile de atenuare, monitorizare și consolidare instituțională care vor fi adoptate pe parcursul fazelor de implementare și exploatare ale proiectului pentru a evita sau elimina impactul social/de mediu negativ. Pentru proiecte cu risc de mediu tranzitoriu (categoria B), PMRSM poate constitui o modalitate eficace de centralizare a activităților necesare pentru a obține atenuarea efectivă a impactului social/de mediu negativ.

Formatul pus la dispoziție în prezenta anexă prezintă un model pentru întocmirea unui PMRSM. Modelul împarte ciclul proiectului în două faze: construcție și exploatare. Pentru fiecare fază, echipa de elaborare identifică orice impact social sau de mediu semnificativ anticipat în baza analizelor efectuate în contextul evaluării sociale și de mediu sau al pregătirii evaluării de mediu, incluzând aspectele sociale (dacă este cazul). Pentru fiecare tip de impact, se identifică și sunt prezentate măsuri de atenuare. Se efectuează estimări ale costurilor acțiunilor de atenuare, defalcate în estimări pentru faza de implementare (costuri de investiții) și exploatare (costuri recurente). De asemenea, formatul PMRSM prevede identificarea responsabilităților instituționale pentru implementare și exploatare în cazul dispozitivelor și metodelor de atenuare. Conținutul PMRSM-urilor ar trebui structurat după cum urmează:

- Informații generale despre proiect și sub-proiecte
  - Informații despre proiect
  - Tipurile de investiții previzionate
  - Calendarul proiectului
- Context socio-economic
  - Din zonele unde se derulează operațiunile
  - Din zonele învecinate locațiilor selectate
  - Al vecinilor clădirii
- Măsuri de atenuare și riscuri sociale și de mediu
  - Rezultatele procesului de analiză și eliberare a avizelor
  - Aspecte cheie sociale și de mediu

- Tabelul riscurilor/impacturilor și măsuri de atenuare
- Matricea impactului (gravitate, ocurență)
- Aranjamente instituționale
  - Definirea rolurilor și a responsabilităților pentru fiecare acțiune de atenuare (UIP/Unitate/Antreprenor)
  - Responsabilități în cadrul echipei de sub-proiect
  - Evaluarea nevoilor și plan de instruire (SSM, informare public, mediu, politici sociale și de mediu)
- Plan de monitorizare a riscurilor/măsurilor de atenuare
- Mecanismul de Soluționare a Reclamațiilor (sistem bazat pe proiect, existent, formulare, înregistrare, centralizare, cutie)
- Consultări publice și publicare
  - Cartografierea actorilor (instituții, societatea civilă și cetățenii)
  - Consultare și alte planuri de interacțiune
  - Publicarea informațiilor despre proiect

În cazul în care este necesară relocarea, PMRSM va include, ca document separat într-o anexă, un Plan de relocare care va avea o structură similară cu PMRSM, și anume:

- Contextul și calendarul proiectului
- Rezultatele evaluării nevoii de relocare
- Proces de consultare (Inspectoratele generale, autorități locale, DSU, IGSU, angajați, sindicate, Poliția rutieră)
- Riscuri și măsuri de atenuare
- Monitorizare
- Aranjamente instituționale
- Publicare

Planul de monitorizare este util pentru a urmări cerințele, responsabilitățile și costurile monitorizării implementării măsurilor de atenuare a impactului social/de mediu identificat în analiza inclusă în evaluarea de mediu pentru proiectele din categoria B. Această anexă pune la dispoziție un model pentru un astfel de plan. Ca și în cazul PMRSM, ciclul proiectului este defalcat în două faze (construcție și exploatare). De asemenea, formatul include un rând pentru informațiile de referință necesare pentru o monitorizare fiabilă și credibilă. Elementele principale ale matricei sunt:

Ce se monitorizează?

Unde se efectuează monitorizarea?

Cum va fi monitorizat parametrul pentru a asigura comparații semnificative?

Când sau cât de frecvent este necesară sau eficace monitorizarea?

De ce se monitorizează acel parametru (ce ne spune despre impactul asupra mediului)?

Suplimentar față de aceste întrebări, este utilă identificarea costurilor aferente monitorizării (atât costurile de investiții, cât și cele recurente) și a responsabilităților instituționale. Atunci când se elaborează și se utilizează un plan de monitorizare în contextul implementării proiectului, IGJR-UIP va solicita rapoarte periodice de la factorii locali implicați în implementare (diriginte de șantier, contractanți etc.), și va include constatările acestora în rapoartele sale periodice către Banca Mondială; suplimentar, IGJR-UIP va pune la dispoziția personalului Băncii aceste constatări în cursul misiunilor de sprijinire a implementării.

Plan de management al riscurilor sociale & de mediu

(subproiect, amplasare, descriere)

Elemente sociale și de mediu	Impact	Măsuri de atenuare propuse ³	Responsabilitate instituțională pentru atenuare	Costurile activităților de atenuare ⁴
Perioada de construcție				
<i>Mediul fizic</i>				
Soluri				
Resurse de apă				
Calitatea aerului				
<i>Mediul biologic</i>				
Fauna și flora				
<i>Mediul social</i>				
Estetică și peisaj				
Comunități umane				
Trafic				
Strămutare				
Pierderi de venituri				

³Activitățile care necesită cheltuieli financiare trebuie incluse în deviz.⁴Costul activităților de atenuare este definit de contractant documentația de licitație.

Sănătate și securitate				
Situri istorice și culturale				
Sănătatea și siguranța personalului și populației				
Perioada de exploatare				
<i>Mediul fizic</i>				
Soluri				
Resurse de apă				
Calitatea aerului				
<i>Mediul biologic</i>				
Fauna și flora				
<i>Mediul social</i>				
Estetică și peisaj				
Comunități umane				
Situri istorice și culturale				
Sănătatea și siguranța personalului și populației				

ANEXA 5. PLANUL DE MONITORIZARE DE MEDIU & SOCIAL

(subproiect, amplasare, descriere)

Etapa de implementare a subproiectului	Ce parametru face obiectul monitorizării?	Unde va avea loc monitorizarea parametrului?	Cum se va efectua monitorizarea parametrului / tipul echipamentului de monitorizare	Când se efectuează monitorizarea parametrului - frecvență	Costurile monitorizării ⁵ Care sunt costurile cu echipamente sau cheltuielile contractantului, necesare pentru	Responsabilitatea instituțională pentru monitorizare	Data începerii	Data finalizării
Construcție								
Exploatare								

Potențiale riscuri pentru mediu și măsuri de atenuare

Impact/risc de mediu potențial	Tipuri de activități	Principalele tipuri de impact asupra mediului	Măsuri de prevenire/atenuare	Responsabil	Monitorizare
Creșterea nivelului de poluare din cauza deșeurilor de construcții	Organizare de șantier, lucrări de construcții	Contaminarea zonelor, solurilor și surselor de apă învecinate. Acoperirea cu praf.	<p>Înainte de demararea lucrărilor, trebuie aplicate metode de colectare și eliminare a deșeurilor, împreună cu localizarea principalelor tipuri de deșeurilor produse în timpul lucrărilor de demolare și construcție.</p> <p>Deșeurile minerale provenite de la lucrările de demolare și construcție trebuie separate de deșeurile obișnuite și de cele organice, lichide și chimice, prin sortare și depozitare în containere speciale.</p> <p>Toate documentele privind eliminarea și distrugerea deșeurilor trebuie păstrate în mod corespunzător, ca dovadă a managementului corespunzător al deșeurilor pe șantier.</p> <p>Atunci când este posibil, antreprenorul asigură reciclarea materialelor (cu excepția azbestului). Materialele care conțin azbest vor fi îngropate fără întârziere.</p> <p>Colectarea și eliminarea corespunzătoare a deșeurilor de construcții trebuie efectuate de o firmă de specialitate contractată în acest scop.</p> <p>În privința deșeurilor menajere, instalarea recipientelor de colectare și eliminarea deșeurilor trebuie planificată cu firmele locale de colectare a deșeurilor.</p>	Antreprenorii	IGJR-UIP, dirigenții de șantier, autoritățile statului

Posibil care azbest	deșeuri conțin	Eliminarea neco respunzător a deșeurilor din construcții, a azbestului și a materialelor care conțin azbest sau scurgeri minore sau accidentale de combustibili și lubrifianți de la utilajele de construcții	Contaminarea zonelor, so luri lor și surselor de apă învecinate.	Identificarea deșeurilor care conțin azbest Stabilirea coduri lor pentru deșeuri le sorta te, conform Deciziei 532/2000/CE privind întocmirea unei liste a deșeurilor Contra ctarea unui o perator autorizat de gestionare a deșeuri lor pentru elimina rea deșeuri lor care conțin azbest, cu utiliza rea echipamentului de protecție corespunzător Eliminarea deșeurilor care conțin azbest la un depo zit de deșeuri a utoriza t pentru depozita rea acestui tip de deșeuri Executarea lucrări lor respective cu firme/specialiști autorizați	Antreprenorii	IGJR-UIP, diriginții de șantier, autoritățile statului
Intensificarea traficului în faza de construcție	Organizare de șantier, lucrări de construcții	Posibilă perturbare a traficului pietona l și rutier și riscuri aferente la adresa siguranței	Controlul traficului Reguli de trafic temporare Menținerea fluxuri lor de trafic pietona l și rutier și a accesului publicului la am plasamentele învecinate. Asigurarea panouri lor și lumini lor de semnalizare și a accesului tempo rar prin rute ocolitoare, pentru siguranță și confort Menținerea fluxuri lor de trafic pietona l și rutier și a accesului publicului la am plasamentele învecinate. Asigurarea panouri lor și lumini lor de semnalizare și a accesului tempo rar prin rute ocolitoare, pentru siguranță și confort	Antreprenorii Autorități le locale	IGJR-UIP, diriginții de șantier, autoritățile statului	

Impact asupra sănătății și siguranței angajaților și comunității	Condiții generale ale lucrărilor	Accidente de muncă	<p>Comunitățile locale vor fi informate corespunzător asupra lucrărilor prin intermediul anunțurilor și/sau înștiințărilor în mass-media și/sau al panourilor amplasate în locuri publice (și pe șantier). Suplimentar, se vor instala garduri; în cazul în care se excavează șanțuri, se va asigura iluminatul.</p> <p>Au fost obținute toate autorizațiile prevăzute prin lege pentru utilizarea loturilor de teren, a resurselor naturale, a depozitelor de deșeuri, precum și avize sanitare etc în cadrul lucrărilor de construcție și reabilitare.</p> <p>Mijloacele de protecție individuală trebuie să corespundă standardelor de siguranță (utilizarea obligatorie a căștilor, măștilor de protecție a feței, după caz, ochelariilor de protecție, centurilor de siguranță și bocancilor de protecție).</p> <p>Șantierul va fi prevăzut cu panouri și modalități de semnalizare corespunzătoare prin care muncitorii sunt informați în privința regulilor și normelor care trebuie respectate în timpul executării lucrărilor.</p>	Antreprenorii	IGJR-UIP, dirigenții de șantier, autoritățile statului
--	----------------------------------	--------------------	---	---------------	--

Reabilitarea necorespunzătoare a șantierelor după finalizarea lucrărilor	Lucrări de construcții	<p>Deteriorarea calității peisajului existent sau afectarea confortului vizual</p> <p>Deteriorarea și tăierea plantațiilor.</p> <p>Perturbarea habitatului.</p>	<p>Evitarea, reducerea și, dacă este posibil, remedierea sau contrabalansarea efectelor negative asupra mediului generate de lucrările propuse</p> <p>Soluționarea efectelor negative rămase/reziduale generate de lucrările propuse</p> <p>Soluționarea problemelor generate de impactul vizual și de impactul asupra peisajului</p> <p>Relocarea și împrejurirea copacilor. Lucrările de tăiere a copacilor necesare vor fi convenite cu agențiile locale de protecție a mediului.</p> <p>Zonele de habitat marcate și ariile protejate adiacente șantierelor nu trebuie afectate sau utilizate în timpul operațiunilor.</p>	Antreprenorii Proiectanții	IGJR-UIP, dirigenții de șantier, autoritățile statului
Situri istorice și culturale	Deteriorarea și degradarea structurilor sitului	Posibil impact negativ asupra clădirilor cu valoare culturală	<p>În cazul lucrărilor executate într-o zonă de protecție a unui monument istoric sau în proximitatea sau pe locul unui sit istoric, autoritățile locale vor fi înștiințate în acest sens. Dacă este necesar, trebuie obținute autorizațiile specifice. Odată obținute, lucrările se vor executa în strictă conformitate cu prevederile și normele actelor normative locale și naționale.</p> <p>Se vor planifica lucrări pentru a asigura că toate artefactele și orice alte obiecte descoperite întâmplător în timpul lucrărilor de excavații și construcții sunt corespunzător luate în evidență și documentate.</p>	Antreprenorii Proiectanții	<p>IGJR-UIP, dirigenții de șantier, autoritățile statului</p> <p>Locuitorii din aceste zone</p>

Practici nesigure în faza de exploatare a clădirii		Contaminarea zonelor, sursei lor și surselor de apă învecinate. Acoperirea cu praf.		Antreprenorii Proiectanții	IGJR-UIP, diriginții de șantier, autoritățile statului
Impactul asupra vegetației	Lucrări de construcție care dăunează, degradează sau chiar duc la tăierea arborii din amplasament	Impact posibil asupra vegetației sau a gardurilor vii	Măsuri speciale de protecție privind conservarea corespunzătoare în timpul lucrărilor de construcție. Dacă tăierea arborilor este inevitabilă, legislația națională privind replantarea este aplicabilă acestui proiect.	Antreprenorii	IGJR-UIP, diriginții de șantier, autoritățile statului

ANEXA 6. LISTĂ DE VERIFICARE PMRSM PENTRU ACTIVITĂȚI DE CONSTRUCȚIE ȘI REABILITARE

(INFRASTRUCTURA SOCIALĂ)

Orientări de ordin general pentru utilizarea listei de verificare PMM: Pentru topologiile cu risc scăzut, cum ar fi activitățile de reabilitare a unor școli și spitale, echipa pe politici de salvagardare din EAC (safeguards team) a elaborat o alternativă la formatul PMM actual, pentru a oferi posibilitatea unei abordări mai simplificate la pregătirea PMM pentru lucrări de reabilitare minore sau de mică amploare în domeniul construcțiilor realizate în sectoare cum ar fi sănătatea, învățământul și serviciile publice (inclusiv justiția). Formatul de listă de verificare a fost elaborat pentru a oferi „exemple de bună practică” și este conceput astfel încât să fie ușor de utilizat și compatibil cu cerințele de salvagardare.

Formatul de listă de verificare PMM încearcă să cuprindă abordările de diminuare tipice tuturor contractelor de lucrări civile obișnuite, cu impact redus și strict localizat. Este acceptat faptul că acest format va putea furniza elementele-cheie ale PMM sau ale Cadrului de Management de Mediu (CMM) în vederea respectării cerințelor evaluării de mediu formulate de Banca Mondială conform OP 4.01. Intenția acestei liste de verificare este aceea de a putea fi utilizată ca ghid pentru contractanții care se ocupă de lucrări mici și constituie o parte integrantă a documentelor de licitație pentru contractanții care desfășoară activități mici de construcții civile în cadrul unor proiecte finanțate de Bancă.

Lista de verificare are trei secțiuni:

Partea 1 include o descriere narativă care prezintă proiectul și care explică în termeni instituționali și legați conținutul proiectului tehnic, nevoia potențială de implementare a unui program de consolidare a capacităților și descrierea procesului de consultare publică. Această secțiune ar putea avea maximum două pagini. Anexele pot fi suplimentate pentru includerea de informații suplimentare, dacă este necesar.

Partea a 2-a include analiza de mediu și socială, în cadrul căreia activitățile și posibilele probleme de mediu pot fi bifate în format simplu „da/nu”. În cazul în care orice activitate/problemă este declanșată bifând „da”, se va face referire la secțiunea adecvată din tabelul de mai jos, care conține măsuri clar formulate de management și diminuare.

Partea a 3-a se referă la planul de monitorizare a activităților în timpul etapelor de construcție și implementare a proiectului. Va păstra același format necesar pentru PMM-uri care a fost propus în cadrul cerințelor curente ale Băncii pentru proiectele încadrate în Categoria „B”. Motivul pentru care se întocmește această listă de verificare este ca Părțile 2 și 3 să fie incluse în documentația de licitație pentru antreprenori, să se stabilească un preț în timpul procesului de licitare și o implementare realizată cu diligență și care să fie supravegheată în timpul executării lucrărilor.

CUPRINS

- A) Informații generale privitoare la proiect și la amplasament
- B) Informații privind politicile de salvagardare
- C) Măsurile de diminuare
- D) Planul de monitorizare

Lista de verificare PMM pentru activități de construcții și/sau reabilitare

A. INFORMAȚII GENERALE PRIVITOARE LA PROIECT ȘI LA AMPLASAMENT

ASPECTE INSTITUȚIONALE ȘI ADMINISTRATIVE				
Țară				
Titlu proiect				
Domeniul de aplicare proiectului și activitatea	Lucrări de construcție de mică amploare pentru reabilitarea unor clădiri, în cadrul proiectului			
Acorduri instituționale (Numele și informații de contact)	BM (Șeful echipei de proiect)	Managementul de proiect	Omologul local și/sau beneficiarul	
Acorduri de implementare (Numele și informații de contact)	Supervizarea politicilor de salvagardare	Supervizare de către omologul local	Supervizare de către inspectoratul local	Contractant
DESCRIEREA AMPLASAMENTULUI				
Denumirea amplasamentului				
Descrierea locului unde se află amplasamentul			Anexa 1: Cartarea amplasamentului [ ] Da [ ] Nu	
Proprietarul terenului				
Descrierea contextului geografic, fizic, biologic, geologic, hidrografic și socio-economic.				

Localizarea și distanțele față de furnizorii de materiale, în special pietriș, apă, piatră.	
ACTE LEGISLATIVE	
Identificarea reglementărilor naționale și locale care se aplică activităților din cadrul proiectului.	
CONSULTARE PUBLICĂ	
Identificarea locului și momentului când au avut loc consultările publice.	
CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE	
Vor exista activități de consolidare a capacității instituționale?	☐ Da ☐ Nu. Dacă da, atunci Anexa 2 include și programul de consolidare a capacităților.

Listă de verificare a impactului social al activităților de construcție și reabilitare

Riscuri/ impact sociale	Da	Nu	Necunoscut	Detalii
1. Derularea proiectului va implica un volum de muncă mai mare pentru personalul local?				
2. Faza de derulare a proiectului implică realizarea unor activități specifice de către personalul local?				
3. Intervenția va include lucrări de demolare/construcție ale unei (părți ale) clădiri existente? (Vă rugăm să indicați ce tipuri de lucrări sunt așteptate - 1. Demolare & reconstrucție, 2. Doare demolare, 3. Doar construcție)				
4. Există în apropiere proprietăți private care ar putea fi afectate de aceste lucrări?				

	5. Lucrările de demolare/construcție ar putea afecta accesibilitatea/traficul pentru locuitorii/muncitorii/proprietarii de afaceri din vecinătate?				
	6. Lucrările vor necesita acces pe proprietate privată?				
	7. Proprietarul(proprietarii) acestei proprietăți private este dispus să acorde acces pe perioada lucrărilor??				
	8. Accesul solicitat pe proprietate privată ar putea afecta/genera pierderi financiare semnificative părții afectate (explicați dacă este cazul)?				
	9. Lucrările de demolare/construcție vor afecta alimentarea cu apă către locuitorii/muncitorii/proprietarii de firme din zonă?				
	10. Lucrările de demolare/construcție vor afecta furnizarea de electricitate către locuitorii/muncitorii/proprietarii de firme din zonă?				
	11. Lucrările de demolare/construcție vor afecta furnizarea de gaze naturale către locuitorii/muncitorii/proprietarii de firme din zonă?				
	12. Lucrările de demolare/construcție vor afecta furnizarea de agent termic către locuitorii/muncitorii/proprietarii de firme din zonă?				
	13. Se preconizează derularea unor lucrări de forare în amplasament?				
	14. Ar putea aceste lucrări să afecteze clădirile/terenurile în proprietate privată din vecinătate?				
	15. Există posibilitatea mutării/închiderii activităților comerciale/a celor de trai pe perioada demolării/construcțiilor?				
	16. Există vreo strămutare fizică de persoane din cauza construcțiilor?				
	17. Proiectul implică reinstalarea vreunei persoane? Dacă da, oferiți detalii.				
	18. Se vor pierde venituri sau surse de venit?				
	19. Oamenii vor pierde, permanent sau temporar, accesul la utilități, servicii sau resurse naturale?				
	20. Proiectul va duce la pierderea de locuri de muncă?				
	21. Se preconizează că proiectul va duce la mutarea permanentă sau temporară a personalului care lucrează în clădirile afectate?				
	22. Relocarea va crește volumul de muncă al acestuia?				

	23. Condițiile de muncă ale personalului relocalat vor fi mai rele din cauza acestei mutări?				
	24. Această relocare va duce la costuri de transport mai mari pentru persoana mutată?				
	25. Proiectul va genera un aflux excesiv de forță de muncă, ca urmare a noii construcții?				

B: INFORMAȚII PRIVIND POLITICILE DE SALVGARDARE

ANALIZA SOCIALĂ / DE MEDIU			
Activitățile desfășurate pe amplasament vor include/implica și oricare dintre următoarele aspecte?	Activitatea	Situația	Acțiuni declanșate
	A. Reabilitarea clădirii	[ ] Da [ ] Nu	Consultați Secțiunea A de mai jos.
	B. Construcții noi de mici dimensiuni	[ ] Da [ ] Nu	Consultați Secțiunea A de mai jos.
	C. Sistem de tratament al apelor reziduale	[ ] Da [ ] Nu	Consultați Secțiunea B de mai jos.
	D. Clădiri și cartiere istorice.	[ ] Da [ ] Nu	Consultați Secțiunea C de mai jos.
	E. Achiziția de terenuri ⁶	[ ] Da [ ] Nu	Consultați Secțiunea D de mai jos.
	F. Materiale periculoase sau toxice ⁷	[ ] Da [ ] Nu	Consultați Secțiunea E de mai jos.
	G. Impact asupra suprafețelor împădurite și/sau zonelor protejate.	[ ] Da [ ] Nu	Consultați Secțiunea F de mai jos.
	H. Manipularea / gestionarea deșeurilor medicale.	[ ] Da [ ] Nu	Consultați Secțiunea G de mai jos.
	I. Siguranța în trafic și siguranța pietonilor	[ ] Da [ ] Nu	Consultați Secțiunea H de mai jos.

C: MĂSURI DE ATENUARE

ACTIVITATE	PARAMETRU	LISTA DE VERIFICARE A MĂSURILOR DE DIMINUARE
0. Condiții Generale	Notificare și siguranță	

⁶Achiziția de terenuri implică relocarea persoanelor, modificarea modului în care persoanele respective își câștigă existența pe proprietățile private care sunt cumpărate/transferate de la acestea, și afectează persoanele care locuiesc și/sau ocupă ilegal și/sau au o afacere (un chioșc) pe terenul pe care l-au cumpărat.

⁷Materialele periculoase sau toxice includ, fără a se limita la, azbest, vopseluri toxice, solvenți periculoși, renunțarea la vopselurile cu plumb, etc.

	lucrătorilor	
A. Activități de reabilitare generală și/sau construcții	Calitatea aerului	
	Zgomot	
	Calitatea apei	
	Administrarea deșeurilor	
B. Sistem individual de tratament al apelor reziduale	Calitatea apei	
C. Clădiri și cartiere istorice.	Patrimoniu cultural	
D. Achiziția de terenuri	Plan/cadru de achiziție a terenului	
E. Materiale toxice	Managementul azbestului	
	Managementul deșeurilor toxice/periculoase	
F. Păduri, zone umede și/sau zone protejate.	Protecție	
G. Neutralizarea deșeurilor medicale	Infrastructura pentru gestionarea deșeurilor medicale.	
H. Siguranța în trafic și siguranța pietonilor	Pericole directe sau indirecte față de traficul public și pietoni, manifestate prin operațiunile de construcții	

D. PLANUL DE MONITORIZARE

Etapă	Ce (Parametrul va fi monitorizat?)	Unde (Parametrul va fi monitorizat?)	Cum (Parametrul va fi monitorizat?)	Când (Definiți frecvența / este continuu)	De ce (Parametrul va fi monitorizat?)	Costul (dacă nu este inclus în bugetul proiectului)	Cine (Este responsabil pentru monitorizare?)
În timpul pregătirii activității							
În timpul implementării activității							
În timpul supervizării activității							

ANEXA 7. GHID DE MEDIU PENTRU CONTRACTE DE LUCRĂRI CIVILE

Contractanții vor fi obligați să aplice standarde și proceduri pentru construcții, care să fie viabile din punctul de vedere al mediului înconjurător. Toate contractele de lucrări civile vor trebui să includă următoarele prevederi referitoare la protecția mediului:

1. Luarea unor măsuri și precauții pentru evitarea impactului de mediu advers, precum și a neplăcerilor și întreruperilor cauzate de execuția lucrărilor. Toate acestea vor fi luate prin evitare sau stopare, ori de câte ori este posibil, mai degrabă decât reducerea sau diminuarea impactului generat.
2. Respectarea tuturor legilor și reglementărilor naționale și locale. Alocarea responsabilităților de implementare a măsurilor de mediu și primirea de îndrumări și instrucțiuni de la inginer și de la autoritățile de mediu.
3. Minimizarea emisiilor de pulberi pentru evitarea sau minimizarea impactului advers asupra calității aerului.
4. Păstrarea circuitelor pietonale și rutiere și a accesului public la amplasamentele și facilitățile învecinate. Oferă semnalistică, iluminat bransamente provizorii, pentru siguranță și confort.
5. Prevenirea sau minimizarea vibrațiilor și zgomotului provenit de la autovehicule, echipamente și operațiuni de demolare prin explozie.
6. Minimizarea pagubelor și remedierea vegetației, în cazul în care există perturbări din cauza lucrărilor.
7. Protejarea apelor de suprafață și a celor subterane, precum și a calității solului, împotriva poluării. Colectarea și neutralizarea materialelor pe bază de apă în mod adecvat.

ANEXA 8. PRINCIPALELE PROBLEME PRIVIND MATERIALELE CU CONȚINUT DE AZBEST (MCA) ȘI DEȘEURILE DE AZBEST, CARE TREBUIE AVUTE ÎN VEDERE ÎN PMRSM-UL SPECIFIC FIECĂRUI AMPLASAMENT

Azbestul constituie un grup de minerale fibroase din categoria silicaților. În trecut, era utilizat pe scară largă pentru producția mai multor produse de uz industrial și gospodăresc datorită proprietăților sale utile, cum ar fi reținerea focului, capacitatea de izolație electrică și termică, stabilitatea sa chimică și termică, precum și rezistența sporită la tracțiune.

Totuși, la ora actuală, azbestul este recunoscut ca fiind la originea mai multor afecțiuni și tipuri de cancer și este considerat a constitui un pericol pentru sănătate în cazul în care este inhalat. Datorită faptului că riscurile față de starea de sănătate, asociate cu expunerea la azbest sunt acum recunoscute la nivel general, organizațiile din domeniul sănătății și al protecției angajaților, institutele de cercetare și unele guverne au instituit interdicții privind utilizarea comercială a azbestului.

În UE, utilizarea azbestului este interzisă încă de la 01 ianuarie 2005, iar în România prin HG 734/2006, utilizarea azbestului s-a interzis numai pentru materialele noi. Produsele care conțin azbest și care au fost instalate sau care au intrat în exploatare înainte de 01 ian. 2005 pot continua să fie utilizate până la sfârșitul ciclului lor de viață.

Conform bunelor practici, trebuie minimizate riscurile de sănătate asociate MCA prin evitarea utilizării acestuia la construcțiile noi și în cadrul operațiunilor de renovare și, în cazul în care se constată că există MCA incluse în lucrările de construcții, atunci trebuie utilizate cele mai bune practici și standarde existente la nivel internațional, pentru a reduce impactul acestora. În orice situație, Banca Mondială se așteaptă ca beneficiarii fondurilor sale și alți beneficiari să utilizeze materiale alternative orice de câte ori este posibil. MCA trebuie evitate la construcțiile noi.

În operațiunile de reabilitare, demolare și îndepărtare a infrastructurii deteriorate, pericolele aferente prezenței azbestului pot fi identificate în cadrul unui plan de management al riscului care să fie adoptat și să includă și tehnici de neutralizare și managementul șantiereilor de lucru care au ajuns la sfârșitul ciclului lor de viață. Printre produsele care conțin azbest menționăm panourile plate, panourile ondulate utilizate la diverse acoperișuri, rezervoare de stocare a apei, tubulaturi diverse pentru aprovizionare cu apă și canalizări, etc. Izolația termică care conține azbest și azbestul care este aplicat prin pulverizare pentru asigurarea izolației și a insonorizării au fost utilizate pe scară largă în anii 70 și trebuie cercetate pentru orice proiect care implică boilere și tubulaturi izolate.

În condițiile în care azbestul este utilizat pe scară largă în construcții (în special pentru acoperișuri) în multe țări, inclusiv România, acesta poate prezenta un risc pentru lucrători și pentru populația care locuiește în apropierea clădirilor care au nevoie de reparații capitale ce implică înlocuirea acoperișurilor sau demolări.

Specia liștii IGJR-UIP trebuie să informeze beneficiarii cu privire la riscurile potențiale și să-i instruiască astfel încât aceștia să nu utilizeze azbest ca material de construcții în cadrul activităților de construcție/reabilitare.

Orice produs care conține asbest sau material care este gata de neutralizare este definit ca „deșeu care conține azbest”. Deșeurile care conțin azbest mai includ de asemenea și materiale de construcții contaminate, unelte care nu pot fi decontaminate, echipamente de protecție personală și materiale textile utilizate pentru curățare. Întotdeauna acest gen de deșeu trebuie tratat ca „Deșeu periculos”.

În acest sens, MCA și deșeurile care conțin azbest trebuie să fie îndepărtate cu atenție, stocate într-o zonă separată și închisă și neutralizate (cu consimțământul administrației locale și a inspectorilor de mediu) într-o rampă ecologică situată în zona respectivă și utilizată special pentru acest gen de material.

IGJR-UIP trebuie să solicite contractanților ca îndepărtarea, repararea și neutralizarea MCA să se desfășoare într-o modalitate care să minimizeze expunerea lucrătorilor și comunității la azbest. În timpul lucrărilor de reabilitare, lucrătorii trebuie să evite distrugerea plăcilor de azbest și să le stocheze în mod adecvat pe șantiere, până în momentul în care sunt neutralizate. Lucrătorii trebuie să poarte salopete de protecție, mănuși și măști pentru căile respiratorii în timpul activităților care implică manipularea plăcilor de azbest. Este importantă neutralizarea MCA nu numai pentru protejarea comunității și a mediului înconjurător, dar și pentru a preveni reciclarea informală a deșeurilor și reutilizarea materialului recuperat astfel. MCA trebuie transportat în containere etanșe către o rampă sigură exploatată astfel încât să împiedice contaminarea aerului și apei, care ar putea fi generată de deteriorarea acelor recipiente. Îndepărtarea și neutralizarea deșeurilor de MCA și azbest, precum și alte măsuri PMRSM trebuie incluse atât în specificațiile tehnice, cât și în devizele estimative de materiale. Contractantul poate dezvolta anumite PMRSM-uri specifice fiecărui amplasament, pentru care există cerințe privitoare la gestionarea deșeurilor de MCA și azbest.

ANEXA 9. REZUMATUL REZULTATELOR PROCESULUI PRELIMINAR DE ANALIZĂ A RISCURILOR S&M

Tabelul de mai jos rezumă rezultatele procesului preliminar de analiză de M&S, derulat în scopul DCMRSM-ului de față. Versiunea centralizată de mai jos se bazează pe un proces individual de analiză, realizat pentru fiecare sub-proiect, fiecare aspect specific fiind analizat de echipa de proiect. Constatările sunt orientative la momentul elaborării DCMRSM-ului, informații detaliate urmând a fi oferite pe baza rezultatelor expertizelor tehnice, atunci când la nivel de sub-proiect se va realiza un proces de analiză al impactului social, așa cum prevede documentul de față.

Mai jos veți regăsi un rezumat al celor mai relevante constatări:

- Șase clădiri sunt planificate pentru demolare și reconstrucție, însă în această categorie ar putea intra și alte, în urma expertizei tehnice;
- La 4 clădiri trebuie extinsă amprenta la sol;
- Pentru 22 din cele 27 de clădiri se așteaptă o relocare a întregii clădiri; în restul de 5 clădiri se vor desfășura lucrări de reabilitare fără a muta personalul;
- Niciuna din clădiri nu este monument istoric; însă o clădire, cea din Drobeta Turnu Severin, este situată într-o zonă tampon a unei zone de patrimoniu cultural, și pentru aceasta va fi nevoie de un proces de aprobare de la Departamentul județean pentru patrimoniu cultural;
- Pentru clădirea din Balș (propusă pentru demolare) se așteaptă ca lucrările de demolare/reconstrucție să necesite accesul pe o proprietate privată învecinată; a început deja un proces de consultare preliminară cu persoana posibil afectată;
- Au existat patru cazuri (Deva, Teleorman, Ilfov, Olt) în care clădirile selectate sunt aproape de locuințe private sau de instituții;
- În Ilfov și Buzău, în vecinătatea clădirilor selectate sunt comunități rome (nu în apropiere);
- Două clădiri nu sunt în folosință în momentul de față, din motive de siguranță, și anume cele din Ilfov și Buzău;

Tabelul de mai jos oferă o imagine a cifrelor care stau la baza aspectelor abordate în timpul procesului de analiză preliminară.

Întrebări de analiză și încadrare a impacturilor sociale și de mediu	DA	NU
Lucrările de intervenție includ construcții noi sau construirea unor noi anexe?	6	21
Lucrările de intervenție includ modernizarea sau reabilitarea unei construcții/facilități existente în cadrul amprentei prezente?	23	4
Lucrările de intervenție presupun evacuarea și demolarea construcțiilor/instalațiilor existente ?	6	21

Lucrările de construcție/reabilitare trebuie să se desfășoare în condițiile și în perimetrul existent?	27	0
Obiectivul/clădirea aleasă pentru executarea acestor lucrări se află în proprietate publică /proprietate de Stat?	27	0
Obiectivul/clădirea aleasă pentru aceste lucrări are un titlu de proprietate definitiv? (fără reclamații din partea cuiva pentru clădirea/locul respectiv)	27	0
Clădirea selectată este înregistrată și necontestată din punct de vedere juridic?	27	0
În prezent clădirea este funcțională/ parțial funcțională?	25	2
Obiectivul/clădirea aleasă pentru executarea lucrărilor este înregistrată drept clădire istorică/ patrimoniu cultural?	0	27
Clădirea/ obiectivul ales pentru executarea lucrărilor se află în apropierea unei structuri istorice/ patrimoniu cultural sau se situează într-un cartier istoric?	1	26
Există obiective care sunt sub incidența legislației și regulamentelor de protecție a mediului, spre exemplu arii protejate sau parcuri naționale?	0	27
Există zone/habitate sensibile în apropiere ? Spre exemplu rezervații naturale, zone protejate?	0	27
Există informații relevante privind elementele geologice/hidrogeologice sub obiectivul vizat? (se va preciza dacă unitatea are studiu geotehnic efectuat în localitatea respectivă)	0	27
Există cursuri de apă în perimetrul obiectivului ?	0	27
Obiectivul este amplasat într-o zonă inundabilă sau într-o zonă de protecție a apelor ale bazinelor și cursurilor de apă?	0	27
Obiectivul a fost afectat de inundații sau alunecări de teren ?	0	27
Vor fi generate deșeuri în timpul fazei de construcție/închidere/operațională a proiectului?	27	0
Dacă da, aceste deșeuri sunt toxice/periculoase sau conțin asbest?	0	27

Există un sistem de tratare a deșeurilor lichide (canalizare, fose septice) ? (se va menționa existența sistemului de canalizare sau a fosei septice, după caz)	27	0
Obiectivul are nevoie de apă pentru a funcționa ? Dacă da, dați detalii. (Se va menționa care este sursa de apă existentă la obiectiv: branșament sau puț/ foraj)	27	0
Există vreun tip de vegetație în perimetrul obiectivului? (Se va menționa tipul de vegetație - flori, tufișuri, iarbă - existent în perimetrul clădirii pe o distanță de 2-3 m de la pereții exteriori ai acesteia și în cazul existenței în acest perimetru a unor pomi, se va preciza numărul și specia acestora)	24	3
Este posibil ca intervenția/construcția să fie complementară sau să permită accesul la alte proprietăți private sau folosința altor bunuri, resurse? (Se completează cu DA numai în cazul în care intervenția din exterior la pereții construcției ar fi posibilă doar din curtea/proprietatea vecinilor).	1	26
Este clădirea / obiectivul ales/aleasă pentru aceste lucrări liberă de sarcini - (care nu este ocupată abuziv de persoane fără permisiune sau de folosirea de către orice persoane fără titlu de proprietate)?	27	0
Aceste lucrări de construcții necesită achiziții suplimentare de terenuri private?	0	27
În cazul în care clădirea este funcțională / parțial funcțională, lucrările de construcție vor necesita relocarea angajaților / ocupanților actuali?	22	5
Există vreo perturbare a locuitorilor / navetiștilor / persoanelor adiacente acestei clădiri în timpul perioadei de construcție / sau obiectii la construcții / lucrări de reabilitare? (Se completează cu DA numai în cazul în care în vecinătatea obiectivului se regăsește o stație aferentă transportului în comun de persoane ce ar putea fi afectată în perioada lucrărilor de intervenție).	0	27
Există pierderi temporare sau permanente referitoare la venit sau angajări pentru persoane care depind de această facilitate din cauza construcțiilor?	0	27
Această activitate implică stramutarea/relocarea vreunei persoane? Dacă da, dați detalii.	0	27
Vor exista pierderi / daune copacilor productivi, plantelor fructifere sau culturilor care generează venituri (pentru subzistență) pentru ocupanții clădirilor?	0	27

Reabilitările / construcțiile vor avea în vedere accesul persoanelor cu dizabilități.	27	0
Va exista un plan de optimizare a personalului după reabilitare și, dacă este cazul, angajații actuali își pot pierde locul de muncă din cauza creării unei noi facilități sau modernizare.	0	27
Legătura lucrărilor de construcție la conducte de canalizare, linii de alimentare curent electric influențează în mod negativ clădiri publice/resurse/case adiacente, fântâni, terenuri/cimitire/parcuri pentru copii/școli.	0	27
Există posibilitatea ca construcția să cauzeze consecințe nedorite precum accidente/distrugerii la clădirile adiacente?	0	27
Construcția/reabilitarea afectează negativ grupuri sociale (comunitatea Rromă)?	0	27
Se vor realiza consultări cu părți afectate/interesate/angajați actuali în clădire?	27	0
Reconstrucția/noua facilitate generează oportunități de angajare pentru femei?	27	0

ANEXA 10. LISTA PARTICIPANȚILOR LA CONSULTAREA PUBLICĂ DIN DATA DE 22.11.2018

La consultarea publică au participat 27 de persoane, după cum urmează:

Instituția	Numărul participanților	Data
Inspectoratul de Jandarmi Județean Hunedoara	1	22.11.2018
Inspectoratul de Jandarmi Județean Mehedinți	2	22.11.2018
Inspectoratul de Jandarmi Județean Teleorman	1	22.11.2018
Agenția pentru Protecția Mediului Ilfov	1	22.11.2018
Direcția Generală de Jandarmi a Municipiului București	2	22.11.2018
Agenția pentru Protecția Mediului București	1	22.11.2018
Gruparea de Jandarmi Mobilă Ploiești	1	22.11.2018
Școala Militară de Subofițeri Jandarmi Fălticeni	1	22.11.2018
Inspectoratul de Jandarmi Județean Dâmbovița	2	22.11.2018
Gruparea de Jandarmi Mobilă Timișoara	1	22.11.2018
Inspectoratul de Jandarmi Județean Brașov	1	22.11.2018
Gruparea de Jandarmi Mobilă Brașov	1	22.11.2018
Inspectoratul de Jandarmi Județean Olt	1	22.11.2018
Inspectoratul General al Jandarmeriei Române	1	22.11.2018
Școala Militară de Subofițeri Jandarmi Drăgășani	1	22.11.2018
Inspectoratul de Jandarmi Județean Ilfov	2	22.11.2018
Inspectoratul de Jandarmi Județean Buzău	2	22.11.2018
Centrul de Perfecționare a Pregătirii Cadrelor Jandarmi Ochiuri	2	22.11.2018
Banca Mondială (Experți social și de mediu)	2	22.11.2018
Banca Mondială (observator)	1	22.11.2018
Total	27	22.11.2018

Din partea Inspectoratului General al Jandarmeriei Române a fost prezent Inspectorul General al Jandarmeriei Române și încă 4 membrii din UIP, în plus față de cei menționați mai sus.